

Kronika

***města
Dobrušky***

za rok 2007

Obsah kroniky

1. Počasí.....	1
2. Nejdůležitější události v životě města.....	2
3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti.....	4
4. Kulturní dění ve městě.....	12
5. Školství.....	26
6. Církev	35
7. Spolky a spolkový život.....	37
8. Sportovní život.....	39
9. Zajímavosti ze života města.....	45
10. Požáry v Dobrušce.....	46

1. Počasí

Leden odstartoval rok 2007 hned čtyřmi teplotními rekordy. Nejtepleji bylo 18. ledna, kdy bylo v pražském Klementinu naměřeno 15,4 °C. Sníh nebyl, teploty se v 1000 m na horách pohybovaly kolem +4 °C. Leden byl nejteplejší v Evropě za posledních 232 let.

Také únor měl snad všechny charakteristiky prvních jarních dnů. V ranních hodinách se místy vyskytovaly mlhy, odpoledne ale už bylo na většině území skoro jasno, odpolední teploty se pohybovaly až na +10 °C, jen v horských oblastech foukal čerstvý nárazovitý vítr.

I březen byl teplotně nadprůměrný, šestnáct dnů bylo oblačných a jen pouhé tři dny jsme se setkávali s jasnou nebo skoro jasnou oblohou.

Hned 1. dubna vystoupily odpolední teploty až na 18,6 °C. Velikonoční svátky (8. a 9. dubna) byly ve znamení polojasné oblohy s teplotami šplhajícími až k 19 °C. 14. dubna se dokonce vyšplhala rtuť teploměru nad 25 °C. Duben byl ale velmi suchý. Přinesl 19 dnů s odpoledními teplotami nad 20 °C, z toho 4 dny se odpolední teploty pohybovaly až nad 25 °C. Velkou raritou byla délka slunečního svitu v dubnu, Slunce svítilo 284 hodin (182 % normálu).

V květnu bylo zaznamenáno devět letních a tři tropické dny s teplotou nad 30°C. V červnu bylo 15 letních a čtyři tropické dny.

Červenec až do 13. 7. se vůbec neprojevoval jako letní měsíc a s maximálními teplotami okolo 20°C to na koupání v první polovině prázdnin vůbec nevypadalo. Druhá polovina července byla ovšem výrazně teplejší. Průměrná teplota vzduchu byla 18,1°C což je o 3,3°C méně než v červenci 2006. Max. teplota vystoupala na 32,2°C dne 20.7. Naopak minimální teplota klesla ve 2 m nad zemí na hodnotu 7,4°C dne 31.7. a v 5 cm nad zemí téhož dne klesla na 4,1°C. Bouřka se vyskytla ve 4 dnech a mlha byla zaznamenána pouze v jednom dni v červenci.

Srpen byl teplotně příjemný měsíc s průměrnou teplotou 17,6°C. Maximální teplota vyšplhala na 28°C dne 16. srpna, zatím co minimální teplota vzduchu klesla na 9°C dne 30. srpna. Za celý měsíc bylo zaznamenáno 7 letních dnů, tropický den nebyl ani jeden. Nejvíce srážek spadlo 20. srpna. Celkem bylo za celý měsíc 7 dnů s bouřkou. Sluneční svit byl zaznamenán v každém dni v měsíci srpnu.

Září hned na začátku přineslo citelné ochlazení a vydatné srážky. Největší srážkové úhrny byly zaznamenány 5. a 6. září. Teplotně bylo září s průměrnou teplotou vzduchu 11 °C chladnější než září v loňském roce. Bouřka byla zaznamenána jedna 28. září.

Říjen byl s průměrnou teplotou vzduchu 6,5 °C chladnější, než říjen loňského roku. Maximální teplota stoupla jen na 18 °C, minimální teplota klesla na -2 °C. Dočkali jsme se i první sněhové nadílky, která přišla o 15 dnů dříve, než v loňském roce. Sněžit začalo 19. října a sněžilo ještě i druhý den.

Listopad se projevoval proměnlivým počasím. Krátce po začátku měsíce začalo sněžit a sněhové srážky vydržely až do 16. listopadu. Souvislá sněhová pokrývka se vytvořila 7. listopadu a trvala do 20. listopadu.

Prosinec byl s průměrnou teplotou vzduchu -3°C o celé 3°C chladnější než prosinec 2006. Na začátku měsíce se teploty vzduchu držely okolo nuly, ale od 13. prosince došlo k ochlazení, kdy až do konce měsíce teplota vzduchu nevystoupila nad bod mrazu a pohybovala se jen v záporných

hodnotách. Srážkově byl prosinec podprůměrný. Srážky se vyskytovaly převážně v podobě slabého sněžení s výjimkou tří dnů každý den v prosinci.

2. Nejdůležitější události v životě města

Vývoj počtu obyvatel města

Na konci roku 2006 měla Dobruška 6977 obyvatel. Klesající trend bohužel pokračoval v uplynulém roce i nadále. Přesto, že se narodilo 92 dětí a zemřelo 71 občanů, což by znamenalo přirozený populační přírůstek, byl i nevelký. Úbytek obyvatelstva však zavinilo vystěhovávání. Oproti 103 obyvatelům, kteří se přistěhovali, odstěhovalo se 164 obyvatel, což představuje úbytek 61 lidí. Jde o pokračující trend z předchozích let, který je zřejmě důsledkem toho, že v Dobrušce je minimální bytová výstavba. Oproti uvedenému výchozímu stavu 6977 měla Dobruška na konci roku 2007 6946 obyvatel, což znamená úbytek 40 lidí.

Podle jednotlivých částí žilo ve městě samotném 5570 lidí, v Pulicích 394, na Spáleništi 116, v Křovicích 223, v Mělčanech 100, v Běstvinách 68, na Cháborách 75 a v Domašíně 199. V předproduktivním věku je 1035 obyvatel, v produktivním 4650 a v poproduktivním 1259. Průměrný věk obyvatel Dobrušky je 40 let. Bydlí zde 2951 žen (průměrný věk 48 let), 2777 mužů (průměrný věk 45 let), 610 dívek a 607 chlapců.

Nový svazek obcí

Ve středu 29. srpna se sešli v Dobrušce zástupci vznikajícího dobrovolného svazku obcí "Mikroregion Rodný kraj Františka Kupky" na své ustavující schůzi. Svazek zakládají dvě města, a to Dobruška a Opočno. Rozvoj vzájemných vztahů a spolupráce mezi nimi, zejména však společné projekty v oblasti rozvoje cestovního ruchu, kultury, rozvoje infrastruktury a mezinárodní spolupráce, to je v kostce hlavní cíl do budoucna.

Již na začátku volebního období se představitelé obou měst shodli na potřebě vzájemné spolupráce a to touto formou. Zastupitelstva zakládajících měst schválila vstup do mikroregionu včetně zakladatelské smlouvy i stanov. Zároveň schválila i tři zástupce z každého města do výboru svazku.

Dvacátý devátý srpen byl dnem, kdy došlo k podpisu obou dokumentů. Předsedou svazku byl na dobu dvou roků zvolen pan Petr Tojnar - starosta Dobrušky, místopředsedou pan Štěpán Jelínek - starosta Opočna.

Ocenění dobrovolných dárců krve

Dne 21. března 2007 od 15 hodin se v Hotelu Panorama, Rychnov nad Kněžnou, konalo slavnostní předání zlatých a stříbrných plaket MUDr. J. Janského bezpříspěvkovým dárcům krve. Zlatou plaketu za 40 bezpříspěvkových odběrů krve a stříbrnou plaketu za 20 bezpříspěvkových odběrů krve dárcům slavnostně předali MUDr. Martin Thiel a členka České komory ČČK Praha Mgr. Milena Herelová. Dárcům také přišli poděkovat s dárkem zástupci zdravotních pojišťoven. O příjemnou atmosféru se postaral pan Vlček se svou kapelou. Bronzová plaketa za 10 bezpříspěvkových odběrů krve byla rovněž dárcům předána do výše uvedeného termínu. Z dobrušských občanů byli oceněni:

40 odběrů:

Zdeněk Zounar	Novoměstská 206
Jaroslava Jiráková	Družstevní 995
Marie Dernerová	Mělčany 5

20 odběrů:

Miloš Kohoutek	Pulická 959
Věra Hofmanová	Orlická 980
Ing. Jindřich Husák	Domašín 103

10 odběrů:

Marie Hejdová	Radima Drejsla 515
Jiří Cerman	Čs. odboje 674
Ing. Michal Skočdopole, PhD.	Pulická 839
Jan Petr	Domašín 102

Martin Laštůvka	Solnická 820
Jan Štěpán	Křovická 955
Miroslava Míšková	Pulice 128
Štěpán Macko	Za Univerzitou 871
Ivana Řeháková	Pulice 98
Květuše Štefanidesová	Pulická 838
Jiří Svoboda	V Zahradách 196
Zdeňka Jelenová	Pulice 90

Příspěvek k záchraně lidského života je jistě velice záslužná věc. Ale příspěvek k takovéto záležitosti osmdesátkrát, to již určitě zaslouží vysokého ocenění. A právě takového se dostalo panu Josefu Kašparovi ze Spáleníště. Na slavnostním setkání 14. června mu byl předán Zlatý kříž III. stupně za osmdesát bezpříspěvkových odběrů krve. Slavnost uspořádal Český červený kříž za podpory Královéhradeckého kraje.

Zahraniční kontakty

Město Dobruška udržovalo zahraniční kontakty především se spřáteleným maďarským městem Ábrahámhegy. Několikrát se vzájemně navštívili zástupci vedení měst, v Maďarsku byly instalovány výstavy dobrušského fotografa Pavla Štěpána a patchworkářek z Domu dětí a mládeže, v Dobrušce byla nejvýznamnější kulturní akcí výstava maďarského sochaře Józsefa Kolopa. Při své osobní návštěvě o Svatováclavských slavnostech vytvořil umělec bustu sv. Václava, kterou daroval městu Dobrušce.

Do Dobrušky zavítali i zástupci holandského města Ter Aar. Prezentovali svou vlast a město Ter Aar na prvomájové akci a na Svatováclavských slavnostech. S holandskou školou udržuje styky i dobrušské gymnázium, které pořádá každoroční výměnu studentů. Průmyslová škola navázala čilé kontakty se školou obdobného zaměření v polském městě Plock. Proběhly vzájemné návštěvy a kontakty byly navázány i na úrovni vedení obou měst.

V holandském Ter Aaru se tradičně konal ve dnech 7. - 9. září 2007 festival Braderiefeesten, na který byla pozvána malá dechová hudba Valanka spolu s country skupinou Pádlo a mažoretkami ze Rtně v Podkrkonoší. Díky velmi dobré dosavadní spolupráci pořadajícího obč. sdružení Valanka s Městem Dobruška se mohli zájezdu do partnerského městečka zúčastnit i zástupci města - rada vyslala vedoucí odboru školství a kultury a paní učitelku Mgr. Cejnarovou.

Partnerské město Ter Aar v Nizozemí nabídlo koncem loňského roku našemu městu formou daru větší množství rolátorů, což jsou jednoduše řečeno chodítka, jež slouží hlavně občanům, kteří mají z různých důvodů potíže s chůzí. Tato chodítka pomohou hůře se pohybujícím občanům být soběstačnými. Zájemci o chodítka se začali ozývat ze všech stran. Žádosti byly evidovány u vedoucí pečovatelské služby i na odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ. Zájem projevila také zařízení pro seniory z blízkého okolí. Chodítka byla holandskými přáteli oficiálně předána starostovi města Petru Tojnarovi v rámci májových oslav za přítomnosti široké veřejnosti.

Dobrušský zpravodaj

Měsíčník *Dobrušský zpravodaj* stabilizoval dřívější úbytek čtenářů a počet výtisků se pohybuje okolo 800. Přináší jednak aktuální zpravodajství z města i nejbližšího okolí s nejuplnějším přehledem připravovaných akcí kulturních programů, které připravuje informační centrum. Zároveň se v ohlédnutích vrací k akcím již uskutečněným se zprávami o jejich průběhu. Pravidelně jsou čtenáři *Dobrušského zpravodaje* informováni také o nejdůležitějších usneseních rady a zastupitelstva města. Objevují se zde podrobnější informace o činnosti kulturních zařízení, ale také místních zájmových spolků. V roce 2007 byl publikován seriál dvanácti příspěvků o dobrušských kronikách. Objevily se zde poprvé publikované informace o kronikách města a sloučených obcí. V jednotlivých číslech *Dobrušského zpravodaje* šlo následující příspěvky: *Roštlapilova Pamětní kniha děkanství dobrušského, Kronika Václava Křečka, Dobrušské paměti Jana Hoňka, Spolkové kroniky Vladislava Balcara, Rejzkova Historie obce Domašina, Kronika obce Pulic, Pamětní kniha obce Mělčany, Pamětní kniha Křovic, Pamětní kniha Sboru dobrovolných hasičů v Cháborách, Pamětní kniha obce Spáleníště, Pamětní kniha obce Běstvině a kroniky samotného města Dobrušky. Ve Zpravodaji také přibýlo fotografií, které rovněž zajímavým způsobem přibližují život ve městě. Redakční rada *Dobrušského zpravodaje* pracovala v roce 2007 ve složení: Jiří Mach (šéfredaktor), Zdeňka*

Hanousková (tajemnice) a členové Jana Poláčková, Josef Frýda, Vladimíra Svobodová a Václav Verner.

Od května 2007 začala vycházet také internetová verze *Dobrušského zpravodaje*, umístěná na oficiálních webových stránkách města Dobrušky. Příspěvky v ní vycházejí s měsíčním zpožděním, kromě těch, které by opožděným publikováním ztratily svoje aktuální opodstatnění, jako například společenská kronika apod. Předností elektronického vydání je však především možnost umístění většího množství fotografického materiálu, navíc barevného. I elektronická modifikace *Dobrušského zpravodaje* si začala získávat své příznivce. Elektronické vydání připravují Jiří Mach a Martin Řehák.

Městské televizní vysílání

Městské televizní vysílání je již ve druhém desetiletí své existence. Od počátku je zajišťováno firmou HEURÉKA pana Zdeňka Frimla. V roce 2007 došlo k některým změnám, zejména v oblasti technického zpracování. Všechny vysílané relace jsou již zpracovávány a ukládány na DVD. Znamená to jednak zvýšení technické kvality vysílaných programů, jednak výhodnější a úspornější způsob jejich archivace. Obsahově se vysílání zaměřuje především na aktuální události ve městě. Jsou v něm reportáže z významných akcí, důležitých návštěv města včetně zahraničních, reportáže ze škol i z akcí kulturních. Vedle reportážní tvorby jsou ve spolupráci s muzeem zpracovávány i programy dokumentárně naučného charakteru, zaměřené obsahově především na historii města a regionu. Technicky zpracovává i DVD vydávané muzeem. Podařilo se úplně dokončit i právní ošetření vysílací licence. Nedostatkem však je, že městské televizní vysílání je šířené kabelovou televizí, na niž je napojena jen část domácností ve městě, především na sídlištích. Aby mohli vysílání sledovat i ostatní občané, je dáváno smyčkou v městské knihovně v jejích půjčovných hodinách.

Městské televizní vysílání si díky neustále se zvyšující obsahové i technické kvalitě získalo stálý okruh svých příznivců a je jedním z účinných způsobů informování veřejnosti o dění ve městě.

Úcta obětem světových válek

V roce 2007 uběhlo již 62 let od skončení druhé světové války. Dny vítězství nad nacismem jsme si připomněli i v Dobrušce. Při pietním aktu v pátek 4. května byly položeny věnce a kytice k památníku obětem nacismu u střední průmyslové školy. Události květnových dnů roku 1945, ale i dobu, která jim předcházela, připomněl ve svém vystoupení starosta města pan Petr Tojnar. Dále vystoupil zastupitel pan Josef Jindra a pan Radovan Dražan, jeden z posledních žijících bývalých vězňů koncentračních táborů, který osobně zažil všechny hrůzy nacistického režimu. Zdůraznil, že by se na tuto dobu nemělo zapomínat, ani ji zkreslovat, aby se tak nevytvářelo podhoubí pro její opakování, byť v jiné podobě. Sedm desítek dobrušských občanů, kteří za nacistické okupace položili své životy, je trvalou připomínkou tohoto těžkého období našich dějin. Pietního aktu se zúčastnili zástupci Města Dobrušky, Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu, Svazu bojovníků za svobodu a dobrušští občané.

V pátek 9. listopadu vzpomnělo i naše město mezinárodně slaveného Dne veteránů. Zástupci Města Dobrušky, vedení tajemnicí paní Lenkou Matuškovou, a Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu v čele se zástupcem náčelníka, pplk. gšt. ing. Markem Vaňkem, položili věnce na místa připomínající první a druhou světovou válku a účast dobrušských občanů v nich. Věnce byly položeny u památníků obětí druhé světové války u SPŠ, pomníků padlým v I. světové válce v Archlebových sadech, v Domašíně a v Pulicích, u pamětních desek v Mělčanech a v Běstvinách a společného hrobu vojáků z I. světové války na dobrušském městském hřbitově. Pietní slavnost se konala u pomníku padlým v Pulicích, kde promluvil pplk. Vaněk, jenž ve svém projevu připomněl oběti válečných bojů minulého století. Na závěr zazněla česká státní hymna.

3. Hospodářský život, sociální a správní záležitosti

Rozpočet

Rozpočet Města Dobruška na rok 2007 schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání dne 16. října 2006. Schválený rozpočet příjmů činil 126 923 700 Kč, schválený rozpočet výdajů činil 120 431 700 Kč. Rozpočet byl tedy schválen jako přebytkový.

Během roku 2007 schválilo zastupitelstvo města úpravy rozpočtu na rok 2007 na svých pravidelných zasedáních. Konečná výše upraveného rozpočtu k 31. 12. 2007 u příjmů činí 178 500

930 Kč a u výdajů činí 180 868 450 Kč. Po úpravách byl rozpočet schodkový. Vyšší výdaje měly být financovány z přebytku hospodaření roku 2006 ve výši 2 367 520 Kč.

Upravený rozpočet příjmů v roce 2007 byl splněn na 105 %. Skutečnost vyinkasovaných příjmů v roce 2007 činila celkem 187 037 815,40 Kč. Upravený rozpočet výdajů v roce 2007 byl splněn na 91 %. Výdaje činily celkem 164 515 422,41 Kč. Hospodaření Města Dobruška za rok 2007 skončilo přebytkem hospodaření ve výši 22 522 392,99 Kč.

Některé důležité podniky ve městě

KBA Grafitec

KBA-Grafitec s.r.o. nabízí kromě rotaček, kotoučových hlubotiskových strojů také nejširší portfolio archových ofsetových strojů na světovém trhu, od malého formátu (360 x 520 mm) až po super velké formáty (1510 x 2050 mm) pro komerční tisk, knihy, plakáty a obaly. KBA Radebeul je světový leader ve velkém formátu tiskových strojů. 90 % všech bankovek na světě je tisknuto na strojích od KBA-GIORI.

10. března 2005 se skupina KBA stala stoprocentním vlastníkem Grafitecu. Akvizice je součástí strategie KBA, která chce rozšířit svou působnost i do segmentu maloformátových tiskových strojů, kde očekává další růst. Koenig & Bauer AG je německý nadnárodní koncern, druhý největší výrobce tiskových strojů na světě. KBA zaměstnává více než 7 000 zaměstnanců především v Německu a v USA. V roce 2004 dosáhl obrát koncernu 1,423 miliardy Euro.

Dne 29. listopadu 2007 se ve varšavském hotelu Westin konala tisková konference, na níž zástupci firem KBA-Grafitec a KBA-Polska představili stručnou bilanci činnosti koncernu KBA na polském trhu. Představili mj. údaje týkající se prodeje, informace o letošních marketingových krocích a také plány na rok příští, jež zohledňují účast KBA na veletrhu Drupa 2008.

Od jisté doby je koncern KBA prezentován na polském trhu dvěma firmami: KBA-Grafitec (od ledna 2005) a KBA-Polska (založena v listopadu 2006). Obě společnosti spolu velmi úzce spolupracují v oblasti prodeje, servisu a marketingu, tudíž rovněž tisková konference byla zcela logicky uspořádána společnými silami.

Jak je vidět na údajích zveřejněných na tiskové konferenci, byl rok 2007 velice úspěšným, pokud se jedná o činnost KBA na polském trhu. Firma byla totiž, co se objemu prodeje týče, druhým největším dodavatelem tiskových strojů na trhu.

STUHA a. s.

STUHA a. s. se sídlem v Dobrušce je výrobcem a prodejcem dekorativních textilních stuh, které nachází uplatnění jak na tuzemském trhu tak i v zahraničí. Firma se svými výrobky zařazuje mezi úspěšné dodavatele tohoto zajímavého sortimentu v Evropě. Původně tradiční výroba kloboukových stuh na člunkových stavech, která byla spojena se začátkem existence firmy již v roce 1895, je v současné době nahrazena standardními druhy taftových a atlasových stuh. V módních trendech se nyní prosazují stuhy s metaloplastickými vlákny v kombinaci s monofilem, sledující varianty jednotlivých sezónních období roku.

Ve firmě zůstala zachována i výroba na člunkových stavech, na kterých se vyrábí technické stuhy a to zejména izolační stuhy a speciální výroba. Sortimentní nabídka firmy STUHA a. s. představuje následující skupiny: adjustační stuhy, dekorativní a floristické stuhy, oděvní stuhy, technické stuhy, vánoční zboží a leonské výrobky.

JECH CZ, s. r. o.

Česká firma JECH CZ, s. r. o. vznikla v roce 1991 jako rodinný podnik. Jejím hlavním výrobním programem je výroba ergonomického čalouněného sedacího nábytku a nábytku pro pečovatelské služby. Důraz je kladen na design a přírodní materiály. Výrobky firmy jsou oceňovány na prestižních veletrzích.

Výrobky firmy JECH CZ s.r.o. splňují spojení požadavků pro komfortní sezení s lehkostí vzhledu výrobků. Kvalitou a užitnými vlastnostmi svých výrobků firma získala pevné postavení na českém trhu a rychle roste její prestiž v zahraničí.

Firma JECH CZ přispěla také významným podílem při regeneraci historických objektů ve městě. Jde nejen o bývalý špýchar, který byl původním sídlem firmy, ale zejména o vilu a provozní

budovy v Nádražní ulici, které se zásluhou firmy změnilly z chátrajících ruin v nádhernou ukázkou stavebního stylu prvních desetiletí minulého století.

PROMA CZ, s.r.o.

PROMA CZ s.r.o. je ryze česká společnost, založená roku 1996, se sídlem v Dobrušce. Postupně se k její prodejně a obchodní strategii přidávala jednotlivá zastoupení v zemích střední a východní Evropy. Dnes seskupení PROMA-GROUP zastřešuje činnost 3 vlastních provozoven v České republice, zastoupení na Slovensku, v Polsku, Litvě, Lotyšsku, Rumunsku, zemích Ruské federace a na Ukrajině.

Dodávané nářadí a stroje značky PROMA jsou díky optimálnímu poměru cena/výkon spolu s vysokou kvalitou určeny zejména do domácích a řemeslnických dílen. Svoje uplatnění naleznou i v profesionálních provozech, úsecích opravárenství a údržby podniků, v kovo- a dřevoobráběcích provozech, vhodné jsou rovněž pro využití ve školských a učňovských zařízeních. Všechny stroje jsou vyráběny pod přímým dohledem zkušených odborníků z PROMA-GROUP. Další sortimentní skupinou je ucelená řada elektronářadí holandské značky FERM s produkty vhodnými pro domácí uživatele i profesionály. Novinkou v sortimentní zaměření společnosti PROMA CZ je samostatná divize INAXES, jež se zabývá vývojem, výrobou a prodejem CNC obráběcích strojů.

Vzhledem k obsáhlosti dodávaného sortimentu může PROMA pokrýt potřeby svých zákazníků nejen při doplnění výbavy, ale rovněž při zařizování zcela nových provozů, a to vše se zřetelem k potřebám zákazníka. Certifikáty platné na všech cílových trzích osvědčují, že dodávané zboží je vůči uživatelům naprosto bezpečné a při jeho výrobě bylo použito řádných materiálů.

Kromě 3 vlastních prodejen v Praze, Dobrušce a Vyškově zásobuje PROMA CZ v České republice velmi hustou distribuční síť partnerů zbožím značky PROMA a FERM. Celý systém od přijetí objednávky až po dodávku zboží přímo do rukou zákazníka je zajištěn zkušenými a ochotnými pracovníky, kteří všechny požadavky nejen rychle vybaví, ale také kdykoliv zodpoví veškeré dotazy a najdou optimální řešení.

Úspěchu marketingových aktivit společnosti PROMA CZ napomáhá především katalog, který se tiskne v celkovém ročním nákladu přesahujícím 1 milion kusů. Katalog je k dispozici zdarma u všech prodejců značky PROMA a FERM nebo jej lze objednat stejnými způsoby jako zboží. Spolu s tradiční jarní a podzimní letákovou akcí a četnými dalšími kampaněmi na podporu prodeje se každoročně účastníme významných výstav a veletrhů, což napomáhá upevnit povědomí o značce PROMA a FERM a spojených službách.

Spokojenost zákazníků je pro firmu jedním z nejvýznamnějších úkolů. Stroje a nářadí značek PROMA a FERM nabízí firma s tříletou plnou zárukou kvality a příznivými cenami. Každému zájemci je poskytnuto odborné poradenství před prodejem, poprodejně i technický servis jsou naprosto samozřejmostí.

Jako jedna z prvních firem v České republice získala PROMA CZ v roce 2005 certifikát Investors in People, což je jediný mezinárodně uznávaný standard v oblasti řízení a rozvoje lidských zdrojů. Certifikát potvrzuje, že společnost efektivně využívá, rozvíjí a motivuje své zaměstnance a napomáhá růstu jejich efektivity a konkurenceschopnosti. Kvalifikovanou úroveň na všech pozicích zajišťuje firma neustálým odborným vzděláváním svých zaměstnanců. Jazyková vybavenost na odpovídající úrovni se stává nezbytnou nejen pro komunikaci se zákazníky, ale i mezi kolegy v rámci PROMA-GROUP.

Firma se již několik let úspěšně zapojuje i do řady neobchodních aktivit. Podpora sociálních a humanitárních projektů je pro firmu jako PROMA v dnešní době samozřejmostí. Věnuje se i významným kulturním a společenským událostem a podporuje český hokej.

SERVISBAL OBALY

Společnost Servisbal Obaly, s. r. o., Dobruška vznikla v roce 1993 a aktuálně zaměstnává 55 lidí. Při pololetních tržbách 94 milionů korun dosáhla 13milionový hrubý zisk. V celém roce 2007 plánovala hospodářský výsledek 17 milionů a obrát na hranici 170 milionů korun. Představuje to více než 6procentní meziroční nárůst tržeb. Ucelené obalové přepravní systémy podnik dodává například firmám Siemens, Panasonic, Philips, ABB, Bosch, Ronal, AEG Components a dalším.

Obalové systémy od společnosti Servisbal Obaly ochrání a přepraví cokoliv. Na tvaru, hmotnosti a druhu zboží v podstatě nezáleží. Firma tak už v minulosti dokázala vytvořit například

unikátní zámořská balení tepelného čerpadla nebo dokonce sportovního letadla. V těchto případech odborníci z Dobrušky kromě jiného vyřešili dokonalou několikaměsíční ochranu zboží zejména s ohledem na extrémní klimatické a tepelné změny v průběhu přepravy po moři. Servisbal Obaly nemůže velikým zahraničním společnostem konkurovat výší investic, ale flexibilitou, dynamikou, originalitou řešení a individuálním přístupem k zákazníkovi, v neposlední řadě také zkušenostmi a odbornými znalostmi svých zaměstnanců.

Ojedinelou výrobní technologii uvedl do provozu významný dodavatel ucelených obalových přepravních systémů, podnik Servisbal Obaly z Dobrušky. Jde o dva špičkové stroje v hodnotě desítek milionů korun, které zajišťují jednak produkci mřížek a fixačních proložek bez nutnosti výsekového nástroje, jednak jejich kompletaci. Tento systém je prvním svého druhu v České republice. Navíc je propojený s trhem smluvní logistikou, což umožňuje dodávky „Just in Time“, tedy v přesně dohodnutém čase i množství. Investice významně napomůže růstu perspektivních zakázek pro náročné odběratele speciálních obalů.

Balení do krabic s mřížkou je vhodné pro menší i středně velké výrobky, které je nutné chránit před poškozením fixací v dané poloze. Díky modernímu strojnímu vybavení je společnost Servisbal Obaly jako jediná u nás schopna svým zákazníkům dodávat již strojně zkompletované mřížky z vlnité lepenky a z dalších obalových materiálů.

Ve společnosti Servisbal Obaly, kde se doposud produkce vnitřních fixací podílela na celkovém obratu téměř 11 procenty, počítají s rychlou návratností vložených investic.

V rámci investic, které dosáhly 16,5 milionu korun, firma Servisbal Obaly například rozšířila skladové prostory a v září otevřela pobočku s obchodním zastoupením v Nitře na Slovensku. Zřídila také nové zkušební a technologické centrum, které v Dobrušce vzniklo ve spolupráci s dalšími členy Klastru výrobců obalů Omnipack. Tento projekt byl spolufinancován ze státního rozpočtu a strukturálních fondů Evropské unie. Moderní centrum nabízí ucelené soubory zkušebních přístrojů a zařízení pro konstrukci a řešení vnitřních fixací výrobků a pro sledování vnějších vlivů působících na balení.

Staročeský pivovárek

Po letech chátrání - roku 1996 byl pivovar v rámci upadajícího hospodaření státního podniku uzavřen - byl areál pivovaru se sladovnou v Dobrušce v červnu 2002 odkoupen soukromou, ryze českou společností. Záměrem bylo kompletně tento areál ve dvou etapách opravit a dále jej dlouhodobě provozovat prostřednictvím společnosti Staročeský pivovárek, s.r.o. Dobruška.

Z jedné části je areál využíván k původnímu účelu, tzn. k výrobě sladu a vaření piva. Vedle sladovny tedy zde byla zprovozněna mj. i původní měděná varna, a část ležáckého sklepa. Pivovarský dvůr je ideálním místem pro pořádání různých kulturních akcí. Formou naučné exkurze zde tedy je návštěvníkům zpřístupněna obnovená původní řemeslná výroba – sladu a zčásti i piva.

Druhou samostatnou částí areálu je využití zadní větší části sklepních prostor v Novoměstské ulici (v části obce Dobruška zvané „Belvedér“) jako pivovarské restaurace. Nadzemní novostavba č.p. 227, v Novoměstské ulici na Belvedéru je pak koncipována jako kulturně zábavní místo, včetně bowlingové dvoudráhy se samostatným barem, projekcí sportovních pořadů, informačním centrem pro turisty, internetem, apod.. V objektu lze dále nabídnout salonky pro konání seminářů, školení a výjezdních porad. Od léta 2006 je připraveno i ubytování. Za zmínku jistě stojí i možnost příjemného venkovního posezení v přilehlém vlastním parčíku s výhledem na celou Dobrušku.

AZ Satelit

Firma AZ Satelit byla založena 7. září 1992. Od tohoto roku se zaměřila na distribuci náradí a nástrojů po celé České Republice. V dnešní době patří mezi největší velkoobchody. Nabízí cca 70.000 položek zboží od více než dvou set tuzemských i zahraničních výrobců. V roce 1999 bylo sídlo velkoobchodního skladu přestěhováno z Dobrušky do nového sídla v Podbřezí, kde se nachází dodnes. V Dobrušce naleznete firemní maloobchodní prodejnu. Firma se svou sponzorskou činností podílí na rozvoji sportu a kultury v celé regionu.

Sunfood, s. r. o.

Od roku 1982 představitelé firmy Sunfood začali organizovat kurzy zdravé výživy a správné životosprávy. Byli hlavními zakladateli dřívější organizace PPV Dobruška a později nynějšího Makrobioklubu Dobruška. Na základě spolupráce s mezinárodními středisky absolvovali odborné stáže v některých zahraničních institutech v západní Evropě, zejména ve Švýcarsku, Francii, Holandsku, Německu a Rakousku, kde nabyli i zkušenosti s výrobou racionálních výrobků.

Počátkem roku 1990 zahájili činnost, a to pořádání osvětové činnosti a kurzy zdravé výživy. Projevený zájem o netradiční výrobky stal se impulsem a podnětem pro zajištění výroby.

Do roku 1992 firma prošla několika transformacemi, jejímž výsledkem je současná firma SUNFOOD s.r.o. V roce 1991 firma Sunfood jako jediná tehdy v bývalém Československu nabídla svým zákazníkům rostlinné bílkoviny (tofu, seitan, tempeh). Počátky firmy začali nejprve v prostorách rodinného domku se třemi pracovníky. V roce 1993 pronajala prostory v ZD Dobruška, kde byla výroba rozšířena. Firma zaměstnávala šest pracovníků. V roce 1994 zakoupila na základě přijatého privatizačního projektu jeden z areálů bývalého podniku Stuha Dobruška, kde byla zavedena nová výroba a sortiment výrobků se rozšířil. V současné době vyrábí více než 40 druhů chlazených výrobků a více než 20 druhů výrobků ve skle. Firma se snaží výrobu rozšiřovat a modernizovat dle požadavků Evropské unie.

Firma SUNFOOD s.r.o. v současnosti dosahuje na českém trhu ve svém oboru významného ocenění a díky kvalitě svých výrobků dosahuje největšího tržního podílu. Jejím cílem není jen pestrý sortiment a příznivá cena pro zákazníka, ale i záruka vysoké kvality. Firma se snaží o maximální kvalitu dodávaného zboží, a to v první řadě výběrem kvalitních surovin. Zajišťuje si mikrobiologickou kontrolu všech vyráběných druhů výrobků a úspěšně spolupracuje s Okresní stanicí hygieny výživy v Rychnově nad Kněžnou.

Obchod, živnosti a služby

Živnostenský úřad v Dobrušce vydal v roce 2007 320 nových živnostenských listů a 17 koncesních listin. Zrušeno bylo 101 živnostenských listů a koncesních listin. Vedle toho vyřizoval i stovky dalších úředních úkonů, jako např. vyrozumění o přerušování či pokračování živnosti, výpisy ze živnostenského rejstříku apod. Na správních poplatcích vybral úřad 380.920,- Kč.

Úřad zkontroloval 261 podnikatelských osob fyzických a 10 osob právnických. Dvakrát byla kontrola provedena společně s pracovníky České obchodní inspekce z Hradce Králové se zaměřením na ochranu spotřebitele. Byly uloženy blokové pokuty ve výši 8.500,- Kč a ve správním řízení pokuty ve výši 55.000,- Kč. Úřad také přijal a vyřídil tři stížnosti a 12 žádostí, týkajících se především ochrany spotřebitele.

V oblasti evidence zemědělských podnikatelů a soukromě hospodařících rolníků vydal úřad 6 osvědčení pro zemědělské podnikatele a z evidence vyřídil dva zemědělské podnikatele a 6 soukromě hospodařících rolníků. Za tyto úkony vybral na správních poplatcích celkem 6.000,- Kč

K náplni živnostenského úřadu patří také trhy, které probíhají na náměstí F. L. Věka od března do prosince. V roce 2007 jich bylo celkem 42. Na místních poplatcích bylo vybráno 402.650,- Kč, což představuje průměrný výběr za jednu akci 9.586,- Kč. Na každém trhu bylo průměrně 33 stánků se spotřebním zbožím a 12 stánků s vypěstovaným ovocem a zeleninou. Oproti dřívějším létům je tento poměr z hlediska nakupujících rozhodně příznivější.

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost v našem regionu zaznamenala v roce 2007 další pokles. Ze 4,57 % (tj. 331 osob) na konci roku 2006 se snížila na 2,87 % (201 osob) v prosinci 2007. Ke snižování docházelo postupně, ke konci roku se údaje stabilizovaly. Vůbec nejnižší nezaměstnanost byla zaznamenána v říjnu, kdy klesla na pouhých 2,7 % (186 osob). Nezaměstnanost na Dobrušsku se pohybuje na celookresním průměru. K nízké nezaměstnanosti přispívá především prosperita místních firem, které zaznamenávají postupný růst, a tím i zvyšování počtu pracovníků, jednak také blízkost velkého průmyslového závodu Škoda-Volkswagen v Kvasinách, který nabízí zaměstnání velkému množství lidí z širokého okolí.

Tradičně menší je míra nezaměstnanosti mužské části populace. Oproti 2,76 % (113 osob) na konci roku 2006 klesla v závěru roku 2007 na 1,83 % (74 osob), což je i pod celookresním průměrem, který představují 2,14 %. Nejméně nezaměstnaných mužů bylo opět v říjnu, 1,35 % (54 osob).

Nezaměstnaných žen je o něco více, ale ani tady není dosahováno žádných dramatických hodnot. Ze 6,98 % (218 osob) v prosinci 2006 klesla nezaměstnanost žen postupně na 4,21 % (127 osob) v témže měsíci roku 2007. Zde se pohybuje mírně nad celookresním průměrem, který činí 3,8 %. Nejméně nezaměstnaných žen bylo právě v prosinci, což svědčí o trvale se snižujícím počtu žen bez práce. Nezaměstnanost v našem regionu tedy v současné době nepředstavuje žádný závažný problém.

Technické služby

Technické služby zajišťují celou řadu prací důležitých a nezbytných pro provoz a existenci města. Jednou z nejdůležitějších je údržba komunikací. Jde o prašné komunikace v Běstvinách, Domašíně, Cháborách Křovicích, Pulicích, na Spáleníšti a všechny komunikace a uličky v Dobrušce, tzn. Na Trojici, Pulická ul. k zahrádkám, Poddolí, za silem, kolem hřbitovů, na Doly atd. Dále veškerá prostranství kolem garáží např. u teplárny, v ul. Javorová, parkoviště Laichterova., Pulická za bytovkami. Tyto komunikace zasypávají dle potřeby štěrkem a snaží se je udržet ve sjízdném stavu. Nejhorší jsou soukromé úseky různých majitelů kde se jen těžko vysvětluje, proč je technické služby neudržují.

Asfaltový povrch vyspravují studenou balenou směsí. Tato údržba je nedostatečná, ale na nutné opravy nejrychlejší. Loni se osvědčila oprava komunikací objednaná u Správy a údržby komunikací, divize Dobruška. Podařilo se zřídit nové parkoviště pro 15 aut v Družstevní ulici. Chodníky jsou opravovány postupným předláždáním kritických míst. Nejhorší jsou místa u okapových svodů, ze kterých teče voda rovnou na chodníky (např. v Kostelní a Opočenské ul.) kde se tyto opravy nestále opakují.

S komunikacemi přímo souvisí i dopravní značení. Téměř všechny dopravní značky již byly vyměněny a splňují předpisy pro dopravní značení na pozemních komunikacích. Problémy způsobují neukáznění občané, kteří pod vlivem alkoholu toto značení likvidují.

Kanalizační vpusti: pro nedostatek času je čištění většinou zadáváno společnosti AQUA. Ve velmi špatném stavu jsou dešťové kanálové vpusti, kde musíme některé znovu vyzdívat (např. v ul. Komenského, R. Drejsla, v Domašíně) atd.

Jak trochu vyroste tráva, začínají se sečí plochy na veřejných prostranstvích za pomoci dvou sekaček ETESIE, které byly zakoupeny v roce 1999 a 2001. Větší plochy (hřiště u Mělčan, pod hřbitovem, mezi Solnickou a Mírovou, zahradu za školou v Pulické ul. plochu proti škole v Pulicích, Za vodou, svahy u bazénu, městské pozemky v Domašíně a Běstvinách, Petráňovu zahradu atd.) seče stroj CARRARO. Příkopy od hranic města včetně komunikace od lip kolem cihelny do Pulic a všechny příkopy po vesnicích jsou sečeny traktorem s neseným nářadím BERTI. Přibývají stále nové plochy na údržbu, protože sekačkám, které byly koupeny např. k družstevním domům, dochází životnost. Jeden pracovník neustále seče křovinořezem za sekačkami a všechny malé uličky např. Javorová – Křovická, Na Baště, kolem laviček atd. Údržba se prováděla i likvidací pískovišť a zasypáním nerovného terénu.

Pro práci TS je nepostradatelný zemní stroj UNC, kterým se dělají veškeré zemní práce a terénní úpravy, včetně nakládání materiálu všeho druhu a trávy. Po zakoupení nového traktoru John Deere 5820 a nákladního traktorového přívěsu je možné převážet stroj i na práce v okolí.

Údržba zeleně se provádí hlavně stříháním živých plotů a keřů. Kácení stromů se provádí na základě rozhodnutí odboru životního prostředí. Zalévání zeleně je samozřejmostí.

Veřejné osvětlení je ve velmi dobrém stavu. Pravidelně jsou prováděny revize a vše je podrobně zpracováno v počítači. Rozvaděče byly vyměněny za nerezové a byla vyměněna většina svítidel. Plošina MP 16 je využívána na smlouvu i pro okolní obce (Bačetín, Dobřany, Janov, Olešnice, Ohnišov, Podbřezí, Sudín, Val a na objednávky soukromých osob, podnikatelů a podniků.

Technické služby pečují i o údržbu tří hřbitovů, městského, vesnického a hřbitova v Pulicích. Hřbitovy nemají správce, proto byl vyčleněn jeden pracovník, který seče a uklízí trávu a na podzim hrabe listí. Čas se musí najít i na odvoz odpadu a další práce včetně požadavků na likvidaci hrobů. Celkem bylo zlikvidováno 31 hrobových zařízení při pořádku ve smlouvách a za úplaty 62 hrobových zařízení, u nichž nájemci o likvidaci sami požádali a zaplatili ji.

Technické služby provádějí také údržbu bytového fondu. Zajišťují všechny práce ve společných prostorech od výměny žárovek, seřízení bran u hlavních dveří domů, opravy na střeších, ale i opravy v bytech. V poslední době zajišťujeme opravy osvětlení, vodovodních baterií, dveří ale i

nábytku v budovách v majetku města. Pracovníky technických služeb bylo přemístěno velké množství nábytku z budov nebo garáží.

Provoz veřejných WC je na dobré úrovni. Provozní doba je včetně sobot a nedělí. Otevřeno je při veškerých akcích pořádaných ve městě.

Hodně času nám zabere odvoz odpadkových košů, kterých je v současné době 135 a k tomu dalších 34 košů pro psí exkrementy. Koše se vyvážejí v pondělí a pátek a v době konání trhů ještě ve středu včetně úklidu.

Plakáty včetně vesnic jsou vylepovány vždy v pondělí a v pátek. Celkem je 12 výlepových ploch v Dobrušce a 8 v přilehlých vesnicích.

Nákladní auto LIAZ jezdí a přistavuje kontejnery pro město hlavně na dovoz písku, kamene, odvoz suti a odpadu. Ve volné kapacitě zajišťuje dopravu ostatním zájemcům. V dílně na teplárně se provádí hlavně údržba vozového parku města.

Dále se technické služby neustále snaží opravovat a zasklívat autobusové zastávky v Dobrušce a po vesnicích. Opravy se týkají v současné době také plakátovacích tabulí. Lavičky jsou neustále opravovány hlavně v parku a posezení Na Trojici.

O stadion se stará správce a jeden pomocník, kteří provádějí hlavně sečení ploch, hrabání trávy a listí včetně provozu a úklidu sociálního zařízení. Jenom rovných ploch k sečení jsou 4 ha!

Za pomoci pracovníků na veřejně prospěšné práce se technické služby starají o úklid města. S tím je spojena další práce s odvozem kupiček z okrajů vozovky, popř. listí, které je nutné odvoztit v den nahrabání, protože je jinak auta rozjezdí.

Občané, kteří dělají nepořádek hlavně na sídlišti a kolem kontejnerů, ale i ve městě, jsou však rychlejší a nelze jim stačit.

Sociální služby

Od 1. 1. 2007 byly přijaty nové zákony ohledně dávek sociální péče, jednak zákon o pomoci v hmotné nouzi, zákon o životním a existenčním minimu a zákon o sociálních službách. Je jinak koncipováno životní minimum, je již jednosložkové a nepočítá se v něm s částkou na bydlení, životní minimum je pro jednotlivce 3 126 Kč, pro první osobu v domácnosti je 2 880 Kč, pro druhou a další osobu v domácnosti je 2 600 Kč, pro děti do 6 let věku je 1 600 Kč, pro děti od 6 do 15 let věku je 1 960 Kč a pro děti od 15 do 26 let (nezaopatřené) je 2 250 Kč. Poprvé se zavádí pojem existenčního minima 2 020 Kč, je to minimální hranice příjmů osob, které se považuje za nezbytnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb na úrovni umožňující přežití. Byla zrušena dávka příspěvek na provoz telefonní stanice.

Zákon o sociálních službách zavádí novou dávku příspěvek na péči, byla zrušena dávka bezmocnost k důchodu a nahrazena dávkou příspěvek na péči, vyplácí se ve čtyřech stupních: (I. stupeň – lehká závislost 2 000 Kč, II. stupeň – středně těžká závislost 4 000 Kč, III. stupeň - těžká závislost 8 000 Kč, IV. stupeň – úplná závislost 11 000 Kč), příspěvek se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. V zákoně o sociálních službách jsou uvedeny různé služby, které musí mít registraci, aby mohli služby poskytovat. Příspěvek na péči má být využíván především na nákup těchto služeb, to byla idea zákona, ale skutečnost je jiná. Celkový objem peněz vyplacených na tento příspěvek ze státního rozpočtu je pro Dobrušku jako obec s rozšířenou působností 40 miliónů Kč. V Dobrušce je přes 250 příjemců těchto dávek, z toho jen asi 60 lidí nakupuje za tyto prostředky sociální službu - pečovatelskou službu.

Celkem odbor sociálních věcí a zdravotnictví vyplatil na dávkách sociální péče 50 miliónů Kč, 40 miliónů na dávku příspěvek na péči, 8 miliónů na dávkách pro zdravotně postižené občany a skoro 2 milióny na dávky pomoci v hmotné nouzi.

V Dobrušce ukončila svoji činnost občanská poradna Agapé, která nesplnila podmínky dané zákonem o sociálních službách.

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba je formou terénní sociální péče o seniory, zdravotně postižené a osamělé občany, kteří vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu nejsou schopni se sami o sebe postarat a potřebnou péči jim nemůže zajistit rodina. Služba je určena občanům města a spádových obcí a je poskytována na základě žádosti v bydlišti osoby, v prostorách Pečovatelské služby a na území města Dobrušky.

Pečovatelská služba nabízí tyto úkony sociální péče:

- zajištění péče o vlastní osobu (koupání, úkony osobní hygieny, dohled,)
- zajištění nebo poskytnutí stravy (nákupy, dovoz obědů,)
- zajištění běžného chodu domácnosti (běžný úklid, sezónní úklid, praní a žehlení ložního i osobního prádla,)
- kontakt se společenským prostředím (to znamená dovoz k lékaři, do společenského zařízení, na úřady,)

Cílem této formy sociální péče je umožnit svým uživatelům, co nejdéle setrvat ve vlastním prostředí a tím jim zachovat dosavadní způsob života. Tímto také pečovatelská služba podporuje soběstačnost uživatelů a tím i oddálení nutnosti ústavní péče.

Během roku 2007 byla pečovatelská služba poskytována 89 uživatelům. Největší zájem je o zajištění stravy, konkrétně obědů, nákupy, úklid domácností, praní prádla. Také se zvýšil zájem o službu zajištění kontaktu se společenským prostředím. Za rok 2007 bylo uživatelům zajištěno 10943 obědů, 526 nákupů, 339 hodin úklidu domácností, vyprání 545.5 kg ložního nebo osobního prádla. To vše zajišťoval následující počet pracovníků: 1 vedoucí PS, 3 pečovatelky, 2 pečovatelky – řidič, 1 pečovatelka (zástup, výpomoc).

Budova pečovatelské služby funguje na tomto místě od listopadu 2006. Během roku 2007 byly prostory vybaveny úložným nábytkem, z manipulační místnosti byla vybudována nová garáž. Od srpna 2007 vlastní pečovatelská služba nový služební vůz, který plně vyhovuje potřebám jejím i jejích uživatelů. Na základě toho se zvýšil i počet uživatelů, kteří využívají službu dovozu a kontaktu se společenským prostředím.

Více je také využívána společenská místnost, která je součástí pečovatelské služby. Jsou zde uskutečňována školení zaměstnanců, výroční schůze, bohatě jsou tyto prostory využívány k pořádání různých besídek, divadelních představení, přednášek, a podobně.

Zařízení se během I. čtvrtletí připravovalo na evaluaci poskytovatelů sociálních služeb, která proběhla 25. května 2007. Pečovatelská služba tímto řízením prošla. Evaluační návštěva je kontrolou poskytovaných služeb a po ní následuje krajská inspekce.

V červenci zažádalo zařízení pečovatelské služby o registraci sociální služby na krajském úřadě Královehradeckého kraje A protože byly doloženy všechny dokumenty k registraci, získala pečovatelská služba registraci pro poskytovatele sociálních služeb. Zařízení se zúčastnilo také programu bench markingové databáze, která v budoucnu bude podkladem pro přidělování dotací z krajského úřadu.

Kromě toho se ve společenské místnosti pečovatelské služby uskutečnila tři setkání starosty Petra Tojnara s našimi seniory, proběhla vánoční besídka, které se účastnily děti z obou mateřských školek, dvě představení sehrál divadelní soubor Konipásek. V srpnu 2007 získala pečovatelská služba nový služební vůz za podpory firem z Dobrušky. V červenci požádalo zařízení po shromáždění všech nutných podkladů o registraci sociálních služeb a bylo krajským úřadem zaregistrováno.

Městská policie

Početní stav strážníků městské policie byl schválen na 5. V roce 2007 bylo vyhlášeno výběrové řízení na dva strážníky. V červnu nastoupili, pan Forejtek Zdeněk a Soumar Adolf, kteří po rekvalifikačním školení začali vykonávat službu v září. Na další místo strážníka bylo vyhlášeno výběrové řízení.

V roce 2007 byly schváleny veřejnoprávní smlouvy s městem Opočno a obcemi České Meziříčí, Králova Lhota, Přepychy, Rohenice a Pohoří.

Plánování služeb se řídí podle pracovního kalendáře a podle bezpečnostní situace v jednotlivých městech a obcích.

Městská policie zajišťovala několik společenských a sportovních akcí, kdy strážníci městské policie zajišťovali veřejný pořádek při konání městských trhů, Festivalku pod střechem, pálení čarodějnic, májových oslav, koncertů v Archlebových sadech, zahradních divadelních slavností, fotbalové soutěže Rampušák CUP, letního muzicírování, Svatováclavských slavností, Dobrušských Vánoc. Při zajišťování většiny akcí strážníci městské policie spolupracovali s policií ČR. Je nutno uvést, že tato spolupráce je stále na vysoké úrovni. Strážníci městské policie zajišťovali i besedy na školách.

Tak jako v předešlých letech i v roce 2007 zajišťovala městská policie Dobruška bezpečnost zaměstnanců MěÚ Dobruška při výkonu jejich pravomocí, doručování písemností, které občané záměrně nepřebírali. Dále strážníci asistovali při různých exekucích a vystěhování občanů, kteří neoprávněně užívali byty v majetku města.

Je nutno se také zmínit o činnosti městské policie v obcích, se kterými má město Dobruška uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Na základě veřejnoprávních smluv v těchto lokalitách strážníci městské policie vykonávají činnost a to v plném rozsahu jejich pravomocí. Ze strany starostů k této činnosti nebylo připomínek, naopak toto působení městské policie bylo hodnoceno velice kladně. Strážníci městské policie uložili v přestupkovém řízení pokuty ve výši 1 287 900,- Kč, tzn. nárůst o 883 800,- Kč.

Na základě novely zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích strážníci městské policie řešili překročení stanovené rychlosti na místě v blokovém řízení, kdy naměřili v 792 případech překročení rychlosti a uložili 775 pokut, ve zbylých případech věc postoupili Správnímu odboru při MěÚ Dobruška.

V průběhu roku 2007 provedli strážníci městské policie ve spolupráci s PČR několik akcí zaměřených na požívání alkoholických nápojů mládeží. Při těchto kontrolách bylo zjištěno několik přestupků, které byly řešeny na místě blokovou pokutou nebo byly předány ke správnímu řízení.

v roce 2007 strážníci městské policie a PČR provedli několik přednášek a besed na školách v Dobrušce a Dobřem. Na těchto přednáškách byli účastníci seznámeni s činností městské policie a dále s drogovou problematikou.

Dohled nad bezpečným přechodem u školy zabezpečují dva proškolení důchodci.

Městská policie Dobruška disponuje jedním vozidlem Škoda Fabia combi. Další technické vybavení je na dobré úrovni, chybí jenom osobní záznamové zařízení, které zaznamenává chování a vystupování strážníka tak i přestupce při úkonu nebo zákroku.

V průběhu roku 2007 řešili strážníci městské policie celkem 1326 případů, což je oproti minulému roku nárůst o 676 událostí. Jednalo se převážně o dopravní přestupky, oznámení od občanů, spolupráce s PČR a další. S souvislostí s touto činností nemuselo vedení města a městské policie řešit podstatné stížnosti na činnost strážníků Městské policie Dobruška.

Součinnost s jednotlivými odbory MěÚ Dobruška a organizacemi, které spolupracují s městskou policií, je jako v předešlém období na velice dobré úrovni. Tato spolupráce se stále prohlubuje a zdokonaluje, dochází ke včasnému odstraňování různých problémů a nedostatků v rámci celého katastru města Dobrušky.

Dobrá spolupráce je rovněž se zástupci obcí, které mají uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s městem Dobruška. Tam, kde působí OO PČR je rovněž velice dobrá spolupráce. Vedení městské policie se pravidelně schází s velitelem OO PČR Dobruška a řeší zde vzniklé problémy a nedostatky. Úzká spolupráce je rovněž s HZS Dobruška a RZP Opočno.

4. Kulturní dění ve městě

Kulturní dům Města Dobrušky

Kulturní dům zajišťoval v roce 2007 kulturní servis pro občany a organizace města dle předmětu své činnosti jako v předešlých letech. Šlo především o realizaci divadelních představení pro děti a dospělé, zábavné pořady, koncerty, taneční kurzy pro začátečníky i pokročilé apod. Technicky zajišťoval pořádání plesů, tanečních zábav, festivalu alternativní hudby Festiválek pod střechem, přehlídku malých divadelních souborů Zahradní divadelní slavnosti, schůzovní činnost, zkoušky divadelních a jiných zájmových souborů. Dále organizoval nebo se pořadatelsky podílel na venkovních akcích, jako byly Školy za školou, Festival dechové hudby, Svatováclavské slavnosti a mnoho dalších.

Z uvedeného výčtu vyplývá, že kulturní dům má široký záběr činností a dva profesionální pracovníci jsou tak především značně časově vytíženi, a to i o víkendech. Na mnoha akcích se neobejdou bez pomoci řady zapálených nezištných spolupracovníků i pomoci pracovníků technických služeb.

V roce 2007 hospodařil kulturní dům po úpravě rozpočtu s výdaji ve výši 1.935.000,- Kč a utratil 1.783.122,- Kč, což je 92%, na příjmech měl naplánováno 271.000,- Kč a vybral na kult.

akcích, na nájmeh z prostor a v šatně 489.403,- Kč, což je 181% proti plánované částce. Celková úspora na hospodaření tak činí 370.000,- Kč.

Městská knihovna

Knihovna Města Dobrušky je organizační složkou města a je financována z jeho rozpočtu. V roce 2007 neměla žádné investice. Během celého roku 2007 byly poskytovány služby veřejné knihovny plynule, nedošlo k přerušení provozu, pouze v období vánočních prázdnin je provozovna pravidelně každým rokem uzavřena. V tomto období čtenáři neprojevují zájem o návštěvu této organizace a náklady na její případný provoz by neodpovídaly poskytnutým službám.

Za celý rok využilo služeb městské knihovny celkem 23 152 uživatelů, což je oproti číslu 21 370 z roku 2006 nárůst. Do tohoto počtu jsou započítáni návštěvníci obou půjčoven, uživatelé internetových stanic a účastníci kulturně výchovných akcí.

V rámci služeb MVS (meziknihovní výpůjční služba) bylo v roce 2007 kladně vyřízeno celkem 148 požadavků (v roce 2006 bylo zrealizováno 87 požadavků). Zmíněná služba zaznamenala nárůst oproti minulým rokům a má stále stoupající tendenci. Je využívána především studenty, kterým se tak stává vysoce odborná literatura běžně dostupnou.

Zájem o služby související s připojením na celosvětovou internetovou síť v roce 2007 proti minulému roku stoupl. V roce 2007 bylo evidováno 1 306 uživatelů, v roce 2006 to bylo 1 096 návštěvníků. Svůj podíl na tom má zavedení internetu od 1. 7. 2007 pro registrované čtenáře zdarma (v souladu se Zákonem o knihovnách č. 1/2005 Sb.).

Knihovna zprostředkovává uživatelům přístup k veřejně přístupným informačním databázím, sami pracovníci využívali např. ČNB, uživatelům je k dispozici LexisNexis a Databáze české poezie 19. a počátku 20. století.

Čtenáři v oddělení pro dospělé jsou průběžně zaučováni v práci s vlastním čtenářským kontem, kde si mohou sami kontrolovat stav svých výpůjček, mohou si půjčené publikace rezervovat a prodlužovat. Tím se snižuje počet rozesílaných upomínek.

Pro čtenáře obou oddělení připravují pracovnice každý měsíc seznamy zajímavých knižních novinek a připravovaných akcí.

Od 1. 11. 2007 má dobušská knihovna nové webové stránky na adrese www.mestodobruska.cz/knihovna. Skryté počítadlo eviduje jejich návštěvnost. Od počátku spuštění, tj. od 1. 11. do 31. 12. 2007 je navštívilo 747 uživatelů. Na webových stránkách je přístupný také on-line katalog, který je doplněn jednoduchým návodem pro práci s ním, prodlužování výpůjček, rezervaci knih apod.

Knihovní fond, čtenáři

Knihovna měla k 31. 12. 2007 ve svém fondu 30 716 knihovních jednotek a 67 titulů periodik. Na nákup knihovního fondu bylo vynaloženo 304 958,- Kč. Přírůstky knih činily 1 484 svazků, což je zhruba stejný počet jako v uplynulých letech. Úbytek způsobený vyřazením zastaralých, zničených a ztracených knih byl 1 637 svazků (viz usnesení RM 170/8/07). Dále bylo na základě usnesení RM 147/6/07 odepsáno 933 gramodesek.

Podle statistických zjištění měla Dobruška 1. 1. 2007 celkem 6 985 obyvatel (zdroj ČSÚ Hradec Králové). K 31.12. 2007 registrovala knihovna Města Dobrušky 1 295 čtenářů, což je 18,5% z celkového počtu obyvatelstva (o 60 více než v roce 2006). Z tohoto počtu bylo čtenářů do patnácti let 343. Do půjčoven přišlo za celý rok celkem 18 197 návštěvníků. Ve srovnání s předchozími lety jsou udávaná čísla prakticky shodná. Bylo učiněno 59 484 výpůjček.

Metodický obvod

Knihovna slouží jako středisková a ve svém metodickém obvodu měla v roce 2007 celkem 16 obecních knihoven. Na základě smlouvy uzavřené s Městem Dobruška přispívají

jednotlivé obce finanční částkou na služby s tím spojené. V roce 2007 to bylo 13 500,- Kč a za tuto částku bylo nakoupeno 46 nových svazků. Koncem roku 2007 projevíly další dvě obce (Val, Bohdašín) zájem o spolupráci a využívání služeb dobušské knihovny.

V rámci státních dotací na tzv. regionální funkce obdržela pověřená knihovna v Rychnově nad Kněžnou pro náš metodický obvod částku 95 000,- Kč. Za ni bylo nakoupeno a zpracováno 580 knihovních jednotek, které jsou určeny obecním knihovnám. Na zajištění prací souvisejících s výkonem regionálních služeb vyčleňuje pověřená Městská knihovna v Rychnově nad Kněžnou půl pracovního úvazku pro metodický obvod Dobruška. Pracovnice, která od poloviny roku 2005 na

pracovišti Dobruška regionální funkce vykonává, je zaměstnancem rychnovské knihovny. Její náplní je, mimo jiné, příprava výměnných souborů pro obecní knihovny. V roce 2007 bylo vyexpedováno celkem 77 souborů, které obsahovaly 3 840 svazků knih.

Spolupráce knihoven

Městská knihovna Dobruška spolupracovala se SKIPem (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) a KDK (Klubem dětských knihoven). V průběhu roku se zúčastňovala seminářů a workshopů, které zmíněné organizace pořádaly. Kromě toho sama akce organizovala.

17. dubna proběhlo v dobrušské knihovně setkání profesionálních knihovníků regionu Rychnov nad Kněžnou. Zúčastnilo se ho 28 lidí.

18. září se zde konal aktiv dobrovolných knihovníků pro oblast Dobruška, Rychnov nad Kněžnou a Opočno. Akce se zúčastnili i pracovníci krajské knihovny (účast 17 lidí).

9. října bylo zrealizováno školení *Internet v knihovnické praxi* pro dobrovolné knihovníky (účast 11 lidí).

Na individuální kurz počítačové gramotnosti v rozsahu 20 hodin dojížděla v průběhu roku do dobrušské knihovny jedna dobrovolná knihovnice.

Kulturně-výchovné akce knihovny

V roce 2007 bylo zrealizováno celkem 149 vzdělávacích a kulturních akcí, z čehož bylo 12 výstav, několik besed, autorských čtení, soutěží a informačních lekcí. Pořadů se zúčastnilo celkem 3 649 lidí (viz přílohy).

Dětské oddělení realizovalo 82 akcí pro 1 719 návštěvníků. Jednalo se především o programy pro dobrušská školská zařízení. Pro děti do šesti let byl každý první čtvrtek v měsíci připraven pravidelný cyklus *Povídám, povídám pohádku*. Bylo vyhlášeno několik soutěží, např. *Velké letní putování*. Poprvé v historii knihovny zde proběhla tzv. *Noc s Andersenem*.

Oddělení pro dospělé evidovalo 67 akcí, kterých se zúčastnilo 1 930 návštěvníků. Mezi nejvýznamnější patřil recitál Jiřího Dědečka, křest nové knihy Josefa Lukáška, autorské čtení Jáchyma Topola nebo literární maratón regionálních autorů.

Kromě toho se knihovna zapojila vlastním programem k celorepublikovým propagačním akcím BMI (Březen – měsíc internetu) a Týden knihoven a Dny poezie.

Během celého uplynulého roku navštívily dobrušskou knihovnu delegace z Maďarska a Polska. Tradičními návštěvníky byli také naši krajané z celého světa, kteří se každoročně zúčastňují výuky českého jazyka ve zdejším Studijním středisku Univerzity Karlovy a během svého pobytu využívají služeb dobrušské knihovny.

Zaměstnanci, organizační změny

Žádné personální změny během roku 2007 v samotné provozovně knihovny nenastaly. Od 1. 7. 2007 bylo pod organizační složku Knihovna přičleněno Informační centrum Města Dobrušky.

Knihovna má čtyři zaměstnance pracující na plný úvazek. Informační centrum má dva zaměstnance na plný úvazek.

K 1. 10. 2007 došlo k výměně zaměstnanců v informačním centru. Ke stávající pracovníci Dagmar Novákové byla na uvolněné místo po Petruši Kuřátkové přijata Ing. Pavlína Šolcová.

Informační centrum

Leden 2007 byl pro Informační centrum Města Dobrušky, jako každoročně, ve znamení finálních příprav na veletrh cestovního ruchu Regiontour Brno a následné účasti ve dnech od 11. do 14. ledna 2007. Dobruška se představila jako součást turistické oblasti Orlické hory a Podorlicko v sekci Královéhradeckého a Pardubického kraje. V březnu zastupovalo Informační centrum Město Dobrušku na veletrhu cestovního ruchu Infotour v Hradci Králové.

Dále se pracovnice účastnily veřejných jednání a setkání nad projektem podporujícím značení domácích výrobků regionu Orlické hory nazvaným *ORLICKÉ HORY regionální produkt*.

Byl dokončen turistický produkt *Po stopách Židů turistické oblasti Orlické hory a Podorlicka*, za který zodpovídala p. Petruše Kuřátková.

Zároveň byl během prvního pololetí vydán propagační leták *Ubytování v Dobrušce* a zhotoveny papírové sáčky s logem informačního centra.

Následně začaly přípravné práce na uspořádání a zařízení nové samostatné kanceláře informačního centra, na které obdrželo město finanční dotaci od Královéhradeckého kraje ve výši 99 000,- Kč. Byl zakoupen nový nábytek a jeden počítač pro veřejnost s přístupem na internet.

Slavností otevření nové provozovny proběhlo v pondělí 2. 7. 2007 za účasti představitelů města, zákonodárců a médií.

Od 1. 7. 2007 došlo ke změnám ve zřizovacích listinách dobrušského muzea a knihovny. Informační centrum tak přešlo od tohoto data pod organizační složku Knihovna Města Dobrušky. Ke stejnému datu bylo schváleno poskytování veřejného internetu v prostorách informačního centra.

Od září byl zkušebně zaveden automatizovaný provoz infocentra s pomocí počítačového software ZAIC (záznamník informačního centra), který sleduje a vyhodnocuje skladové zásoby zboží, eviduje služby pro veřejnost, vede statistiku návštěvnosti a plní funkci elektronické pokladny. Program byl uveden do ostrého provozu 1. 10. 2007.

Do infocentra byl zakoupen scanner a reklamní venkovní stojan. Dále se pracovnice zaměřily na rozšíření sortimentu nabízeného zboží (knihy, mapy, průvodce, turistické známky, pohledy, kalendáře, keramika, jízdní řády, betlémy...) a propagačních materiálů. Z finanční dotace od Královéhradeckého kraje byl zaplacen tisk materiálu *Kalendář kulturních a sportovních akcí 2008*, nový propagační materiál *Průvodce po významných místech Dobrušky* a dotisk stávajícího materiálu *Město Dobruška Vás vítá*.

Zároveň došlo k dalšímu rozšíření služeb pro veřejnost a to elektronickým rozesíláním měsíčních přehledů kulturních a sportovních akcí v Dobrušce a okolí a pátečních pozvánek na vybrané víkendové akce ve městě a nejbližším regionu. Pracovnice infocentra se zaměřily na propagaci své práce v médiích, připravily několik článků do Orlického týdeníku a Deníku Rychnovska. Spolupracovaly při vydání dalšího ročníku Rampušákových listů a propagaci Kačenčiny pohádkové říše. O svých aktivitách informovaly veřejnost v Dobrušském zpravodaji a v Dobrušských listech. Obsahově i graficky upravily web své provozovny s adresou www.mestodobruska.cz/ic a připravují jejich cizojazyčné verze. Pro městský portál zpracovaly materiály do sekce Patnerská města.

Během roku se obě pracovnice zúčastnily několika školení, seminářů, setkání informačních center. Navštívily mezinárodní veletrh cestovního ruchu MADÍ Praha, absolvovaly mezinárodní workshop pro infocentra v Polsku a pokračovaly v projektu Brány Orlických hor, jehož finálová prezentace proběhla v prosinci v Rychnově nad Kněžnou.

Na konci roku 2007 proběhla pravidelná kontrola z centrály cestovního ruchu Czechtourism, která hodnotila dobrušské informační centrum velmi kladně. Kromě toho se dobrušské infocentrum přihlásilo jako čekatel na členství v Asociaci turistických informačních center.

Ještě koncem roku 2007 schválila Rada Města Dobrušky rozšíření služeb pro veřejnost na rok 2008 o kopírování a skenování.

Kromě všech zmíněných aktivit plnilo informační centrum svůj hlavní úkol – poskytovat informace místním obyvatelům (o službách ve městě, sportovních a kulturních akcích, dopravních spojení, prodej vstupenek na kulturní představení...) a turistům (o ubytování, stravování, možnostech sportovního vyžití, kulturních památkách...) a tyto informace dále shromažďovat a ověřovat. Neméně důležitou činností bylo a je zadávat získané informace na webové stránky infocentra, Města Dobrušky i Portálu cestovního ruchu Královéhradeckého kraje.

Muzeum

Muzeum je organizační složkou Města Dobrušky. Jeho posláním je shromažďovat doklady o minulosti města a celé spádové oblasti a prezentovat výsledky své práce veřejnosti. Od roku 2003 do poloviny roku 2007 bylo součástí muzea Informační centrum města Dobrušky, které je od 1. července součástí městské knihovny.

Výzkum – „Paměť města“

„Paměť města“ má pět částí. První z nich je nazvána „Paměť věcí“ a jejím smyslem je jednak získávání nových sbírkových předmětů, jednak dokumentace takovýchto předmětů v soukromém držení. Tato část podstatně přispěla například k rozšíření dokumentace betlémů.

Další částí programu je „Paměť písma“, tedy získávání (případně zapůjčení a digitalizace) historických písemných materiálů. V roce 2007 se podařilo zapůjčit a digitalizovat např. soukromé kroniky z Pohoří a Pulic, či kroniku pěveckého sboru Kocourkovských učitelů. Digitalizace je prováděna ve spolupráci se Státním okresním archivem v Rychnově nad Kněžnou.

V „Paměti slova“ se zaměřujeme na získávání magnetofonových záznamů vzpomínek pamětníků se zaměřením na relevantní oblasti jejich činnosti a zájmů. Velkou pomocí je v tomto směru dobrovolný spolupracovník muzea Ondřej Němeček, který nahrávání provádí. Nahrané záznamy jsou

v zájmu větší životnosti přehrávány panem Václavem Vernerem, vedoucím Kulturního domu města Dobrušky, na CD nosiče. V roce 2007 byly natočeny magnetofonové záznamy vzpomínek pana Doležala (skauting) a získány záznamy hudebních skladeb Karla Hrnčíře (Kocourkovští učitelé).

Další částí celého projektu je „Paměť fotografie“, kde usilujeme o digitalizaci co největšího množství fotografií z minulosti našeho města. V části, kterou jsme nazvali Paměť filmu, se rovněž podařilo získat několik unikátních materiálů, především od rodiny Šrenkovy. Muzejní sbírky obohatily i fotografie, získané z Městského úřadu v Dobrušce, které dokumentují novější dobu. Od rodiny Šrenkových a z Dobrého od pana Boháče byly získány i filmy ze druhé poloviny minulého století. Prostřednictvím odborné firmy byly přepsány do digitální formy.

Sbírky

Sbírkový fond muzea představuje 12.592 předmětů, dokumentujících vývoj města a spádového regionu. Jde zvláště o sbírky charakteru etnografického, historického a uměleckého.

V roce 2007 byl ošetřen sbírkový fond skla a porcelánu. Šlo o 184 přírůstkových čísel, což představuje 241 předmětů. Přitom byla rovněž zkontrolována evidence, včetně správnosti popisů.

Muzeum získalo v roce 2007 celkem 94 ks sbírkových předmětů, kterým bylo přiděleno 85 přírůstkových čísel. Převážně šlo o dary od občanů, část nových položek získalo muzeum vlastním sběrem. Muzeum také archivuje vysílání městské televize.

Muzejní knihovna

Knihovna je plně zpřístupněna veřejnosti. Výpůjčky jsou prezenční, půjčování domů je se souhlasem vedoucího muzea. Nejsou půjčovány tituly, u nichž je to v rozporu se zákonem (literatura propagující potlačování lidských práv a svobod). U nich je zaveden zvláštní režim. V roce 2007 se knihovní fond rozrostl o celkem 135 titulů. Z toho muzeum 27 knih koupilo (celková cena 6.570,- Kč), 87 knih bylo získáno vlastním sběrem a 21 přírůstků vytvořily kopie kronik.

Velký zájem je zejména o poslední kategorii, protože jde o kroniky z Dobrušky a nejbližšího regionu. Kromě tištěné formy jsou k dispozici i v podobě digitální na CD ROM. V roce 2007 bylo v muzejní knihovně registrováno 82 čtenářů a půjčeno 209 knih.

Prezentace

Muzeum má tři stálé expozice. V rodném domku národního buditele Františka Vladislava Heka (věnovanou především této významné osobnosti českého národního obrození a prvnímu novočeskému satirikovi); expozice Malé dějiny města a Hrdelní právo města Dobrušky ve věži radnice; expozice Židé v dějinách Dobrušky v čp. 45, jejíž součástí je i rituální očištná lázeň - mikve. Ve vlastní výstavní síni jsou každoročně instalovány tři až čtyři výstavy, zaměřené na regionální dějiny a výtvarné umění. Muzeum má vlastní výzkumné programy soustředěné na regionální dějiny. Vydává také vlastní publikace, natáčí videofilmy a připravuje CD-ROM s tematikou dějin města a regionu.

Výstavy:

- květen: Poddomí na obrazech Josefa Kejvala
- červen – září: Loutky
- září: 550 let jednoty bratrské (převzatá putovní výstava – synagoga) (17. – 30. září)
- září: Poklady dobroušského muzea
- prosinec: Vánoční zdobení

Setkání v muzeu:

Programy zaměřené na nejširší veřejnost (leden – duben a říjen – prosinec). Pravidelný čas jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek od 19 hodin v přednáškové síni muzea.

11.1. – Život tří generací rodiny Purkyňových (Ludmila Rejhová)

25.1. – Legionáři z Podorlicka (Josef Juza)

8.2. – Albánie (Vincent Zonták)

22.2. – Kronikářství v Podorlicku (Jiří Mach)

8.3. – Sestavte si rodokmen (Hana Preclíková)

29.3. – Války v historii Podorlicka (Jiří Mach)

12.4. – František Vladislav Hek a Dobruška (Jiří Mach)

26.4. - Filmy z historie a o historii Dobrušky

8.11. – Putování za barokem jižních Čech a Rakouska

22.11. – 550 let jednoty bratrské (Evald Rucký)

6.12. – Dobruška ve filmech a fotografiích Alfreda a Jaromíra Šrenkových

20.12. – Vánoce v českém folklóru

Klub seniorů:

Programy pro seniory, připravované se sborem Církve bratrské v Bystrém. Pravidelný čas každé pondělí od ledna do dubna a od listopadu do prosince vždy v 15 hodin v přednáškové síni muzea.

8.1. – Změny v oblasti sociálního zákonodárství (Matoušová)

15.1. – Kroužkování ptáků (Volf)

22.1. – Beseda o dobrušském muzeu (Mach)

29.1. – Ochrana životního prostředí na Dobrušsku (Netík)

5.2. – Beseda s místostarostkou města paní Čiháčkovou

12.2. – Řecko (videofilm Václava Grulichy)

19.2. – Posezení u kávy

26.2. – Filmy z historie a o historii Dobrušky (Mach)

5.3. – František Vladislav Hek a Dobruška (Mach)

12.3. – Kroniky na Dobrušsku (Mach)

19.3. – Albánie (Zonták)

26.3. – Na kole po Provenci (Světlík)

2.4. – Velikonoce (Toušek)

16.4. – Války v historii Podorlicka

23.4. - Výlet

5.11. – Zahájení nového ročníku

12.11. – 550 let jednoty bratrské

19.11. – Posezení u kávy

26.11. – Putování za barokem jižních Čech a Rakouska

3.12. – Kde se vzali Balcaráci (Miroslav Kočnar)

10.12. – Dobrušské památky (Mach)

17.12. - Vánoce

Další formou prezentace výsledků muzejní práce je publikační činnost. V roce 2007 byly počítačovým tiskem vydány publikace Kronika válek v Podorlicku od Václava Matouše a Jiřího Macha a Poklady dobrušských muzejních sbírek od Jiřího Macha. Muzeum vydalo také pamětní listy k Toulkám po dobrušských památkách, které sponzorsky vytiskl KBA Grafitec. Úspěšné bylo vydání interaktivního CD ROM Dobruška ve starých fotografiích. Byla také vydána tři DVD s filmy. První s názvem Dobrušské kostely obsahuje filmy Kostel sv. Václava a Kostel sv. Ducha – místo zastaveného času; na druhém jsou filmy Hrady v Podorlicku, Baroko v Podorlicku a Židé v dějinách Dobrušky; na třetím DVD jsou filmy Dobruška a Židé v dějinách Dobrušky v anglické jazykové mutaci. Průběžně jsou také doplňovány již dříve vydané publikace, CD ROM a DVD, o něž je větší zájem. Kvůli probíhajícím opravám radnice bylo odloženo plánované natáčení filmů Dobrušská radnice a Dobruškou minulostí, 18. a 19. díl.

Muzeum se také podílelo na pravidelném vysílání městské televize.

Rozsáhlejší akce muzea pro veřejnost v roce 2007:

550 let Jednoty bratrské

Dobrušské muzeum se podílelo na oslavách tohoto mezinárodně významného výročí spoluúčastí na organizování putovní výstavy a několika přednáškovými akcemi pro veřejnost.

50. výročí úmrtí Františka Kupky

K tomuto významnému jubileu byla veřejnosti bezplatně zpřístupněna galerie Kupkových prvotín na dobrušské radnici.

Mezinárodní den muzeí

V letošním roce se do něho poprvé přihlásilo i dobrušské muzeum. Dne 18. května byly všechny muzejní expozice přístupné bezplatně.

Toulky po dobrušských památkách

Premiéry Toulek se zúčastnilo více než tisíc zájemců, což příjemně překvapilo i samotné pořadatele. I když s tak vysokou návštěvností nepočítali, rozhodně je nezaskočila, takže i pamětní listy, které byly na každé památce rozdávány, stačily pro všechny zájemce.

Svatováclavské slavnosti

Na tradiční podzimní akci se muzeum podílelo dvěma výstavami.

Vánoční jarmark

Konal se letos poprvé za velkého zájmu veřejnosti. Ukázky tradičních lidových řemeslných výrob a prodej tradičního vánočního zboží. Akce byla velmi úspěšná (navštívilo ji na tisíce lidí) a je zřejmé, že se stane počátkem jedné z novodobých či obnovených tradic.

5. Hospodaření

Muzeum se snaží, aby v maximální možné míře využívalo technické prostředky, které potřebuje pro svou práci. To také znamená, že jsou každoročně alespoň částečně inovovány, což se týká v první řadě počítačové techniky. Nedostatek prostředků byl nadále na údržbu a opravu muzejních objektů.

Muzejní expozice, přednášky a další akce navštívilo v roce 2007 13.122 platících návštěvníků. Příjmy muzea činily 210.854,- Kč. Z toho bylo na vstupném vybráno 94.220,- Kč a za upomínkové předměty, CD ROM, DVD a publikace 110.295,- Kč.

Kino

Panoramatické Kino 70 Dobruška zajišťovalo následující služby: provozování audiovizuálních projekcí (promítání všech dostupných filmů dle možnosti distribuce v ČR – uzavřeny smlouvy s deseti distribučními partnery a dále pak s AČFK pro potřeby zahájeného promítání tzv. ART filmů); organizování ostatních kulturních akcí města; poskytování služeb v oblasti pronájmu prostor kina a jeho zařízení; poskytování služeb v oblasti reklamy.

Bylo odehráno 343 filmových představení, které navštívilo 11.416 diváků, kteří v pokladně kina utratili 761.117,-Kč.

V organizační, pořadatelské činnosti a oblasti pronájmu sálu kina bylo uspořádáno množství nepravidelných kulturních akcí, setkání a schůzí jako např. Kouzelná školka s Michalem Nesvadbou, předávání maturitních vysvědčení žáků Gymnázia Dobruška, vyřazení žáků devátých tříd ZŠ Fr.Kupky Dobruška a závěrečná vánoční akademie této školy, zahájení školního roku žáků SPŠE, pravidelné bohoslužby Církve bratrské ukončené dětským divadelním představením ke konci roku 2007, výchovné koncerty pro žáky ZŠ, gymnázia, besedy pořádané agenturou Pro Media o drogové problematice mládeže a téměř na ukončení sezony tradiční vánoční koncert Opočenky, který letos navštívilo na 230 diváků. Panoramatické Kino 70 Dobruška dále pronajímá Kinokavárnu Dobruška.

Neméně významný a potěšující je neustálý zájem o služby v oblasti reklamy, který převyšuje možnosti zařízení. Jedná se o následující služby: Promítání reklamních materiálů před každým představením (vyjma školních), reklamní inzerce na plakátech kina (obsazováno na rok dopředu), reklama na „malých“ programech kina, inzertní tisk na vstupenkách kina, prezentace příležitostných reklam na výše zmíněných akcích např. vánoční koncert Opočenky, promítání ART filmů apod. V této oblasti bylo celkem v minulém roce na účet zařízení připsáno 80.350,-Kč. Poslední příjmovou oblastí kina, která není rozpočtována, jsou tzv. ostatní příjmy a příjmy ze šatny kina. Na těchto kapitolech bylo utrženo v roce 2007 celkem 26.152,-Kč.

Vzhledem neustále rostoucí konkurenci různých audiovizuálních služeb chce Kino 70 i nadále sloužit městu a jeho občanům minimálně ve všech uvedených činnostech. Zařízení bohužel chybí určité zázemí pro pořádání i jiných akcí než je samotné promítání filmů a akcí, které jsou zde uvedeny.

Nové publikace o městě a regionu

Jako krajinu protkanou barokem představil Orlické hory a Podorlicko v nové knize fotograf Lubomír Imlauf. Ta obsahuje na 269 fotografií z malebných koutů Náchodska, Dobruška, Rychnovska, Ústeckoorlicka, Lanškrounska a ze samotných hřebenů Orlických hor.

Imlauf se zaměřil především na barokní památky. Ve svých působivých barevných snímcích skvosty barokní architektury spojuje také s krásami přírody.

V knize zaujme například jedinečný dřevěný kostel v Liberku a jeho interiér. Také malebné obce s nezaměnitelnými svatostánky jako Dobřany s kostelem sv. Mikuláše či Bystré zde našly své místo. Řada pohledů na krajinu hor, kde se rýsují bány a věže barokních perel, je přitom naprosto originálních a dosud neokoukaných. Fotograf se neváhal pustit do terénu, aby na úpatí kopců našel ten správný úhel záběru a nabídl jej divákovi v tom nejlepší světlo. Představuje nejen horskou krajinu a její bohatství, ale i města pod horami. Působivé jsou snímky z Náchoda, ale i z Dobrušky či Opočna, kde se v nádherném světle slunečných paprsků skví sochy z 18. století a zdejší malé náměstí. I v Rychnově zaujme několik zdejších soch, které by člověk při procházce skoro přehlédl. I v tom je krása Imlaufovy knihy, která ukazuje na jedné straně monumentalitu měst, zámků a barokních chrámů a na

druhé drobné památky a bohatství venkova. Nejsou to však jen památky sakrální. Lubomír Imlauf zachytil svým fotoaparátem i ráz řady barokních stavení a chalup. Stejně tak se zabývá i památkami židovskými, které vznikaly v téže době. Pohledy ze Žamberecka pak přinášejí i inspirace pro výlety za krásami málo známých koutů východních Čech.

Spolu s fotografem Lubomírem Imlaufem se na knize *Orlické hory a Podorlicko Krajina protkaná barokem* svými texty podíleli i známý "pohádkář" Kačenčinych hor Josef Lukášek a Jiří Mach z Dobrušského muzea. Texty jsou publikovány i v anglickém, německém a polském jazyce. Zajímavostí knihy je také otisknutá historická mapa hor z roku 1790.

Knihla pohádek *Korunka princezny Kačenky* z pera Josefa Lukáška, kterou nádhernými ilustracemi doprovodila Jarmila Haldová ze Sedloňova je již třetím volným pokračováním pohádkových příběhů z Orlických hor, k nimž autor načerpal podněty z lidové tvořivosti a poté je zasadil do moderní doby, přičemž vycházel ze znalosti prostředí a regionu, kde žije a pracuje.

Slavnostní křest a přivítání knihy při jejím vykročení mezi čtenáře proběhl ve středu 30. května navečer v reprezentačních prostorách Dobrušské radnice za účasti všech, bez jejichž podpory by nemohla spatřit světlo světa. Přítomni byli sponzoři, korektoři i vydavatelé, nemohla chybět také Kačenka, vládkyně pohádkové říše rozkládající se v Orlických horách a Podorlicku, kde bývá opravdu jako v pohádce. Tři sudičky - první náměstek hejtmána Královéhradeckého kraje Helmut Dohnálek, Petr Tojnar, starosta Dobrušky, a Milan Dušek, člen Obce spisovatelů a autor detektivek - popřáli půvabné knize, aby stejně jako dvě předchozí publikace potěšila co nejvíce čtenářů, zejména dětí. Roman Veverka z nakladatelství OFTIS v Ústí nad Orlicí, které knihu vydalo v nákladu 2 500 výtisků, zdůraznil, že první dva díly byly jednoznačně nejúspěšnějším titulem v patnáctileté historii firmy. Na závěr slavnostního aktu se rozezněla historickými prostory Óda na Karla IV. ve velmi působivém provedení Zdeňka Svědika.

Zájem přítomných, kteří si na místě knihu zakoupili a nechali Josefem Lukáškem i Jarmilou Haldovou podepsat, zcela jednoznačně dokumentoval, že i v této moderní a přetechnizované době si čtenář najde cestu k příběhům, jejichž náměty vycházejí z období před sto a více lety a jsou zasazeny do důvěrně známého prostředí.

Loutková scéna

V první části roku 2007 sehrála loutkářská scéna Dobrušského Sokola *Svět loutek* následující hry: *Kašpárek a hastrman na vandru* (únor), *Dvě Maričky* (březen) a 15. dubna byla sezóna zakončena tradičním *Povídáním s pimprlaty*. Loutkářský soubor ztratil zemřelého Václava Groha, z Dobrušky odešli na střední školy Filip Michalík, Marek Žďárský a Tomáš Venclík. Novými členy se stali Radek Vildman a Luboš Petr. K jiným změnám ve složení souboru nedošlo, i když by jistě byly přivítány nové posily. Na podzim zahájilo sezónu říjnové představení pohádky *Popelka*, v listopadu a v prosinci následovala tři představení hry *Kašpárek v pekle*. Hlediště loutkového divadla v sokolovně bývá při všech vystoupeních souboru zaplněno malými spokojenými diváky.

S ojedinělým a pro naše město netradičním projektem přišli mladí loutkáři sokolského Světa loutek. Rozhodli se nastudovat jednu z nejstarších loutkových her v Evropě, *Doktor Faust*, jejíž kořeny najdeme v Anglii na sklonku 16. století. Hra byla oblíbenou součástí repertoáru českých lidových loutkářů 19. století, kteří ji obohatili o mnohé rysy a dialogy výrazně národní.

Hra byla nastudována v původní podobě, jen s malými úpravami, které byly nezbytné z technických důvodů, aby se mohla provozovat v Dobrušské loutkové scéně. S jejím ozvučením pomohli Dobrušští ochotníci, jinak byla celá inscenace, kterou diváci vysoce hodnotili, dílem především mladých loutkářských nadšenců pod režijním vedením Václava Macha.

Péče o památky

Z měšťanských domů se vlastním nákladem podařilo panu Jiřímu Meislovi provést dokončení obnovy fasády včetně nátěrů u domu čp. 20, který se nachází jako nárožní v severozápadní části náměstí. Dům, který sice není kulturní památkou, si zachoval renesanční výraz ve fasádě a jeho vznik se klade do počátku 17. století. Dnes slouží přízemí domu jako obchod s ovocem a zeleninou, patro je využíváno k obytným účelům. Obnovou došlo ke zlepšení pohledové části a k jistému posílení pozice měšťanských domů v historickém centru města vůči okolní novodobější zástavbě na předměstí. Opravu opláštění včetně ošetření pískovcového patníku a nátěrů klempířských prvků provedla stavební firma ENTAZE Náchod.

Z kulturních památek, které patří Městu Dobruška byly opraveny následující. Po dlouhotrvajícím neutěšeném technickém stavu fasády renesanční radnice bylo v roce 2007 přistoupeno ke druhé etapě obnovy objektu, a to k celkové obnově opláštění samotné radniční budovy a přízemní části věže sahající k první římsě. V ploše fasády byl odstraněn starý dožilý nátěr, poškozené části fasády byly opraveny, plocha dostala opět hladkou štukovou podobu a byla opatřena okrovým nátěrem. Architektonické články – všechny římsy, šambrány kolem oken a plasticky vystupující voluty ve štítech byly opraveny a natřeny v barvě tmavě hnědé. Všechny pískovcové prvky, tj. portály dveří, okenní ostění ve východní části radnice a ozdobné čučky na štítech byly ošetřeny a hydrofobizovány. Oprava volně navazovala na první etapu, která byla uskutečněna na podzim roku 2006, a při které byla opravena fasáda samotné věže, v rozsahu od první římsy v přízemí až pod arkádový ochoz. V roce 2007 byly opraveny i klempířské prvky, mnohé byly nahrazeny novými měděnými. Opravou prošla i nejvíce poškozená část radnice - schodišťová zeď. Odstraněn byl kamenný sokl ohraničující zeď a došlo tak k návratu historického projevu budovy. Na základě chemických rozborů byly silně poškozené části fasády opraveny a polorozpadlý cihelný sloupek uzavírající schodiště byl nově vyzděn kamennými pískovcovými bloky a ozdobený kamennou koulí. Nově byly osazeny také pískovcové koruny, zhotovené jako kopie původních dožilých. Provedeno bylo i odvodnění vnitřní strany samotného schodiště – u zachovalých původních pískovcových stupňů. Druhou etapu obnovy radnice provedla dobrušská stavební firma STAVOS ve spolupráci s Kamenictvím Kubala z Čánky. Jako finální fáze byly provedeny také opravy žulového chodníku severní části radnice.

Před samotným zahájením prací na radnici byly uskutečněny mnohé schůzky se zástupci památkové péče – MÚ Dobruška a Národního památkového ústavu v Pardubicích, vlastníkem, městským architektem, stavebním technikem města a přizvaným statikem, který posoudil stav schodiště. V průběhu prací byly stavební práce kontrolovány v rámci státního stavebního dohledu úsekem státní památkové péče MÚ Dobruška za účasti výše zúčastněných včetně dodavatele stavebních prací.

Po letech od posledních oprav radnice na konci 80. let 20. století tak došlo k tolik nutné opravě. Regenerační komise, která byla ve městě zřízena v roce 2003, upozorňovala ve svých zápisech na špatný technický stav budovy již od svého založení., Druhá etapa stavebních prací byla uskutečněna za finanční podpory Ministerstva kultury ČR prostřednictvím Programu regenerace Městské památkové zóny Dobruška.

Obnovou prošel i dvorek rodného domku F. L. Věka. Neutěšený stav plochy dvorka, tvořený neforemnými lavičkami a zarůstajícími opukovými kameny, místy dožilými, byl podnětem pro zahájení přípravných prací vedoucích k celkové rehabilitaci prostoru. Na počátku byla vize Ing. Jany Poláčkové využít tento prostor pro konání nejrůznějších kulturních aktivit, pro obyvatele i návštěvníky města. Tato představa, konzultovaná s projektantem Petrem Duškem z Týniště n. Orlicí, byla nakonec všemi zúčastněnými stranami přijata. Plocha měla být urovnaná, použitelné kusy kamene opětovně osazeny. K obnově plochy vznikla dokumentace zpracovaná Petrem Duškem, který připravil návrh obnovy plochy, ohradních zdí a zároveň projekčně propojil stávající dvorní část se stávající plochou zeleně, kde by mohla v budoucnu vzniknout dle projektu klidová zóna - menší městský park. V roce 2007 byly realizovány základní práce při opravách havarijního stavu kamenných ohradních zdí, které zachovaly půdorys dvora a vytyčily i směr k budoucímu parku. Kamenné zdivo bylo znovu přezděno formou řádkového opukového zdiva se zapuštěnou spárou. Stávající opukové ploché kameny byly vzhledem ke stavebním pracím odstraněny, s tím, že zachovalé budou zpětně použity. Stavební práce citlivě provedla kamenická firma Kubala z Čánky.

Obnoven byl také nátěr šindelové střešní krytiny domku F. L. Věka. Barva byla opět použita v tmavě hnědých odstínech. Natřeny byly také štíty domu, veranda a podhledy. Nátěrové práce provedla firma ŽIVA z Klášterce nad Orlicí.

Festiválek pod střechou

Již počtvrté se v Dobrušce uskutečnil Festivalem pod střechou. Tentokrát ve dnech 30. a 31. března. Sled koncertů, který se svým počtem směle může nazývat festivalem. O to sympatičtější je skutečnost data konání - poměrně kulturně hluché údobí. Holky a kluci z občanského sdružení Orlodění se tuto nemilou mezeru snažili vyplnit přímo velkolepě.

Vše vlastně začínalo mnohem dříve (pomineme-li nekonečnost příprav před samotnou událostí - několik měsíců). Již počátkem března bylo možné se zúčastnit soutěže ve vybarvování plakátů na

festiválek. Ceny za nejpovedenější dílka byly nasnadě, volné vstupenky. Nyní však už konečně k samotné akci hudební, či spíše hudebně-sportovně-tanečně-filmové... Začátek byl stanoven na pátek po půl šesté a nebyl zcela vyvedený. Hned první kapela nebyla nejen avizovaná (tudíž byla náhradní), ale ani její hudební projev nebyl moc na úrovni. Naštěstí se celková atmosféra dost rapidně zlepšovala každou další kapelou. Postupně zahrály Pandoras Vox, Ska'N'Daal, Imodium, Volant, Lus3, Vyhoukaná Sowa a nakonec The Fly. Již první den si každý přišel na něco z hudby svému uchu milé. Od rocku v podání Pandoras Vox, Sowy vyhoukané a Lustrů, přes výborné reggae a ska podpořené vášnivou podívanou na pódiu na způsob Skanálu z Hradce Králové až po "tvrdší" muziku - punkové Volanty z jihomoravské metropole a grungové, punkrockové, broumovské, téměř mladistvé, oblíbené, známé i neznámé formace zvané Imodium.

S tím vším si pořadatelé nasadili laťku pěkně vysoko a bylo velkou výzvou překonat sebe sama v sobotu 31. března a rozvášnit davy, zvládnout organizaci a mnoho přidružených akcí. Již dopoledne se musela alespoň část z organizátorů překonat, vstát po několika málo hodinách spánku (nebo taky vůbec nespát) a dokončit snowboardovou rampu, nanosit přivezený sníh, postavit stánek, komentátorský post, zapsat závodníky. Jezdci z celé republiky jezdili, do toho jim hrála hudba. To vše netypicky v parku u dobrušského kulturního domu. Sluníčko svítilo, lidi se bavili, prostě pohodové odpoledne s muzikou a sněhovou nadílkou z hřebenu Orlických hor.

Takzvaná Druhá scéna Festiválku pod střechou byla situována v synagoze na Šubertově náměstí. Tématicky se jednalo o diametrálně odlišnou podívanou a poslouchanou. První zahrál a zapěl místní kytarový písničkář Jarda Čížek, který se koncert od koncertu zlepšuje, rozšiřuje repertoár a nabaluje čím dál tím větší počet příznivců. Druhá zahrála formace Čabraka z České Skalice. Popsat její styl není lehké, sami svou tvorbu nazývají akustickou alternativou. Hrají na vše od kytary přes vibrafon až po renesanční loutnu, djembe či violu. Jejich hudba je jemná, zní světově a nevtíravě. Posledním vystupujícím byl známý jízlivec, kutnohorský písničkář Pepa Nos. Nezklamal, přidával historiky i písničky.

Přeletme ale zpět na hlavní scénu, kde mezitím proběhla pozvánka v podobě krátkých filmů FamuFestu 2006, a tím odstartovala měsíční program v Kině 70 Dobruška, a to každé pondělí, úterý a středu v měsíci dubnu. V šest hodin v podvečer a nastoupily první kapely. Skoro už tradičně zahájila sled koncertů místní punkrocková Všechna rizika. Opět si vybral každý. Rock v podání Enter.cz, skačko z Náchoda se jménem Jo!SKA, vynikající funky, již potřetí z Prahy zavítavší ProFunkUniT nebo třeba i rock'n'roll kapely Cactus showband, která celou akci zakončovala.

Tak kolem třetí hodiny ranní se stále na místě činu trousily hloučky nejvěrnějších (či nejunavenějších) návštěvníků v nakládačce rock'n'rollu od Cactus showbandu. Spirit velmi povedené akci se rozpliznul v realitu úmorného úklidu budovy i jejího okolí, nedostatku spánku.

Díky všem sponzorům a návštěvníkům, kterých branami festivalu prošlo přes tisíc za dva dny a přispěli tak na projekt vznikajícího volnočasového centra pro mládež pod záštitou města Dobruška a o. s. OrloDění, bylo vybráno okolo 80 tisíc Kč.

Svatováclavské slavnosti

Čtvrtý ročník Svatováclavských slavností v Dobrušce se letos uskutečnil od pátku 28. září do neděle 30. září 2007 a pořádalo je Město Dobruška – kulturní dům za podpory Královéhradeckého kraje. Během těchto tří dnů se především na náměstí F. L. Věka vystřídala celá řada umělců celostátního významu, ale především těch z podorlického regionu.

Páteční program pro veřejnost zahájil průvod družiny sv. Václava na koních s doprovodem historického vojska a za podpory fanfár Dobrušského žesťového sdružení z ochozu radnice a balkónu městského úřadu. Svatý Václav popřál dobrušským občanům tři dny nevázaného veselí a mušketýři potvrdili vše slavnostní salvou.

Po tomto prologu vystoupila populární cimbálová muzika Hradišťan s uměleckým vedoucím Jiřím Pavlicou z Uherského Hradiště. Ta patří k nejznámějším moravským cimbálovým kapelám. Jediným zádrhelem na tomto vynikajícím vystoupení bylo nazvučení jejich zvukařem, který podcenil rozměry našeho náměstí. Páteční program zakončila za pošmorného počasí místní country kapela Stará parta pod vedením ing. Petra Poláčka.

Sobotní dopoledne bylo již tradičně ve znamení řemeslného jarmarku, kterého se tentokrát rekordně zúčastnilo na šedesát stánkařů z celé republiky. Vlastní jarmark zpestřilo několik „Hrroznych příběhů“ Divadla Mimotaurus Praha a hradeckého flašinetáře. Poděkování patří i

pionýrskému oddílu Táborácci Dobruška pod vedením Jiřího Říhy, který připravil pro děti pohádkový kout s mnoha soutěžemi a fotografováním. Překvapením pro mnoho návštěvníků bylo modelování busty sv. Václava maďarským výtvarníkem Jozefem Kolopem přímo na dobrušském náměstí.

Odpoledním programem už nás za krásného slunečného počasí opět velmi profesionálně provázela moderátorka Lucie Peterková. Zahájilo ho vyhodnocení fotografické soutěže *Jak se žije v našem městě* a soutěže, vyhlášené při *Toulkách po dobrušských památkách*. A pak až do nočních hodin zněla hudba.

Hudební maratón započal pražský blues–rock'n'rollový showband Cactus, který jsme měli možnost již slyšet v červenci na prázdninovém muzicírování na rynku. A opět nezklamal a nasadil velmi svižné tempo.

Náměstí se velmi rychle zaplnilo a hudbu na hodinu vystřídal hřmění děl, mušket a řinčení kordů v bitvě z období třicetileté války v provedení hradeckých šermířů Svobodní žoldněři a jejich hostů z celé republiky.

Příznivce swingu nadchl Danny Smiřický & Prima sezóna Jazz Band z Náchoda s celou řadou jazzových evergreenů a vynikajících muzikantů i s hostujícím Václavem Pavlem z Dobrušky. Částečně ještě jazz zazněl v instrumentaci funky–popové formace Papaya Tyrkys z Hronova, která byla milým překvapením slavností.

Jedním z vrcholů sobotního podvečera byla originální kapela z Ostravy Celtic Gross, jejímž hlavním inspiračním zdrojem je irská melodika. Z jejich repertoáru jste slyšeli tradiční irské reely, jigy, polky a airy v jejich poněkud netradičních aranžích.

Mládež jistě potěšilo vystoupení královéhradecké rock–popové skupiny Tereza Kradla, která se snaží, obohacena o dechovou sekci, o návrat pravého bigbítu.

Pouze dva a půl roku je na regionální hudební scéně choceňská kapela Fish Fingers a za tu dobu o sobě už dala důrazně vědět. Hudba Fish Fingers obsahuje prvky jazzu a funky, ale skupina tomu říká krátce „fishpop“.

Ukázku fireshow předvedli členové místního občanského sdružení Orlodění. Dalším překvapením večera byl červenokostelecký hudební cirkus Heebie Jeebie, který se pohybuje na rozhraní punku, rock'n'rollu, ska a „dechovky“.

Vrcholem sobotního večera byl bezesporu závěrečný koncert brněnské kapely The Fireballs, hrající americký rock'n'roll 50. a 60. let. Energická hudba, důraz na autentický zvuk, mladí pánové v padnoucích kostýmech plní nadšení a talentu. Vystoupení se vyznačovalo skvělou komunikací s publikem.

V neděli dopoledne se uskutečnila slavnostní mše v kostele sv. Václava. Odpolední krásné počasí vylákalo na náměstí plné hlediště na koncert populární dechové hudby Valanka, kterou v několika skladbách doprovodily svým vystoupením mažoretky z Úpice.

Závěrem Svatováclavských slavností v Dobrušce se v neděli večer stalo vystoupení předního českého houslového virtuosa Jaroslava Svěčeného a cembalistky Jitky Navrátilové v zaplněném kostele sv. Václava. V pořadu nazvaném *Slavné české housle 18. – 20. století* zahrál Jaroslav Svěčený řadu skladeb světového klasického repertoáru, ale i skladbu vlastní. V průběhu koncertu se v jeho rukou rozezněly unikátní mistrovské housle tří staletí a posluchači zároveň slyšeli poutavé vyprávění o jejich tvůrcích. Mistrná interpretace obou umělců se stala vyvrcholením tří denního programu slavností.

Ve dnech Svatováclavských slavností byly otevřeny následující výstavy: *Poklady dobrušského muzea* v muzeu, *550 let Jednoty bratrské* v synagoze, *Botanické a knižní ilustrace Jarmily Haldové* v knihovně, *Ne–dávne fotografie* – soubor obrazových dokumentů Pavla Štěpána z Dobrušky 80. let a *plastiky Jozsefa Kolopa* (Maďarsko) v lapidáriu MÚ a *Není záplata jako záplata* – práce dobrušských patchworkářek v Domě dětí a mládeže.

Svatováclavské slavnosti se v roce 2007 vydařily. K tomu přispělo pěkné sobotní a nedělní počasí, účast stánkařů na jarmarku, nasazení všech vystupujících, organizátorů a jejich rodinných příslušníků, ale hlavně chuť všech návštěvníků se tři dny dobře bavit.

Toučky po dobrušských památkách

Dosti napjatě očekávali pořadatelé, jaké bude v neděli 9. září počasí. Oproti dnům předchozím nepršelo a přestože se mraky honily po obloze, první ročník Toulek po dobrušských památkách byl doprovázen počasím příjemným. Možná i to se projeví na mimořádně velkém zájmu o tuto akci.

Důležitější ovšem bylo, co všechno mohli návštěvníci vidět. A bylo toho opravdu dost. Sedm dobrušských památek, které byly toho dne zpřístupněny, stálo za to navštívit. Už proto, že do tří z nich se v jiné dny podívat nelze. A tak se největšímu zájmu těšily atraktivní renesanční sklepy domu čp. 14, v nichž našly své důstojné místo zbrojářské výrobky pana Jiřího Zimy. Ale ani ostatní zpřístupněné památky nepřišly zkrátka. Ať již to byla výstava nejpozoruhodnějších předmětů dobrušského muzea v čp. 45 na Šubertově náměstí, radnice s Kupkovými prvotinami a výstupem na ochoz, odkud byla toho dne mimořádně pěkná viditelnost, domek F. L. Věka, či Rýdlova vila s výstavou o vývoji dobrušské architektury. Mnoho návštěvníků přilákal i odvážný výstup na věž kostelní zvonice a zaslouženou pozornost vyvolala také výstava starých ornátů, kalichů a monstrancí v kostele sv. Václava, která byla oproti původnímu záměru doplněna ještě o nádherné dřevěné plastiky, obrazy a další cenné předměty. Premiéry Toulek se zúčastnilo více než tisíc zájemců (kostel sv. Václava – 940 lidí, zvonice – 950, sklepy čp. 14 – 1 050, Rýdlova vila – 890, domek F. L. Věka – 1 000, radnice – 1 000 a muzeum 920 návštěvníků), což příjemně překvapilo i samotné pořadatele. I když s tak vysokou návštěvností nepočítali, rozhodně je nezaskočila, takže i pamětní listy, které byly na každé památce rozdávány, stačily pro všechny zájemce. Méně diváků přišlo pouze na závěrečný koncert brněnské skupiny niněristů Lučec. Rozhodně však neodcházeli zklamáni.

O úspěšný průběh prvního ročníku Toulek po dobrušských památkách se nezasloužili jen pracovníci muzea. Poděkování patří spoluřadatelé akce, Děkanскому úřadu římskokatolické církve v Dobrušce (zvláště pak P. Vincentu Zontákovi), který umožnil nejen přístup do svých objektů, ale připravil i pozoruhodnou výstavu v kostele. Mimořádnou vstřícnost projevil pan Vladimír Kujal se svou rodinou, kteří umožnili přístup do historicky vzácných sklepení domu čp. 14. Svoji spolehlivost a obětavost projevili také dobrušští skauti, kteří zajišťovali pořadatelskou službu a dozor v kostele, na zvonici, v čp. 14 a Rýdlově vile. Jmenovitě to byli Ondřej Němeček, Jiří Štaffa, Petr Lukášek, Ondřej Koláčný, Vlastimil Jelen, Tomáš Horák, Pavlína Čiháčková, Petr Školník, Roman Školník, J. Lukášek a J. Martinek. Poděkování patří také podniku KBA Grafitec Dobruška, který sponzorsky vytiskl pamětní listy pro jednotlivé památky a plakáty na celou akci a dalšímu sponzoru – restauraci a penzionu U Zelingerů.

Dobrušské letní muzicťování

Město Dobruška ve spolupráci s občanským sdružením Orlodění připravilo ve velmi krátké době pro místní lidi a pro návštěvníky Dobrušky na prázdniny novinku v podobě série prázdninových nedělních koncertů na náměstí. Cílem je zpříjemnit nedělní podvečery ve městě, nabídnout lidem trochu kultury a oživit tak centrum města, které je o prázdninách tak trochu ospalé. V nabídce se vystřídají různé žánry od latinsko-amerických rytmů, přes jazz, jazzrock, rock'n'roll, funky, blues, pop, reggae&ska až po klasiku.

Vystoupení vždy dvou kapel se uskutečnilo 15., 22. a 29. července a 12. a 26. srpna vždy od 17.30 hodin na náměstí F. L. Věka. V neděli 15. července se uskutečnilo první vystoupení, na kterém se představila začínající kapela z Nového Města nad Metují hrající rock, zatím v začátcích, a má co vylepšovat, soustředí se na styl 70. a 80. let a inspirování jsou Led Zepelin, Rolling Stones atd. Dobře je, že v ní hrají i studenti zdejší SPŠE. Hlavním programem večera byla skupina Santana & Friends revival z Hradce Králové. Skupina vznikla v roce 2003 na popud kytaristy Josefa Zámečnicka, který se obklopil zkušenými muzikanty. Společným jmenovatelem všech byla chuť zahrát si šlapavou rytmickou muziku. To potvrdili i v Dobrušce, kde svým strhujícím latinsko-americkým rytmem "zvedli" z laviček několik mladých lidí k tanci i přes úmorné vedro, které v tu dobu na náměstí ještě sálalo.

V neděli 22. července se jako první představila skupina Jo!SKA. I když hudební seskupení obsahuje SKA přímo v názvu, o čistý styl SKA se nejedná. V kapele je spojena punková rychlost s pohodou SKA. Jo!ska sama o sobě s hrdostí říká, že hraje vesnický skapunk, který za drobný peníz předvede i u Vás! Kapela má celkem osm členů. V druhé polovině koncertu vystoupila skupina G-point funkcion. Skupina vznikla na jaře roku 2000 v Rychnově nad Kněžnou. Začínala převážně jamováním spíše jazzrockových songů, ale již od počátku se objevovaly funkové a taneční prvky. Každý člen poslouchá různé styly, od jazzu počínaje, přes swing, soul, funky a bigbitem konče. Charakterizovat styl, nebo zaškatulkovat hudbu by tedy bylo dosti složité. G-point funkcion dělá taneční, poslechové, instrumentální i vokální skladby. Dobrušťáci mohli tuto skupinu slyšet např. na Svatováclavských slavnostech v roce 2004 a 2006.

Poslední červencovou neděli se představily skupiny Všechna rizika a Cactus showband. Všechna rizika je místní punkrocková skupina, která hraje již déle než pět let. V poslední době na místo zpěváka přichází zpěvačka a přibyl ještě jeden kytarista. Blues-Rock'n'Roll showband z Prahy si zakládá na rock'n'rollu ze kterého se snaží, jak sami tvrdí, vytěžit maximum. CAKTUS je celkem mladou kapelou (průměr cca 19 let), jádro funguje od jara 2002. Hraje zejména převzaté klasické rock'n'rolly a bluesy, které posouvá do nevídaných dimenzí, usilovně ale pracuje i na vlastní tvorbě. Hudební formace je tvořena jedenácti hudebníky, kterým to vždycky sluší.

V neděli 12. srpna přišlo zahrát Dobrušské žesťové sdružení pod vedením Standy Kupky, které není potřeba Dobrušákům představovat. Jako jediná kapela nepotřebovali pódium, ale rádi využili podloubí na náměstí, odkud se lépe šíří zvuk jejich krásných nablýskaných žesťových nástrojů. Poté byli na pódiu připraveni Strejci se svým devadesátiminutovým vystoupením. Skupina Strejci vznikla před osmi lety a je složena převážně ze členů, kteří spolu kdysi začínali účinkovat na tanečních zábavách. Složení skupiny v počtu sedm členů je nástrojově přizpůsobeno požadavkům všech druhů hudebních žánrů. Proto je žádaná na plesech, tanečních zábavách, různých oslavách a dalších společenských akcích. Projevuje se charakteristickým zvukem kapely a velmi dobrým výkonem zpěváků.

Na závěr prázdninových nedělních koncertů se 26. srpna představila skupina Wořeshprut. Tato skupina již úspěšně v Dobrušce koncertovala, letos přeskupení Wořeshpruti vystoupili s dalším repertoárem. Hráli pohodový pěkně vyzpíváný poprock včetně ženských vokálů. Hlavní skupinou večera byla Annabase, což je hudební formace tvořená pěti hudebníky a zvukařem. Byla založena v srpnu 2004. Její tvorba je výrazně opřena o prvky jazzu a jeho směry jako funk, latin, blues a jiné. Repertoár tvoří výběr jazzových standardů (Ch. Parker, M. Davis, H. Hancock) a vlastní tvorby Annabase, ve které je cítit, jak rytmicky-harmonická, tak i melodická inspirace právě v jazzu.

Dobrušské letní muzicírování si zejména svou pestrostí získalo mnoho diváků, kteří věří, že prázdninová muzika bude pokračovat i v dalších letech.

Fotografická soutěž

Soutěže se zúčastnilo jenom 17 amatérských fotografů z našeho města a jeho blízkého okolí, což bylo o plnou polovinu méně než v loňském roce, kdy proběhl její první ročník. Ti, kteří v letošním roce dostali odvalu a své snímky do soutěže poslali, opět nezklamali. Jejich fotografie byly vystaveny v lapidariu MÚ v Dobrušce. Slavnostní vyhlášení celé soutěže proběhlo v rámci Svatováclavských slavností v sobotu 29. září, kdy nejen vítězové, ale i ostatní účastníci převzali z rukou starosty města pana Petra Tojnara a Ing. Jany Poláčkové, vedoucí odboru školství, kultury, mládeže a tělovýchovy MÚ v Dobrušce, malé balíčky jako vzpomínku na letošní soutěž amatérských fotografů. Bylo to těchto 17 odvážlivců, kterým za jejich odvalu patří velké poděkování: Martin Beseda, M. Brandejsová, Pavlína Czerwonková-Horká, S. Dostálová, E. Habrmanová, Ladislav Kubec ml., B. Likavcová, K. Mišáková, M. Mrázová, N. Sobotková, P. Stodolová, Jan Stránský, K. Svobodová, T.B.S.V., Zdeněk Trávníček, K. Veselá, Ladislava Voglová. Hodnotící komise určila následující pořadí: 1. místo Martin Beseda s fotografií "Usmírování", 2. místo Jan Stránský s fotem "Figurky" a 3. místo Ladislav Kubec mladší s "Letem nad asfaltem". Vítězi nebyli jenom tito tři vybraní fotografové, ale všichni, kteří našli tu odvalu a své fotografie do soutěže poslali. Ocenění si zaslouží i organizátoři celé akce.

Vánoce

Dne 11. prosince se ve společenské místnosti v sídle pečovatelské služby uskutečnila vánoční besídka, kterou si pro dobušské seniory připravily společně děti z Mateřské školy Komenského a jejího odloučeného pracoviště Za Univerzitou. Prostory společenské místnosti ožily dětskými hlásky a smíchem. Děti si za pomoci svých učitelek připravily pro naše seniory spoustu krásných písniček a básniček s vánoční tematikou. Vánoční výzdoba spolu s vánočním programem vytvořily dojemnou atmosféru mezi všemi zúčastněnými. Nakonec děti překvapily obecnostvo malými dárečky ve formě vlastnoručně vytvořených přáníček k Vánocům.

Dne 17. prosince se rovněž ve společenské místnosti sídla pečovatelské služby konalo předvánoční setkání starosty Petra Tojnara se seniory. K příjemné atmosféře setkání přispěla i bohatá vánoční výzdoba, o kterou se postarali zaměstnanci pečovatelské služby. Za svitu svíček a vůně jehličí se tu pěkně sedělo a povídalo. Senioři se dozvěděli mnoho nového, co se v Dobrušce poslední dobou událo, ale poznali i plány Města Dobrušky do příštího roku. Měli také možnost obrátit se na pana

starostu se svými dotazy. Na konci své návštěvy starosta popřál všem přítomným krásné prožití vánočních svátků a hlavně pevné zdraví do nového roku.

Ve čtvrtek 20. prosince 2007 se uskutečnila na zdejším náměstí již tradiční předvánoční akce – Zpívání na rynku a živý betlem. V programu postupně vystoupilo Dobrušské žesťové sdružení Stanislava Kupky, dětský pěvecký sbor ZUŠ pod vedením paní Šárky Potůčkové a dvě skladby zazpíval pan Zdeněk Svědík s dcerou. V živé betlémské scéně o narození Ježíše Krista podle evangelia sv. Lukáše a následném Klanění mudrců podle evangelia sv. Matouše vystoupilo více než dvacet členů i nečlenů divadelních souborů z Dobrušky. Výrazným oživením byla skupina Třech králů na koních, se kterými se představili členové jezdeckého oddílu MVDr. Jiřího Herziga z Bohuslavic. Akci finančně a organizačně podpořilo Město Dobruška a jeho technické služby postavily jeviště a poskytly i další potřebnou pomoc.

Dobrušské muzeum uspořádalo poprvé vánoční jarmark. Organizátoři chtěli vyzkoušet, jestli by byl o akci tohoto typu zájem. Výsledek pak předčil všechna jejich očekávání. Vánoční jarmark v neděli 16. prosince přilákal odhadem na tisícovku návštěvníků. A vyhledávány byly všechny jeho části. Na malé výstavce staročeských Vánoc ve světničce domku F. L. Věka nebyla ani jediná chvilka bez návštěvníků. Pozornost budil nejen stromeček přibitý na trámu, ale i další atributy Vánoc minulých dob. Největší nával byl samozřejmě u vánočních trhovců, a to jak v Rýdlově vile, tak v muzeu na Šubertově náměstí, kde se velké pozornosti těšila i výstava *Vánoční zdobení*. Na dvě desítky trhovců nabízely výrobky tradičních řemesel a většina svou práci přímo předváděla. Zájem byl tak velký, že se tvořily dlouhé fronty, které návštěvníci trpělivě vystáli. To byl asi také jediný nedostatek celé akce – malé prostory. Přemístěním do větších, které jsou ve městě k dispozici, by ale hrozilo, že se vytratí ona intimní vánoční atmosféra. Definitivní řešení nabídnou zřejmě až rekonstruované prostory synagogy. Příjemné pohodě přispělo i vystoupení *Dobrušského žesťového sdružení* a prodejci občerstvení, vánočních ryb a jmelí v prostoru mezi domkem F. L. Věka a Rýdlovou vilou. Tu nejkrásnější vánoční atmosféru však vytvořili samotní návštěvníci svou spokojeností. Zdá se tedy, že byl položen základ staronové vánoční tradice, na který by chtěli pořadatelé navázat i v dalších letech.

Silvestřík pro děti

Organizační tým, který v závěru loňského roku připravoval již druhý Silvestřík pro děti, stál před nelehkým úkolem, jak nezklamat malé ani velké. Pro děti byly připraveny hry, které již od 16 hodin probíhaly na několika místech, tak jako na Silvestra 2006 se lovily rybky z bazénku, další dvě hry byly míčové – děti házely míčky do klaunových úst či do koše. Dětem se líbilo i házení kroužky na cíl. Ty nejmenší za doprovodu rodičů zdolávaly dřevěné mosty. Za každou účast v soutěžích dostaly děti sladkou odměnu i malý dárek.

Pro tento Silvestr jsme zvolili pořadatelé soutěž o nejkrásnější vánoční cukroví. Snad tím, že cukroví není to pravé silvestrovské jídlo, snad tím, že v mnoha domácnostech již bylo snědno, se do soutěže přihlásilo pouze osm soutěžících, a proto byli tentokrát odměněni všichni. Pomalu se blížila osmnáctá hodina, tedy čas, kdy v Dobrušce odbijí radniční hodiny dětskou silvestrovskou půlnoc. Náměstí postupně zhasínalo a za hlasitého odpočítávání se blížil vrchol večera – velký ohňostroj. Přesně s úderem věžních hodin se rozpoutal nad Dobruškou rej světél všech barev a tvarů.

Pro všechny, kteří Silvestřík ji chystali, byly nejkrásnější odměnou rozzářené obličejky Vašich dětí. Díky za uspořádání této akce patří nejen organizačnímu týmu, ale i technickým službám, které akci zabezpečily, městské policii a hasičům dohlížejícím na pořádek i bezpečnost účastníků, Pionýrské skupině F. L. Věka a Táboráčkům, kteří tak jako v roce 2006 měli na starosti hry pro děti. Poděkování však patří zejména sponzorům akce, bez nichž by se Silvestřík pro děti nemohl pořádat: ACT Plus, s. r. o., ALARM CZ, s. r. o., TO-PI-TO pan Ficenc, Autoškola Jarkovský, SVO, s. r. o., Pekařství Marta, Bulvár Café pan Holeček, AZ SATELIT, s. r. o., Zejda elektro, Miroslav Matuška, PROMA CZ, Pekařství Klobas a dobrušští skauti.

5. Školství

Základní škola Františka Kupky

Na škole bylo 23 tříd s počtem žáků od 17 do 30, průměrný počet žáků v jedné třídě na I. stupni byl 21,7 % a na II. stupni 24,8. Průměr školy činil 23,3 %. O žáky se specifickými vývojovými poruchami (dyslexie, dysgrafie, dyskalkulie ...) pečovalo 10 dyslektických asistentek na I. i II. stupni. Cizím jazykům - anglickému a německému se vyučovalo ve 3., 6. a 7. ročníku tři hodiny týdně, ve 4. a 5., 8. a 9. ročníku čtyři hodiny týdně. Dle učebních plánů a osnov se vyučovalo celkem 672 hodin (z toho 292 na I. stupni a 380 na II. stupni).

Volitelné předměty byly:

literární výchova a technické kreslení v 8. a 9. ročníku, práce s počítačem v 7. až v 9. ročníku a německý jazyk v 7. ročníku.

Nepovinné předměty:

zdravotní TV po 1 hodině na I. a II. stupni, výuka římsko-katolického náboženství ve dvou skupinách žáků po jedné hodině týdně a pohybové hry 1 hodina na II. stupni..

Dopravní výchova proběhla jako 16ti hodinový kurz ve 4. ročníku. Aktivně pracoval vodácký kroužek, který sdružuje žáky I. a II. stupně. Pravidelnou činnost vykazoval kroužek florbalu na I. i II. stupni, keramický kroužek a kroužek anglického jazyka na I. stupni. Při školní družině bylo zřízeno 5 kroužků - výtvarný, relaxační balóny, florbal, míčové hry a všeobecné sportovní hry.

Na škole ukončilo povinnou školní docházku 82 žáků, všichni vychází z 9. ročníku, jeden žák je dlouhodobě v zahraničí. Do osmiletého gymnázia bylo přijato 7 žáků z 5. ročníku.

V I. kole přijímacího řízení bylo přijato 76 žáků, u 5 žáků se situace řešila v dalším období. Všichni žáci budou pokračovat ve studiu na středních školách a učilištích. Středního vzdělání s maturitou chce dosáhnout 70 dětí. Gymnázia 16, obchodní akademie 7, průmyslové školy 28, střední odborné školy 19. Tříletý učební obor na SOU 11.

Z celkového počtu 533 žáků na škole bylo hodnoceno ke konci školního roku: prospěl s vyznamenáním 274 žáci, tj.51,4 %, prospěl 255 žáků, tj.47,84 %, neprospěli 4 žáci, tj.0,75%, kteří budou konat opravné zkoušky.

Chování: 523 žáků bylo hodnoceno velmi dobře, 8 žáků uspokojivě, 2 žáci neuspokojivě. Důtku ředitele školy dostali 3 žáci, důtku třídního učitele 8 žáků, napomenutí třídního učitele dostalo 21 žáků. Celkově bylo uděleno 244 pochval za vynikající výsledky učební a sportovní, za výsledky v mimoškolní činnosti, sběr starého papíru a léčivých rostlin..

Škola má zkušený pedagogický kolektiv, který se v posledních letech výrazně omlazuje. Trvale je dosahováno dobrých vyučovacích výsledků. Učební osnovy byly splněny v jednotlivých ročnících i učebních předmětech. Na škole velmi dobře pracuje metodické sdružení na I. stupni, které je rozděleno do dvou sekcí (1. až 3. ročník, 4. a 5. ročník).

Všichni učitelé se zúčastnili školení k tvorbě Školního vzdělávacího programu (ŠVP). Na jednáních byly učitelky 1. stupně průběžně seznamovány s novinkami, které zapracovaly do svých tematických plánů, účastnily se průběžně školení pořádaných vzdělávacím střediskem.

V 5. ročníku proběhlo testování žáků v dovednostech z matematiky, českého jazyka a obecných dovednostech. Výsledky v porovnání úspěšnosti žáků v ČR byla nadprůměrná (matematika 61,6%, český jazyk 61,4%, obecné dovednosti 62 8%). Žáci 3. až 5. ročníku se zúčastnili atletického trojboje v Kostelci nad Orlicí. Paní učitelka Cejnarová připravila s žáky v hodinách anglického jazyka videopohlednici o Dobrušce. Paní učitelka Dvorská připravila žáky 3. ročníků na okresní kolo v recitaci s postupem do krajského kola. Učitelé naší školy se aktivně se podíleli na přípravě kulturního pořadu Školy za školou.

Paní učitelky I. stupně připravily žáky na výtvarné soutěže: Za tajemstvím školní tašky, Kytička pro maminku, Děti rodnému kraji a Požární ochrana očima dětí. Žáci 2. a 3. ročníku se zúčastnili povinných plaveckých výcviků a 1., 4. a 5. ročníků zdokonalovacího kurzu plavání. 4. a 5. ročníky se podílely na realizaci projektu k adopci zvířete v ZOO Dvůr Králové nad Labem (daman, šipové žáby a snovač). Paní učitelka Hainišová se zúčastnila se 35 dětmi z 5. ročníku internetové soutěže o zdravém životním stylu „Hravě žij zdravě“. V městské knihovně paní učitelky výtvarné výchovy Jana Poláčková a Libuše Hainišová instalovaly výstavu prací žáků Za tajemstvím školní tašky a další výstavu v městském muzeu Perníkové Vánoce. Žáci se podíleli na přípravě dárků pro budoucí prvňáčky k zápisu do školy.

Úspěchy žáků I. stupně se prezentují na Tabuli králů. Paní učitelka Hainišová sleduje účast žáků ve všech akcích pořádaných školou a započítává body dětem do soutěže. Na naší škole jsme se také věnovali charitativní činnosti. Při akci „Kůň terapeut“ jsme prodávali samolepky s obrázky koní, o které byl velký zájem, výtěžek z této akce byl zaslán na pomoc pro postižené a nemocné děti.

Na 2. stupni se předmětové komise soustředily na tvorbu ŠVP pro 6. až 9. ročník. Současně se spolupodílely na tvorbě tematických plánů podle učebního plánu základní školy. Učitelé se v průběhu školního roku zúčastňovali vzdělávacích akcí organizovaných Centrem vzdělávání Královéhradeckého kraje.

V rámci státní informační politiky ve vzdělávání učitelů (SIPVZ) se zúčastnilo školení základních znalostí – úroveň „Z“ 4 vychovatelky, v rámci projektu PS – 4 učitelé. V úrovni znalostí „Z“ je proškolen ke konci školního roku 38 učitelů (tj. 96,4 %), ve znalostech PS 34 učitelů (tj. 85%).

V průběhu školního roku absolvovaly svou souvislou pedagogickou praxi dvě studentky pedagogických fakult - od 14.9. do 12.10.2006 u paní učitelky Školníkové slečna Lucie Urbanová v předmětech český jazyk a dějepis, od 26. 2. do 9.3. u paní učitelky Francové slečna Tereza Šotolová v předmětu občanská výchova a od 19.3. do 30.3.2007 u paní učitelky Friedové v předmětu český jazyk slečna Tereza Šotolová.

Žáci 9. ročníku se zúčastnili testování znalostí z matematiky, českého jazyka a ze všeobecných znalostí prostřednictvím firmy Cermat. V rámci Královéhradeckého kraje dosáhli nadprůměrných výsledků.

Koncem I. pololetí proběhla na škole inspekce ČŠI se zaměřením na hodnocení dopadu informačních a komunikačních technologií (ICT) na výuku a učení. Současně byly zjišťovány a hodnoceny formální podmínky vzdělávání. Tyto byly v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona. ICT plán byl rozpracován podrobně a odpovídá platnému metodickému pokynu. Inspekci bylo zjištěno, že k internetu jsou připojeny všechny školní počítače, stávající hardwarové vybavení odpovídá počtu žáků školy, požadavkům na provoz moderního výukového softwaru a standardu stanovenému platným metodickým pokynem MŠMT, s výjimkou prezentační techniky. Výukové programy pokrývají potřeby prakticky všech předmětů. ICT je zařazováno do výuky v učebně výpočetní techniky školy, přednostně při výuce cizích jazyků. Využití pro ostatní předměty je zatím okrajové. Rezervou školy je nabídka využití učeben výpočetní techniky žákům v době po vyučování.

Nejvýznamnější mimoškolní aktivitou je Školní sportovní klub „Bodlinka“ (www.bodlinka.dkanet.cz) pod vedením pana učitele Zdeňka Potůčka. S jeho činností jsou děti, učitelé i rodiče seznamováni na nástěnkách ve škole i ve městě. Klub rozvíjí pohybové dovednosti a volní vlastnosti každého žáka, probouzí v dětech zájem o sportovní činnost konáním náborových soutěží, přeborů školy ve všech sportech, které jsou uvedeny na logu klubu.

Jedná se o vodáctví, házenou, vybíjenou, lyžování, plavání, odbíjenou, kopanou, malou kopanou, košíkovou, softbal, florbal, lehkou atletiku, šachy, střelbu ze vzduchovky a stolní tenis. Již druhým rokem jsou sportovní soutěže rozšířeny o triatlon a dětský závod horských kol. Umožňuje dětem sportovat ve volném čase na školním hřišti, učí se základům sportovních her a činností, rozvíjí sportovní talenty (příprava na účast ve vyšších soutěžích apod.). Podílí se významnou měrou na protidrogovém programu školy pod heslem „Kdo s Bodlinkou sportuje, jasně říká drogám ne“.

Žáci školy se zúčastňovali i mnoha vzdělávacích, naukových, sportovních soutěží, dále pak soutěží ve zpěvu a ve výtvarném projevu apod. Měli jsme zastoupení jak v oblastních, tak i republikových kolech.

Škola získává průběžné finanční prostředky i sběrem léčivých rostlin a starého papíru. I zde nejsou výsledky zanedbatelné, neboť patříme mezi nejúspěšnější školy v okrese.

Protidrogový program prolíná předměty přírodopisu, rodinné a občanské výchovy. Výsledky v soutěžích můžeme hodnotit jako výrazně nadprůměrné

Základní škola v Pulické ulici

Ve školním roce 2006 – 2007 navštěvovalo školu celkem 193 žáků, z nichž bylo 108 chlapců a 85 dívek. V každém ročníku bylo po jedné třídě, vzhledem ke snižujícímu se počtu dětí nebyla opět otevřena žádná paralelní třída. Žáci nedocházeli do školy pouze z Dobrušky, ale i z okolních obcí – nejvíce z Pohoří a z okrajových částí Dobrušky – Mělčan a Pulic.

Na škole pracovalo na konci školního roku 2006 – 07 celkem 21 pedagogických pracovníků, z nichž někteří jen na částečný úvazek, nebo na zástup a 9 správních zaměstnanců, kteří měli kromě školnice jen částečný úvazek.

Vedle povinných nabízela škola i širokou paletu volitelných předmětů pro žáky druhého stupně, např. informatiku, literárně dramatickou výchovu, užité výtvarné činnosti, základy němčiny a angličtiny, fyzikálně technická praktika, zájmovou tělesnou výchovu.

Zájmová činnost probíhala ve třech odděleních školní družiny, kterou navštěvovala téměř polovina všech žáků.

Učební program a metody práce se žáky se začaly postupně modernizovat, vyučující v některých předmětech zaváděli nové projekty, např. Ochrana člověka za mimořádných situací, kde Bc. Jaroslav Bořek připravil pro žáky ve spolupráci s městskou policií, Hasičským záchranným sborem a dalšími složkami polodenní ukázkou činnosti.

V rámci výchovy ke zdravému životnímu stylu uspořádala škola pro žáky 9. ročníku třídní putování na raftech po Vltavě a již tradičně i zahraniční pobytový zájezd v Itálii. Součástí výuky především na prvním stupni byly i kurzy plavání a dopravní výchovy, které vedly žáky k předcházení rizikům a nebezpečí v provozu i při plavání.

Pro žáky připravila škola i společensko-kulturní akce, kde děti nebyly jen pasivními konzumenty, ale aktivně se podílely na realizaci. Mezi nejzdařilejší patřily zájezdy do divadel v Hradci Králové a v Praze. V rámci literárně dramatické výchovy secvičili žáci i krátkou pohádku, ve které se pak představili svým spolužákům i dětem z mateřské školy. Tradiční akcí školy byl i jarní karneval v Kulturním domě, který navštívili především žáci a jejich rodiče z nižšího stupně, ale i mnoho dětí z mateřské školy. V adventním čase proběhl na škole „Čertovský den“, ve kterém si žáci oživilo tradiční zvyky spojené nejen s příchodem Mikuláše. Skupiny mikulášů, andělů a čertů pak navštívily i mateřskou školu v Dobrušce, Ohnišově a Pohoří.

Vedle sportovních soutěží měla škola své reprezentanty i v naukových kláních, kde největšího úspěchu dosáhlo družstvo školy v krajském kole soutěže „Paragraf“, která vycházela z praktických znalostí zákonů chránících před drogami a alkoholismem, kde obsadilo čtvrté místo.

Ouverturou k nadcházejícím prázdninám byla každoroční celoškolská olympiáda na městském stadionu.

Od prvního září 2007 došlo k podstatné změně v systému výuky, tak jako na všech školách v republice se začalo vyučovat podle vlastního školního vzdělávacího plánu – Naše škola. Tento systém, jistě ve své podstatě přínosný, však bohužel není podpořen ze strany ministerstva školství ani materiálně, ba ani finančně, a tak jako již mnohokrát bude pravděpodobně vycházet hlavně z entuziasmu jednotlivých učitelů.

Základní škola v Opočenské ulici

Základní škola v Opočenské ulici je určena žákům, kteří mají problémy na normálních základních školách. Pro práci s těmito žáky má škola vytvořeny specifické podmínky. Je to především nižší počet žáků ve třídách. V první až třetí třídě je to osm žáků, ve čtvrté až šesté deset a v sedmé až deváté dvanáct žáků. Při tomto počtu mají učitelé možnost důkladně poznat žáka, jeho schopnosti, možnosti i individuální zvláštnosti. Učební osnovy poskytují dostatek času k probrání učiva, jeho procvičení i upevnění vědomostí. Na rozdíl od normální základní školy je zde vyšší počet hodin pracovního vyučování, řečové výchovy a jednou týdně doplňovací hodina, kterou učitel věnuje předmětu a látce, které činila žákům potíže.

Škola nyní vzdělává čtyřicet žáků v pěti třídách 1. – 9. ročníku. Věnuje se jim devět pedagogických pracovníků, asistentka pedagoga a dva provozní zaměstnanci. Žáci, kteří úspěšně dokončí školní docházku, odcházejí do odborných učilišť.

Každoročně se škola účastní sportovního desetiboje a sportovních her mládeže, v jehož pořádání se střídají Dobruška, Kostelec nad Orlicí a Rychnov nad Kněžnou. 2. října 2007 se konala již 15. ročník těchto soutěží v Kostelci nad Orlicí.

20. března zavítali do školy dobrošští hasiči, kteří s dětmi pobesedovali a předvedli jim hasičí přístroje a další protipožární techniku. V listopadu přišli na besedu příslušníci dobrošské městské policie a v prosinci provedli zdravotnické procvičení žáci dobrošského gymnázia.

14. května se děti zúčastnily zdravotnické soutěže v Rychnově nad Kněžnou. 22. května byly dokonce soutěže dvě. Jednak celoškolská soutěž v rámci environmentální výchovy a dívky ze 4. a 5.

třídy se s paní učitelkou Jonášovou zúčastnily soutěže Miss panenka v Novém Městě nad Metují. V dopravní soutěži v Náchodě 24. května obsadily děti vedené panem učitelem Henclem krásné 4. místo. 4. června byli žáci se svými učiteli na výletě v Ratibořicích a v Babiččině údolí.

Při škole pracuje osm zájmových kroužků: výtvarný a keramický pod vedením Svatavy Štěpánové, vyšívání pod vedením Mgr. Hany Urbanové, informatiky pod vedením Mgr. Anežky Kratěnové, hudební pod vedením Zuzany Bařinové, sportovní pod vedením Mgr. Petry Czubové, literárně dramatický pod vedením Zuzany Bařinové, rukodělný pod vedením Eriky Červeňákové a Lenky Jonášové a redakce pod vedením Zuzany Bařinové.

V rámci projektu *Děti dětem* navštívily školu 13. února děti z mateřské školky. Společná akce v tělocvičně školy byla plná zpívání, recitace a tance. 15. prosince přišli do školy čert s Mikulášem a andělem, kteří přinesli dětem balíčky s dárky. Obdobná akce se konala i pod vánočním stromkem. Dárky pro obě akce připravilo občanské sdružení při škole.

Již šestý Den otevřených dveří školy se uskutečnil 24. dubna. 14. června vystupovaly děti na třetím ročníku akce *Škola za školou*, kterou žákyně Veronika Ungrádová a Marie Danišová dokonce moderovaly. V květnu a v prosinci vystavovaly děti své výtvarné práce v Městském lapidáriu.

Gymnázium

Počátky školy sahají do roku 1945. Na své 47. schůzi dne 17. srpna 1945 se na návrh ministra školství a osvěty prof. Zdeňka Nejedlého vláda usnesla o zřízení státního reálného gymnázia v Dobrušce. Škola nesla jeho jméno. Prozatímně byla umístěna v budově učňovské školy (dnes budova SPŠE v Dobrušce), postavené městem v letech 1936-39. Bylo jí dáno k dispozici 5 tříd, 2 administrativní místnosti a 1 kabinet. Po vykonaném zápisu a přijímacích zkouškách bylo toho roku otevřeno 5 tříd, třídy II. až V. s paralelní třídou ve II. ročníku. Celkem měla 118 žáků, 62 chlapců a 56 dívek, z Dobrušky bylo 46 žáků, přespolních 72. Škole chyběly pomůcky, proto jí byly poskytnuty sbírky učebních pomůcek pro přírodopis, fyziku a chemii z bývalých škol v Aši, sbírky však byly neúplné. Pomůcky, jako učební texty, slovníky, mluvnice, se rozmnožovaly; vyráběly se obrazce, nákresy, geometrická tělesa, zvětšovaly se mapy. Znalosti žáků byly zanedbané, i znalost mateřského jazyka byla chabá. První učitelský sbor měl 9 členů, prvním ředitelem se stal Dr. Jaroslav Hána. Při škole existovalo rodičovské sdružení, jehož předsedou byl MUDr. Hirsch-Choltický.

Ve školním roce 1946/47 byly otevřeny další 2 třídy, v následujícím další třída. Škola byla tedy osmitřídní, všechny třídy byly humanitní s jazykem latinským od třetí třídy. Technické větve se pro malý počet přihlášených neotvíraly. V průběhu školního roku 1948/49 se správcem školy stává prof. Jaroslav Máslo. Na konci školního roku se zde konaly první maturitní zkoušky, při nichž maturovalo 6 žáků, 3 z nich pak odešli na vysoké školy.

Školní rok 1951-52 přinesl zrušení pobočky gymnázia A. Jiráka v Náchodě, která byla v Novém Městě nad Metují. Někteří učitelé odsud přešli právě do Dobrušky. V tomto školním roce odešel Jaroslav Máslo, na jeho místo byl jmenován ředitelem prof. Josef Švarc. Zákonem č. 31/1953 Sb. ze dne 24. dubna 1953 došlo ke zrušení dosavadních gymnázií a ke zřízení jedenáctiletých středních škol, jejichž IX.-XI. ročníky převzaly funkci bývalých gymnázií. Tím došlo ke zkrácení školní docházky o jeden rok. V Dobrušce byla zřízena jedenáctiletá střední škola. Z budovy nynější průmyslové školy se přestěhovala do budovy bývalé měšťanské školy (dnes ZŠ Fr. Kupky). Škola měla nyní 13 tříd, z toho III. stupeň čtyři třídy (IX.- XI. s pobočkou pro IX. třídu). Ředitelem školy byl ustanoven Josef Švarc. Školní rok 1953-54 byl ve znamení přestavby školy po stránce organizační i pedagogické. Byl změněn učební plán i osnovy, ale nebyly nové učebnice. Byla přerušena souvislost mezi látkou jednotlivých tříd. Škola trpěla i nedostatkem učebních prostor, proto bylo zavedeno střídavé vyučování.

Dne 7. září 1958 byla otevřena nová školní budova jedenáctileté střední školy v Pulické ulici. Slavnostního otevření se zúčastnil i prof. Zdeněk Nejedlý. Vyučování bylo zahájeno v 15 třídách - 5 tříd I. stupně, 4 třídy II. stupně, 6 tříd III. stupně.

Ve školním roce 1959/60 se škola stala pokusnou dvanáctiletou střední školou. Do učebního plánu žáků 10. třídy byla zařazena výrobní praxe na závodech v Dobrušce. Té bylo týdně věnováno 10 hodin, z toho 6 hodin produktivní práci, 4 hodiny teoretické přípravy. V té době byla větší pozornost věnována polytechnizaci vyučování. V roce 1960 byla uzákoněna povinná devítiletá školní docházka a byly zrušeny jedenáctileté a dvanáctileté střední školy. Místo nich byly vytvořeny základní devítileté školy jako školy povinné a střední všeobecně vzdělávací školy jako výběrové školy všeobecně

vzdělávací. Škola byla tedy rozdělena na dvě, a to na základní devítiletou školu a střední všeobecně vzdělávací školu (SVVŠ). Obě školy zůstaly pod jedním ředitelstvím. Na začátku školního roku 1967-68 došlo k úplnému oddělení základní devítileté školy od střední všeobecně vzdělávací školy. SVVŠ měla nyní 6 tříd, 4 přírodovědné, 2 humanitní.

Ve školním roce 1968/69 bylo zavedeno čtyřleté studium pro žáky I. ročníku, SVVŠ se mění na gymnázium. Dne 31. ledna 1971 se ředitelem školy stává Zdeněk Veverka, středoškolský profesor působící na zdejším ústavu od roku 1955, ředitel Josef Švarc odchází pracovat na Pedagogickou fakultu v Hradci Králové.

Ve školním roce 1972/73 se v prvním ročníku vyučuje jako na jedné z devíti škol ČSR podle experimentálního učebního plánu s povinným předmětem základy techniky a ekonomiky, což zřejmě zaručilo gymnáziu v Dobrušce jeho další existenci. V tomto období dochází k intenzívním úpravám interiéru budovy a podstatně bylo zlepšeno vybavení školy novými učebními pomůckami a nábytkem. Tyto úpravy umožňují, aby škola od 1. 9. 1973 přešla k systému vyučování všech předmětů v odborných posluchárnách. Ve školním roce 1973/74 se žáci II. ročníku experimentu poprvé zúčastňují dvoutýdenní výrobní praxe, kterou absolvují na závodech v Dobrušce a okolí. Pracoviště si vybírají s ohledem na své odborné zaměření ve III. a IV. ročníku.

Od školního roku 1978/79 má gymnázium 8 tříd, na škole je ustanoven zástupce ředitele. V této době má škola nedostatek učebních prostor, jen šest učeben pro plný počet žáků, čtyři učebny pro dělené třídy. K vyučování je využíváno sborovny, jídelny, klubovny..., neboť v budově školy jsou umístěny některé třídy základní školy. Teprve ve školním roce 1985-86 - má škola k dispozici téměř celou budovu. Základní škola bude dále využívat tělocvičnu, jídelnu a tři učebny. K 30. červnu 1989 odchází do důchodu ředitel školy PhDr. Zdeněk Veverka a na jeho místo je Vč KNV jmenován RNDr. Petr Škaloud, dosavadní zástupce ředitele gymnázia.

V únoru 1990, po listopadových událostech předcházejícího roku, je na návrh pedagogického kolektivu vedením školy pověřen Jiří Macek. Ten je ředitelem gymnázia dodnes. Rozhodnutím ministerstva školství je od 1. 9. 1990 název školy zkrácen na "Gymnázium". Školní rok 1990/91 je rokem zavedení osmiletého gymnázia v Dobrušce. Je otevřena jedna třída, v následujících letech základní škola postupně uvolňuje další místnosti pro nově otevírané nižší ročníky gymnázia. Dochází rovněž ke změně učebního plánu, podle něhož je v prvním ročníku otevřena humanitní a přírodovědná větev. Toto rozdělení však trvá pouze dva roky. Od té doby se žáci opět vzdělávají podle jednotného všeobecně zaměřeného plánu s velkým množstvím volitelných předmětů (hlavně ve 3. a 4. ročníku). Od školního roku 1993/94 je do čtyřletého gymnázia přijímána již pouze jedna třída. Druhou třídu tvoří studenti, kteří postoupili z nižšího stupně gymnázia. V tomto školním roce se gymnázium rovněž stává rozpočtovou organizací s právní subjektivitou. Od 1. 9. 1995 se škola mění na organizaci příspěvkovou.

I v novodobé historii se škola každým rokem modernizuje. Nákladem Městského úřadu v Dobrušce bylo v areálu pořízeno asfaltové hřiště. V roce 1998 byla vybudována nová kotelná a od té doby škola přešla na plynové topení. Vzápětí byla uvolněna nemalá částka na novou střechu. V roce 2004 byla kompletně zrekonstruována školní jídelna a také laboratoř výpočetní techniky. Studenti, kterých každoročně bývá přibližně 360, využívají nový nábytek v učebnách, jež jsou vybaveny moderní audiovizuální technikou.

Součástí výuky jsou různé tematické exkurze, týdenní lyžařský výcvik, sportovně turistický kurz, kulturní akce dle nabídky (kina, divadla, výstavy apod.). Škola rozvíjí spolupráci s partnerskou školou v Holandsku. Studenti se pravidelně účastní sportovních i vědomostních soutěží (olympiády, Eurorebus, atletické mítinky...), ve kterých se jim daří postoupit nejen do okresních a krajských, ale i celostátních kol.

Ve volném čase mají studenti možnost navštěvovat odpolední sportovní hry, taneční kroužek apod. K dispozici jsou jim také počítače s připojením na internet. Přístup mají i ke kopírce, kde si mohou získané materiály nakopírovat.

Pro uchazeče o studium každoročně připravuje gymnázium (zpravidla v listopadu) „Dny otevřených dveří“, během nichž se zájemci mohou zúčastnit i dopolední výuky nebo si školu jen prohlédnout a získat další informace.

Mezi největší novinky na naší škole patří příprava Školského vzdělávacího programu, v jehož rámci všichni vyučující pracují v souladu se Školským zákonem na novém vyučovacím programu pro nižší gymnázium.

Budova gymnázia se nachází v pěkném prostředí. Je obklopena parkem, na jehož zvelebení se podílejí i naši studenti. Zajímavým se ukázal projekt „Park pro všechny“, jehož záměrem je úprava tohoto prostoru (vysázení nových okrasných keřů a stromků, vytvoření nových cestiček a laviček, umístění informační tabule s údaji o škole i přírodě parku). Prostor tak bude vhodný nejen k výuce např. biologie, zeměpisu, výtvarné výchovy, ale i k trávení volného času studentů.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informačních technologií

Počátek středního odborného školství v Dobrušce je spojen s datem 15. října 1945, kdy v původní budově z roku 1936 zahájila výuku Státní mistrovská škola strojírenská. Počínaje rokem 1951 se tato škola změnila na Vyšší průmyslovou školu strojírenskou se čtyřletým studiem ukončeným maturitou. Strojírenská výuka na škole probíhala až do roku 1974, kdy školu opustili poslední maturanti strojírenských oborů. Paralelně však již od roku 1964 začala výuka elektrotechnického oboru Zařízení silnoproudé elektrotechniky. Prudkému rozvoji školy přestala brzy původní budova stačit, a proto byla během šedesátých a sedmdesátých let vybudována přístavba laboratoří a dílen školy. V období 1954 - 1992 bylo možné kromě denní formy absolvovat školu i studiem při zaměstnání - nejprve večerní, později i dálkovou formou. Škola realizovala v té době i pomaturitní studium, např. Studium revizních techniků. Po roce 1989 škola začala hledat svou novou tvář. Na změnu poptávky ve svém přirozeném spádovém území reagovala zřízením slaboproudých oborů paralelně k oboru silnoproudému. Nejprve obor Automatizační technika (v roce 1992) a o rok později i obor Slaboproudá elektrotechnika. Pro výuku těchto oborů bylo nutné nově vytvořit prostorovou, součástkovou a přístrojovou základnu pro výuku. Proběhlo proto přebudování laboratoří a dílen pro potřeby nové skladby oborů.

Rychlý rozvoj elektrotechnických oborů si vyžádal provést zásadní změny oborové vzdělávací nabídky směrem k zaměření na Informační technologie. Dnes škola nabízí uchazečům dva základní obory. ELEKTROTECHNIKA se zaměřením na informační technologie v elektrotechnice a SLABOPROUDÁ ELEKTROTECHNIKA se zaměřením na aplikace PC a správu sítí. Výuka probíhá v moderně vybavených učebnách a laboratořích a žáci jsou vedeni zkušenými pedagogy.

Počínaje školním rokem 2007/2008 byla zahájena výuka nového oboru INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE se zaměřením na Aplikace PC a správu sítí a Obsluhu a tvorbu firemních aplikací. S ohledem na značný zájem o studium tohoto oboru i poptávku firem po odbornících v oblasti informačních technologií počítá škola s tím, že otevře dvě třídy v I. ročníku. Učební plány všech oborů obsahují rozšířenou výuku cizích jazyků a žáci mohou získat mezinárodně uznávaný certifikát CISCO, Hewlett-Packard. Absolventi dokáží samostatně pracovat v oblasti informačních technologií a počítačových sítí podniku nebo firmy, umí spravovat běžně používané softwarové produkty včetně grafických, ekonomických a elektronické komunikace. Budou mít předpoklady pro komplexní administrativně ekonomickou správu firmy ve funkci manažera, asistenta, apod. Obor je vhodný i pro dívky.

Každoročně jsou investovány značné finanční prostředky na nákup špičkové didaktické techniky, moderního zařízení učeben a laboratoří díky spolupracujícím firmám jako ČEZ a. s., KBA-Grafitec Dobruška, OEZ Letohrad, CISCO SYSTEMS a dalším. Tato spolupráce umožňuje také soustavný odborný růst pedagogů a vytváří žákům možnosti poznávat nejnovější technologie, řídicí systémy i informace o budoucích možnostech zaměstnání.

Škola nabízí žákům ubytování ve vlastním, moderně vybaveném domově mládeže. Podporuje činnost Školního sportovního klubu, který nabízí širokou škálu sportovního vyžití ve vlastní prostorné tělocvičně, posilovnu a venkovní sportovní areál s hřištěm na plážový volejbal, antukový kurt pro volejbal a nohejbal. Podporuje rozvoj jazykových schopností žáků, spolupracuje se zahraničními školami umožňuje vzájemné poznávání mezi občany Evropské unie a připravuje žáky na využívání všech možností, které jim evropské občanství nabízí.

Střední průmyslová škola elektrotechnická v Dobrušce získala významné postavení v regionu zahrnujícím pardubicko, žamberecko, rychnovsko, náchodsko i broumovsko. Absolventi školy jsou odborníky v oboru na úrovni republikové i mezinárodní. Úspěšnost školy dokumentuje i vysoký zájem o studium elektrotechniky a informačních technologií - oborů budoucnosti.

Střední škola – Podorlické vzdělávací centrum

Podorlické sdružení zaměstnavatelů ve spolupráci s Rychnovským jednatelstvem Regionální hospodářské komory a Úřadem práce uspořádalo dne 2. listopadu 2007 v rámci projektu **PODORLICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM ROZVOJE LIDSKÝCH ZDROJŮ** pod záštitou starosty Města Dobrušky pana Petra Tojnara první ročník **Prezentace firem Podorlicka**. Výstava se konala v obnoveném areálu soukromé Střední školy - Podorlického vzdělávacího centra v Dobrušce, Pulická 695 (dříve Integrovaná střední škola).

Úvodní seminář, kterého se zúčastnili vedoucí manažeři z 35 firem a organizací, ukázal na kritický nedostatek kvalifikovaných zaměstnanců u těchto zaměstnavatelů v Podorlickém regionu. Přítomní podpořili aktivity Podorlického sdružení zaměstnavatelů, které je zřizovatelem Střední školy - Podorlického vzdělávacího centra v Dobrušce. Semináře i výstavy se též účastnili paní V. Domšová - senátorka, pan P. Tojnar - starosta Města Dobrušky, pan P. Richtera - ředitel ÚP RK, pan J. Daniel - vedoucí RHK SVČ, pan T. Hrubý - OŠMT KÚ KK, paní J. Poláčková - OŠMT Dka, paní Z. Rosecká - ředitelka Tvořivé školy Brno, paní L. Citová - PPP RK, pan A. Žďárek - vedoucí výchovných poradců ZŠ, a další významní hosté. Akci velmi pečlivě monitoroval i rozhlasový redaktor stanice OK pan Martin Karlík.

Tento projekt bude pokračovat i v dalších letech, aby přispíval organizacím v oblasti rozvoje lidských zdrojů. Dle vyjádření zástupců firem a organizací dlouhodobě převažuje poptávka nad nabídkou zejména po technicky vzdělaných zaměstnancích.

Absolventi Střední školy - Podorlického vzdělávacího centra, pokud nepokračují v dalším studiu na vysokých školách, si svobodně volí z celé řady nabídek nejhodnějšího zaměstnavatele. Během studia se v rámci praxe a odborného výcviku dokonale seznámí s pracovním prostředím v řadě organizací, které mu poskytují i značné finanční prostředky (v loňském šk. roce obdrželi jednotlivci až 20 000 Kč za šk. rok). Žák se během studia nezavazuje žádné konkrétní organizaci, ale volbu provádí odpovědně dle načerpaných bohatých zkušeností až po ukončení studia.

Škola nabízí výuku v nejpožadovanějších tříletých oborech **OBRÁBĚČ KOVŮ, ZÁMEČNÍK, NÁSTROJAŘ a KLEMPÍŘ** (autoklempíř) s možností pokračování ve studiu v maturitním oboru formou tzv. **nástavbového studia**. U těchto oborů mají žáci učební pomůcky zdarma a od prvního ročníku dostávají kapesné! Čtyřleté maturitní obory s vyučením jsou zastoupeny **MECHANIKEM SEŘIZOVAČEM a MECHANIKEM STROJŮ A ZAŘÍZENÍ**. Jedná se o "super" obory, jejichž absolventi jsou šikovní maturanti, kteří v průběhu studia prochází i praktickou výukou na nejmodernějších CNC strojích, montáží s přípravou i na zahraniční montéry a další širokou škálou moderních technologií. Nový maturitní obor **ELEKTRONICKÉ POČÍTAČOVÉ SYSTÉMY** připravuje žáky v oblasti výpočetní techniky, informačních systémů, programování, počítačových sítí, grafiky, videotvorby aj. V současné době probíhá jednání s managementem nové soukromé vysoké školy výpočetní techniky s cílem maximálního propojení teoretické výuky i praxe pro možnost plynulého přechodu našich absolventů na tuto vysokou školu. Tito absolventi najdou lukrativní uplatnění nejen v českých firmách, ale i v zahraničí. Přesto, že studium těchto oborů probíhá na soukromé střední škole, žáci neplatí žádné školné, ale naopak získávají během studia celou řadu materiálních i finančních výhod.

Základní umělecká škola

Základní umělecká škola pomáhá rozvíjet dětské talenty v uměleckých oborech. Vyučuje se zde hra na hudební nástroje, zpěv, taneční, dramatický a výtvarný obor. Žáci školy se účastní řady soutěží, na nichž dosahují kvalitních výkonů a umístění.

Dne 2.května 2007 se v Hradci Králové konalo krajské kolo soutěže tanečních a jazzových orchestrů Základních uměleckých škol. Tohoto kola se zúčastnil také taneční orchestr ZUŠ v Dobrušce. Tento soubor v počtu devíti členů předvedl v soutěži tři skladby, z toho dvě orchestrální dle propozic. Jako první zazněla skladba z repertoáru skupiny Metallica s názvem **Nothing else matters**, kterou zazpívala Vendula Šinkorová a sóla předvedli Martin Slížek na kytaru a Vojtěch Zámečník na klávesové nástroje. Druhá skladba skladatele J.Kosmy s názvem **Spadané listí** byla orchestrální a sóla předvedly Tereza Křištofová na příčnou flétnu a Veronika Obršálová na housle. Ve třetí skladbě od Ackera Bilka s názvem **Cizinec na pobřeží** zahrál sólový part Milan Vašíček na klarinet. Taneční orchestr ZUŠ Dobruška pod vedením Štěpánky Holancové a Vladimíra Tošovského hraje od ledna 2007 v tomto složení: Lada Janusová a Martin Slížek - elektrická kytara, David

Štefanides - basová kytara, Zdeněk Škoda – bicí, Tereza Křištofová a Vojtěch Zámečník - klávesové nástroje, Veronika Obršálová – housle, Milan Vašíček – klarinet, Vendula Šinkorová - zpěv. Tento soubor se v kategorii tanečních orchestrů umístil v krajské soutěži na druhém místě. Taneční orchestr ZUŠ Dobruška vznikl před dvěma lety za podpory vedení ZUŠ. Tento orchestr vystupuje na vánočních koncertech a měl rovněž jeden samostatný koncert.

O letních prázdninách bylo díky zřizovateli Městu Dobrušce zcela zrekonstruované sociální zařízení, které po opravě volalo již delší dobu. Jak v přízemí, tak 1. patře školy je zvlášť WC pro dívky, chlapce a učitele, v přízemí potom i zcela nová sprcha pro taneční obor.

V tomto školním roce byly do literárně-dramatického oboru pořízeny zcela nové marionety. A tak se kromě recitace, nácviku divadelních rolí a přednesu mohou žáci LDO věnovat i loutkoherectví s loutkami vodníka, krále, princezny, Honzy a šaška. Na jaře 2007 se také podařilo vyklidit školní byt - tím vznikly škole další tolik potřebné prostory pro výuku.

Dům dětí a mládeže

Dům dětí a mládeže Dobruška byl zřízen k 1. dubnu 1996 jako příspěvková organizace Městem Dobruška a je samostatným právním subjektem. Statutárním zástupcem je Ing. Jaroslava Šafařová.

Dům dětí a mládeže jako středisko pro volný čas dětí a mládeže uskutečňuje výchovně vzdělávací, sportovní a rekreační pro děti, mládež, případně jejich rodiče a další dospělé zájemce v jejich volném čase.

Dlouhodobě je v tomto zařízení největší zájem mezi dětmi o pravidelnou činnost (využití volného času po škole), u dospělých návštěvníků kromě počítačových kurzů převažují jednorázové nebo krátkodobé (víkendové) kurzy. Stále přetrvává zájem o letní tábor v Mělčanech a umístění nejmenších dětí do Baby klubu.

Pravidelná zájmová činnost probíhala u většiny kroužků v budově DDM. Pouze jeden rybářský kroužek pro děti z Opočna a okolí se scházel na teoretickou přípravu v ZŠ Opočno. Nácvik lovení ryb probíhal převážně na rybníku v Přepychách.

V pravidelné zájmové činnosti pracovalo a uhradilo zápisné celkem ve 45 kroužcích 409 účastníků, kurzy pro děti a dospělé jsou zahrnuty v nepravidelné zájmové činnosti.

Nepravidelná zájmová činnost zahrnuje akce vzdělávacího, kulturního nebo rekreačního charakteru pro děti a dospělé. Probíhá o sobotách, nedělích nebo prázdninách. Nabídka na tyto akce je realizována prostřednictvím letáčků, plakátků, Dobrušského zpravodaje a prostřednictvím regionálního tisku. Těchto akcí uspořádal DDM 42 a se zúčastnilo celkem 2733 účastníků.

Na období letních prázdnin zařízení připravilo 2 tábory, jeden tradičně pro mladší děti v Mělčanech a druhý Tvořivý týden s angličtinou (30.6.-6.7) - nově pro starší věkovou kategorii v Dobřém. Byl zaměřen na výuku angličtiny a rukodělné činnosti (řezbářství, pletení z pedigu, malování na hedvábí, moderní tanec, turistiku). Nabídka tábora vzhledem k termínu závazného objednání ubytování a stravování proběhla formou letáčků a Dobrušského zpravodaje již v únoru. To byla možná jedna z příčin, proč se tento tábor neobsadil a musel být zrušen pro malou účast přihlášených. Těmto zájemcům byla nabídnuta volná místa na táboře v Mělčanech a většina z nich nabídku přijala.

Tábor v Mělčanech - 23. - 27. července - účast 40 dětí

30. července - 3. srpna - účast 42 dětí

Po oba dva týdny se o děti, jejich program a stravování starali tři programoví vedoucí, dvě instruktorky, tři pracovníci k zajištění zásobování a stravování a hlavní vedoucí.

Jednalo se o klasický stanový tábor s táborovou kuchyní pro mladší školáky do 5 třídy se všestrannými zájmy. Program tábora probíhal ve znamení čar a kouzel a získání titulu Malý kouzelník.

Pro členy rybářských kroužků jsme společně s jejich vedoucími připravili na prodloužený květnový víkend 5. - 7. května soustředění na přehradní nádrži Rozkoš. Ubytování a stravování v autokempu. Pro malý zájem bylo soustředění zrušeno.

V DDM Dobruška pracovaly dvě interní pedagogické pracovnice (ředitelka a vychovatelka) a 23 externích pracovníků na dohodu o činnosti (2 - 3 hodiny týdně).

DDM používal za výhodný pronájem táborovou základnu organizace Pionýr v Mělčanech na Pohádkový les a o letních prázdninách na tábor pro nejmladší školáky. S ostatními organizacemi

konzultujeme většinou termíny akcí pro děti tak, aby byly rovnoměrně rozloženy. Spolupracujeme s Kulturním domem v Dobrušce při pořádání již tradiční taneční soutěže Dobrušské sluníčko a šachového turnaje. Poděkování patří pedagogům místních škol za ochotu při distribuci nabídkových letáků s akcemi DDM mezi žáky.

Žáci zájmových kroužků se účastní různých regionálních soutěží, přehlídek a výstav. Někteří získávají diplomy a různá ocenění, jiní zkušenosti a motivaci k další práci.

Taneční kroužky – 1.-3. místa v regionálních tanečních soutěžích

Šachový kroužek - velmi pěkná místa v jednotlivcích obsazoval Jakub Ulman, Jiří Gregor, v krajské soutěži žákovských družstev obsadili naši šachisté 2. místo.

Kroužek Vařečka – obdržel v soutěži O nejhezčí perníček (pořadatel Muzeum Dobruška) odměny za své výrobky

Patchwork Klub - účast svými výrobky na mezinárodní výstavě Bohemia Patchwork v Praze

Studijní středisko Univerzity Karlovy

Již sedmáctý školní rok otevřelo Studijní středisko Univerzity Karlovy v Dobrušce pomaturitní přípravný ročník pro české studenty ke studiu na vysokých školách výše uvedených oborů. Studium je určeno absolventům středních škol - maturantům, kteří nebyli přijati ke studiu. Je zaměřeno na medicínu, farmacii, veterinární lékařství a přírodní vědy. Obsah a metodika výuky jednotlivých předmětů jsou speciálně zaměřeny na úspěšné zvládnutí přijímacích zkoušek s úspěšností min. 90 %.

Další významnou aktivitou školy jsou každoroční letní kurzy českého jazyka. Tento kurz byl v roce 2007 organizován opět Ústavem jazykové a odborné přípravy Univerzity Karlovy v Praze, a to již po sedmáctý rok. Kurz je určen pro české krajanů žijící v zahraničí, kteří se chtějí zdokonalit nebo naučit jazyk svých předků, seznámit se s českou kulturou a poznat některá z nejkrásnějších míst v České republice. Praktická výuka češtiny probíhá již tradičně v malebném východočeském městečku v Dobrušce. Pro všechny účastníky kurzu je každý den připraven bohatý mimoškolní program. Volný čas vyplňují i aktivity sportovní. Jsou rovněž organizovány celodenní víkendové výlety.

Kurzu se zúčastnilo 70 krajanů z 31 států, kteří se ve Studijním středisku Univerzity Karlovy od 27. července do 24. srpna 2007 učili český jazyk a seznamovali se životem v naší zemi. Program kurzu byl zase velmi bohatý a zajímavý. Uskutečnila se také dvě setkání s občany v kině 70 s bohatým kulturním programem.

Velmi pochvalně se o kurzech v minulých letech vyjádřili někteří jejich účastníci.

"Nedávno jsem ukončil měsíční český kurz pro krajanů v Dobrušce. Kurz byl moc zajímavý a moc mně pomohl, abych se zlepšil ve spisovné češtině. Jsem vděčný, že mi česká vláda dala stipendium, abych se mohl kurzu zúčastnit. Doufám, že vaše vláda bude i v budoucnosti podporovat tento program v Dobrušce, poněvadž je moc nutný v dnešní politické situaci proto, aby všichni krajané žili v míru a lásce se všemi dalšími krajanů! Věřím, že tento kurz moc napomáhá tomuto mezinárodnímu cíli."

George Mojžíšek, USA

"Chci vám napsat a za všechny krajanů poděkovat. Bylo to prostě superrrrrrrr! Určitě bych chtěla do Dobrušky přijet i v příštím roce! Každý den se dívám na fotky a mám slzy v očích."

Maryam Fatorehchi, Írán

"Posílají vám všem moc pozdravů studenti z dobrušské krajanůské třídy K4. Sešli jsme se v Paříži a vzpomínáme tady na kurz v Dobrušce. Bylo to moc krásné."

Alan Barri ze Sýrie, Nadim Kodeih z Libanonu a Immanuel Menšík z Austrálie

"Stále se mi po všech z Dobrušky hrozně moc stýská. Jsem zpět doma a to znamená, že už nejsme u vás a vy s námi, že už spolu nepodnikáme všechny ty krásné věci, nekamarádíme se a jsme od sebe tisíce kilometrů daleko. Ten den, kdy jsem odjížděla z kurzu domů, jsem si uvědomila, jak se nechci loučit. Ten den se mi ztratilo i to jasné sluneční dobrušské světlo. Už jsem seděla v autobuse, ale ten také jel nějak nerad k nám domů... Moc vám za kurz děkuji a posílám pozdrav tam, kde je Dobruška. Vaše Dobruška je tam, ale my už nyní víme, že tam znamená v našich srdcích."

Zdraví vás Ivana Jamnický, Chorvatsko

"Zdravím vás z Rumunska. Byl jsem jeden z vašich letošních studentů v Dobrušce a chci vám říci, že to na kurzu bylo velmi krásné a že na to často vzpomínám."

Cristian Mleziva, Rumunsko

"Posílám mnoho pozdravů z Libanonu. Protože nejen já, ale i mí noví kamarádi stále vzpomínají na kurz, rozhodl jsem se založit o kurzu www stránky, aby se každý mohl seznámit s tím, co jsme tam všechno na kurzu prožili."

Nadim Kodeih, Libanon

"Dobruška je tam, kde jsou všichni studenti, kteří jsme byli v Dobrušce."

Tomislav Bláha, Bosna a Hercegovina

6. Církev

Církev římskokatolická

Rok co rok rozvíjí dobrušská farnost činnost v několika směrech. Jedná se ve značné míře o činnost charakteru charitativního a misijního, kam můžeme zahrnout Tříkrálovou sbírku, sbírky humanitární a rovněž podporu misii prostřednictvím akcí nazvaných Velikonoční trh a Vánoční trh.

Letošní 6. ročník Tříkrálové sbírky se konal v Dobrušce, stejně jako na jiných místech České republiky, 6. a 7. ledna. Dvacet jedna skupinek z řad skautů a farníků, tvořených třemi králi a jedním plnoletým vedoucím, se přemístilo v 9 hodin z dobrušské fary do kostela sv. Václava a po úvodním požehnání a vyslání, uděleném P. Vincentem Zontákem CM, vyrazilo do ulic města Dobrušky a přilehlých obcí. Štědrost dárců oproti předchozímu ročníku opět vzrostla, a to nejen svými finančními příspěvky pro Charitu (celkem vybráno 278 tisíc Kč), ale i sladkostmi pro tříkrálové koledníky. Pohostinnost dobrušské fary nabízející cukroví, chlebíčky, čaj, kafičko a výborný guláš „šéfkuchaře“ P. Vincenta byla stejně jako v předchozích letech posilou uchozeným dětem i dospělým a určitou odměnou za jejich ochotné nasazení se pro dobrou věc. V neděli v 17 hodin se pak ještě jednou sešli účastníci této víkendové akce na náměstí v Dobrušce k zakončení letošních vánoč. Zazpívali koledy, paní Jana Poláčková zhodnotila průběh a výsledky letošní sbírky a po zhasnutí vánočního stromečku se všichni s dobrým pocitem rozešli domů.

Humanitární sbírky pořádá dobrušská Charita každoročně na podzim a na jaře. Letos se shromažďovalo oblečení, boty, lůžkoviny, hygienické potřeby a jiné věci v prostorách ZŠ Františka Kupky ve dnech 21. dubna a 27. října. Skupinka farníků již poněkolkáté trávila sobotu tříděním přijatých věcí, jejich srovnáváním do krabic a balením oděvů do igelitových pytlů.

Jarní a podzimní akcí pořádanou farností a zaměřenou na podporu misí jsou také Velikonoční a Vánoční jarmark. Letos vyšla Květná neděle, kdy každoročně pořádáme Velikonoční jarmark, na 1. dubna, takže byl aprílový. Ale „apríl“ to nebyl, oba dva jarmarky se konaly. Děti se několikrát sešly na faře, aby pod vedením maminek vyrobily ty zaručeně nejkrásnější vánoční a velikonoční věcičky. Peníze utržené z jejich prodeje pak byly zaslány na konto Papežských misijních děl. A mnozí si prožili příjemné chvíle ať už při vyrábění nebo při jarmarku samotném.

Rozsáhlou aktivitu vykazuje farnost Dobruška také v oblasti kulturně společenské. I v roce 2007 se v kostele sv. Václava uskutečnilo několik koncertů. Na koncertu komorního zpěvu, konaném 3. června hostovaly sbory z Náchodu a Klodzka. Zajímavým závěrem bylo premiérové provedení nalezeného díla Františka Vladislava Heka, dobrušského rodáka, s názvem „Te Deum Laudamus“. Zahraniční host účinkoval na koncertu duchovní hudby dne 24. června. Japonskou sopranistku Michiyo Keiko doprovodil na varhanách a cembalu dobruššťák Pavel Svoboda. V rámci Svatováclavských slavností vystoupil letos 30. září na koncertu nazvaném „Slavném české housle“ přední český houslista Jaroslav Svěcený. Jeho housle a violu doplňovala hrou na cembalu Jitka Navrátilová.

Kulturní vyžití dopřály svému publiku také děti farnosti z kroužku Konipásek, které secvičily pod vedením paní Ladislavy Voglové dvě divadelní představení. 13. května v 17 hodin bylo v kostele sv. Václava uvedeno jejich zpracování příběhu nezištné pomoci nazvaného „O milosrdném Samaritánovi“. Dalším uměleckým počinem tohoto kroužku bylo představení vánoční, nazvané „Cestou do Betléma“. Vystoupení se konalo v kostele v rámci projektu „Vánoce v Dobrušce“ v neděli 30. 12. od 16 hodin. Kromě toho ještě s nastudovanými představeními hostovali členové Konipáska v domě Mariiných sester v Rokoli a v klášteře Vincentinek v Přepychách, v Domově důchodců v Opočně, v Pečovatelském domě a u skautů v Dobrušce. Tam také jezdí děti farnosti pod vedením paní Jany Šitlerové zpříjemnit starým či nemocným lidem vánoční dobu svým pásmem koled.

Mezi kulturně společenské akce je třeba zahrnout jistě tradiční dětský karneval, konaný letos 18. února v tělocvičně ZŠ Františka Kupky od 14 hodin. Ferda mravenec v podání Markéty Šmídové

se svou Beruškou, přestrojenou Johanou Stejskalovou, poutavě provázeli tříhodinovým programem. Téměř osmdesát účastníků plnilo tělocvičnu i chodbu s občerstvením. Zabrát jim daly soutěže a zvláště ta rodinná, při které měli za úkol podle šifry rozluštit biblický úryvek. Pohádka byla tentokrát klasická, „O perníkové chaloupce“. Ovšem maska báby byla strašidelnější než jakákoli z masek v sále. Takže to bylo napínavé...

Pohádkový les se spoustou pohádkových bytostí a náročných nicméně splnitelných úkolů se v tomto roce konal v neděli 3. června. Startovalo se postupně od 14 hodin od farní chalupy v Mastech a cesta vedla přílehlým lesíkem. Rozdaly se ceny za splnění úkolů a na závěr si všichni užili táboráku. Kluci a tátové ovšem dlouho sedět nevydrželi a raději si zahráli fotbal.

Na jiné kulturně společenské akci se farnost podílela společně s městským muzeem a skauty. Zapojila se do uspořádání programu nazvaného „Toulky po památkách“. V kostele sv. Václava byla dne 9. září připravena výstava starých ornátů, kalichů, monstrancí a jiných uměleckých předmětů. Zájem o celou akci, konající se hned na několika místech Dobrušky současně (dobrušské muzeum, radnice, domek F. L. Věka, Rýdlova vila a kostel sv. Václava) byl opravdu nečekaně veliký, přesahující tisíc návštěvníků.

Novým počinem tohoto roku bylo založení Mateřského centra Hlásek, o. s., při farnosti Dobruška. Maminky farnosti se svými dětmi se scházejí již mnoho let a jejich aktivity jsou široké: divadla, pohádkové lesy, drakiády, karnevaly a jiné tvořivé a zájmové činnosti. Postupně vedly jejich snahy až k založení tohoto občanského sdružení s cílem otevřít se veřejnosti a rozšířit farní působení. V rámci činnosti mateřského centra přibude k dosavadním aktivitám prostřednictvím přednášek a kurzů také činnost vzdělávací.

Aby nebyla vynechána žádná oblast provozovaná v dobrušské farnosti, je třeba zmínit ještě její aktivity sportovní. Ty umožňovalo především farní bruslení, které letošní zimu probíhalo převážně na zimním stadionu v Opočně, vždy v neděli od 15.15 hodin.

Oblíbené sportování v podobě běhání dětí na farní zahradě ovšem padlo. Tam totiž byly letos vykopány základy a rychlým tempem narůstá budova Pastoračního centra. Díky němu se v budoucnu činnost farnosti ještě rozhojní.

Církev bratrská

Sbor Církve bratrské v Bystrém má v Dobrušce svou kazatelskou stanici. Vede ji vikář Štěpán Vašíček a sídlí v Domečnu na rozcestí v ulici Zd. Nejedlého. Vedle společenství, které se schází při pravidelných nedělních bohoslužbách se v Domečku schází klub A Rocha, klub Roháč (každý týden), maminky s dětmi (1x za 14 dní), skupinka, EXITclub (1x za 14 dní), EXITstream (1x za 14 dní) a téměř pravidelně vyplňuje sobotní večery střídavě s EXITclubem i společná mládež.

Minulý rok byl pro dobrušské společenství tak trochu zvrátový, protože prošlo několika změnami, i když některé byly pouze formálního charakteru. Současně s oddělením účetnictví se dobrušské společenství stalo tzv. kazatelskou stanicí. V současné době je v Dobrušce 29 plnoprávných členů, 9 dětí a 3 budoucí maminky. Tato oficiální čísla mohou být někdy zavádějící. Schází se však 30 až 40 lidí – od malých dětí přes školáky, studenty, pracující (různého věku) až po důchodce.

Součástí sborové činnosti je i projekt EXIT 316, který byl uváděn Českou televizí. Ze začátku roku zažívala setkání EXITU velký „boom“. Scházelo se přes třicet lidí. Na některá témata byli zváni i hosté, například televizní moderátor Aleš Juchelka. Koncem školního roku proběhl víkendový pobyt na faře ČCE v Tisu. Během prázdnin se uskutečnilo pouze několik akcí a EXITclub byl zahájen až ke konci září. Vlivem toho, že někteří z exit'áků začali chodit na střední školy v jiných městech a zároveň jim začaly v čas EXITclubů taneční, zájemců v novém školním roce trochu ubylo. Na podzim se nás scházelo okolo 25.

Jednota bratrská

V roce 2007 pokračoval sbor Jednoty bratrské v Dobrušce v kulturně vzdělávacích programech pro veřejnost nazvaných „Kavárna“. Byly to tematicky zaměřené večery pro dospělé a mládež. Pro děti byl vždy souběžně připraven program plný soutěží a her se spoustou zábavy.

24. února byla Kavárna na téma: Byli jsme Hippies, kde byli hosty Ken a Linda Stapletonovi ze Seattlu v USA. Ti vyprávěli svůj nevšední životní příběh. Nechybělo ani taneční vystoupení, dokreslující toto období a ochutnávka z kuchyně hippies (drogy byly nahrazeny vitamíny).

31. března následovala Cestománie - Malajsie, Singapur, Thajsko, kde byli hosty Ewald Rucký a Petr Krásný. Oba jsou biskupy Jednoty bratrské a absolvovali tuto humanitární misi plnou nevšedních zážitků, o kterých se v Kavárně sdíleli s návštěvníky.

5. května proběhla Hudební Kavárna, kde vystoupila hudební skupina sboru JB Dobruška a o svých hudebních a životních proměnách mluvili Pavel a Iva Horákoví.

23. června byl ve spolupráci s Jednotou bratrskou v Rychnově nad Kněžnou uspořádán Den pro děti i dospělé v Kamenici. Nesl název Historické hry a soutěžilo se ve všech věkových kategoriích. Zhruba stovka návštěvníků mohla shlédnout barbarský souboj zahraniční šermíři z Nového Města nad Metují a vyzkoušet nejen historické brnění, ale i jízdu na koni, lukostřelbu, hledání pokladu, střelbu z praku a mnoho dalších soutěžních disciplín. Otevřen byl i krámk s občerstvením a při tom všem se grilovala kuřata a řinčela kovadlina historické kovárny. Nikdo neodešel s prázdnou. Každý si odnesl hodnotnou cenu i přesto, že nebyl nejlepší.

Od 18. do 29. září probíhala výstava k 550. výročí založení Jednoty bratrské. Tato výstava byla putovní a navštívila mnoho měst České republiky. Záštitu nad ní převzal předseda senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka, Ministerstvo kultury, Královéhradecký kraj a město Dobruška. 17. září ji za přítomnosti sedmdesáti pozvaných hostů z politické, kulturní, církevní a školské sféry slavnostně v Dobrušce otevřel starosta města Petr Tojnar.

27. října pokračovala Kavárna s tématem vztahujícím se k misii Jednoty bratrské, která zasáhla celý svět. Hostem byl biskup JB Jaroslav Pleva.

15. listopadu se odehrála poslední Kavárna tohoto roku, zaměřená na děti, s názvem Populáci na Hečmandě. Vedle maňásků se děti mohly pobavit i prostřednictvím soutěží a písniček.

Mimo těchto jednorázových akcí se v našem Křesťanském centru na náměstí konala pravidelná setkání maminek s dětmi, dětí do dvanácti let, teenagerů a dospělých. Ve studijním středisku UK probíhala pravidelná křesťanská shromáždění vždy v neděli dopoledne.

*

Ve městě působí ještě *Církev adventistů sedmého dne* a *Československá církev husitská*, které se scházejí na pravidelných bohoslužbách v Husově sboru.

7. Spolky a spolkový život

Myslivci

V roce 2007 byla Dobruška opět pověřena uspořádáním přehlídky trofejí zvěře ulovené v roce 2006 na území okresu Rychnov nad Kněžnou, která se uskutečnila ve dnech 21. – 27. dubna v dobrušském kulturním domě. Každá chovatelská přehlídka trofejí je nejenom nedílnou součástí české myslivosti, ale rovněž prezentací úrovně myslivosti v regionu a její přiblížení široké veřejnosti. Lovecká trofej tedy není pouze trvalou vzpomínkou na zážitek spojený s jejím ulovením pro lovce, ale je zároveň dokladem o kvalitě a zdravotním stavu zvěře, úrovni myslivecké péče o zvěř a kvalitě a úrovni průběrného odstřelu.

Před samotným zahájením přehlídky bylo třeba všechny předložené trofeje řádně ohodnotit a zaevidovat. Tento nelehký úkol čekal na hodnotitelskou komisi pod vedením pana Josefa Brandejse. Komise byla složena ze zkušených myslivců a dne 13. dubna od časných ranních hodin měla plné ruce práce s posouzením 52 trofejí jelena lesního, 13 trofejí daňka skvrnitého, 21 trofejí muflona, 745 trofejí srnce obecného a 13 trofejí prasete divokého. Dále byly ke zhodnocení předloženy 3 lebky psíka mývalovitého, 6 lebek jezevce lesního a 5 lebek lišky obecné. Hodnotitelská komise se svého úkolu zhostila s profesionalitou sobě vlastní a ty nejlepší trofeje byly umístěny na čestném místě na podiu. Nejlepší a nejzajímavější trofeje budou rovněž prezentovány na mezinárodní výstavě myslivosti, rybářství a včelařství NATURA VIVA 2007, která proběhne 23. – 27.5 v Lysé nad Labem. Jedná se celkem o 19 trofejí.

K příležitosti chovatelské přehlídky byl vydán vkusný katalog, ve kterém byly zájemcům k dispozici informace o honitbách, význačných trofejích, celkových počtech ulovených druhů zvěře a mnoho dalších informací. Velkým přínosem byly rovněž nové stojany pod trofeje, jejichž výrobu zajistilo Město Dobruška.

Přehlídku slavnostně zahájil pan Oldřich Klobas v sobotu 21. 4. za krásného počasí v Archlebových sadech za přispění profesionálních trubačů Ing. Jaroslava Marka a Pavla Ješiny. Po slavnostním zahájení následovala pracovní schůzka vedení Města Dobrušky a orgánů statní správy

myslivosti, na které byla zhodnocena nejenom příprava přehlídky, ale i stav a vývoj myslivosti v regionu.

Pořadatelskou službu, jakož i odborný výklad pro zájemce, po celou dobu přehlídky zajišťovali členové mysliveckého sdružení Dobruška. A o tom, že to byla práce nelehká, svědčí i to, že chovatelskou přehlídku zhlédlo více než 1 500 našich spoluobčanů. Velmi potěšující je fakt, že z tohoto počtu bylo asi 300 dětí okolních škol.

Vzhledem k počtu návštěvníků je možno považovat letošní chovatelskou přehlídku za velmi zdařilou. Jako velmi úspěšná byla rovněž zhodnocena i na jarním zasedání Okresního sněmu OMS ČMMJ Rychnov nad Kněžnou, který proběhl po zakončení v prostorách Kulturního domu Města Dobrušky. Není možné nepoděkovat panu Ing. Josefu Netíkovi, vedoucímu odboru životního prostředí, Městského úřadu Dobruška a panu Oldřichu Klobasovi, předsedovi honebního společenstva Dobruška, pod jejichž taktovkou byla příprava i průběh letošní chovatelské přehlídky.

Na závěr několik čísel. Na území okresu Rychnov nad Kněžnou bylo v lovecké sezóně 2006 uloveno včetně mladé zvěře a zvěře samičí celkem 2 616 ks spárkaté zvěře. Z tohoto počtu bylo 1 494 ks srnčí zvěře, 662 ks zvěře černé, 238 ks jelení zvěře, 127 ks zvěře mufloní a 95 ks daňčí zvěře.

Skauti

Tradiční prvomájové skautské dopoledne se konalo v parku dne 29. dubna. Počasí přálo, zábavy pro děti připravili skauti do sytosti, hudba, která se linula z provizorního podia v parku, dotvářela příjemnou atmosféru poklidného nedělního dopoledne, a kdyby měl přece jen někdo málo, mohl se občerstvit dle libosti. Po úklidu navečer se pak všichni pomalu připravovali na následující den, na čarodějnice.

Dne 30. dubna, na den všech čarodějnic, měli skauti také hodně práce - připravit oheň v parku, zorganizovat lampiónový průvod či nazdobit májku - mnoho občanů Dobrušky dnes možná ani netuší, že nějaká májka letos na náměstí stála. Není divu, neboť tam stála přesně jednu noc. Stavěla se za velkých ovací přihlížejících návštěvníků hlavního programu, kterým byl koncert lidového souboru Červánek. Všechno se nakonec vydařilo a májka se honosně tyčila na místě, kde vždy o Vánocích vyrostle ozdobený stromek. Pak začal krátký koncert lidových písní Slovácka a poté se na náměstí vytvořil ze skautů v krojích velký zástup s pochodněmi. Hudba hrála do pochodu, lidé zapalovali lampióny a vydali se dolů do parku k ohni, kde společně symbolicky upálili všechny čarodějnice. V parku po zapálení ohně hrála hudba až dlouho do noci, oheň příjemně hřál a počasí vyšlo až do poslední tečky. Zábava v parku končila tedy hluboko v noci.

Nemilým překvapením pro některé noční (opilé) návštěvníky náměstí, kteří zaregistrovali májku, byl fakt, že se malá skupinka skautů obětovala tradicím a první noc strávili v rolích strážců májky, a tedy nechtěli, aby jim dotyčný májku zbořil. Noc byla krutá, chvílemi připomínala Sibiř, ale všichni tři poctiví hlídači ji úspěšně přežili.

V úterý 1. května ráno, ve státní svátek, pak společně odjeli do parku uklidit oheň a zarovnat ohniště, což se stalo fatální chybou. Někdo májku podřízl a vítězoslavně se kochal jejím pádem na zem, poté však ujel na kole - zda mu májka byla trnem v oku či něčím jiným, se můžeme jenom domnívat. Na jeho obhajobu však nutno dodat, že stejně jako skauti, kteří drželi stráž, tak i dotačný dodržel tradice a snažil se (úspěšně) májku shodit. Od toho se přeci májka staví - kterému městu vydrží nejdéle, to je zkrátka nejlepší.

Táborovou sezónu zahájily světlušky a skautky svým táborem na louce u Zlatenky mezi Rovným a Hluky v termínu od 1. do 14. července. Tábora se zúčastnilo 15 světlušek a skautek z Dobrušky, 8 vlčat z Vamberka, 7 vedoucích, kuchařka, hospodář a zdravotnice.

Letošní počasí táborníkům opravdu moc nepřálo, ale díky tomu, že měli k dispozici chalupu Ulrychových, mohli se děti ohřát v příjemně vytopené kuchyni a hlavně sušit nikdy nekončící horu bot, tepláků, bund, ponožek a tak dále. Celý tábor proběhl v duchu středověkých bojů o záchranu krále a královny, které Zlopror (zlý a proradný člověk) zaklel, a táborníci je museli vysvobodit.

Ve středu 1. srpna 2007 v 8 hodin ráno přivítali skauti na mnoha horách a kopcích naší planety začátek druhého století skautingu. V tu chvíli uplynulo totiž přesně 100 let od chvíle, kdy sir Robert Baden-Powell zahájil první skautský tábor na ostrově Brownsen u jižního pobřeží Anglie a odstartoval tak dějiny skautského hnutí, které se bleskově rozšířilo po celé Anglii a v průběhu několika let do téměř všech zemí světa, kde dodnes oslovuje miliony lidí.

V den tohoto krásného výročí právě probíhal jeden z táborů dobrušského střediska - byl to tábor těch nejmladších skautíků - Meďátek, dětí ve věku 4 až 7 let. Těch bylo na táboře u chalupy v Mastech třináct a spolu se třemi velkými obětavými skautkami Bárou Likavcovou, Kátou Kubečkovou a Kamilou Veselou a třemi dospělými vedoucími tu strávily jeden táborový týden. Za ten čas získali hodně prvních táborových zkušeností - většina z nich spala v tee-pee, ráno vybíhali na rozcvičku, účastnili se celotáborové hry a plnili v ní mnoho úkolů včetně večerní stezky odvahy. Zažili krásný slavnostní táborový oheň a v indiánských oblecích jim to každý den slušelo na nástupu. Při něm je pravidelně navštěvoval i šaman, který nad nimi "bděl", vyprávěl jim a zhodnotil právě skončený den.

Ve středu ráno místo rozcvičky pak všichni vyběhli na prosluněný kopec nad táborem, zamávali skautům na všechny světové strany a zaspívali si táborovou písničku o tom, "jak dobře žít, jak pomáhat, jak se učit s láskou, chutí skautovat". Sestry vedoucí jim vysvětlily, co vlastně oslavují, a pak se ještě do okolí nesly pokřiky i hymna Junáci vzhůru, volá den.

Skauti vykročili do druhého století své historie a tihle nejmenší jsou jistě příslibem nadějně budoucnosti celého junáckého hnutí.

Dobrušští oldskauti se pravidelně scházejí několikrát za rok při různých příležitostech. Alespoň jednou za rok opustí klubovnu a uskuteční přátelské setkání pod širým nebem. Letos zvolili posezení ve společenském zařízení u běstvinských hasičů. Než začali vlastní akci, potěšili se pohledem na nápadité a působivé drobné kovové plastiky paní Vojtěšky Vlčkové, když navštívili její usedlost s ateliérem a dílnou v Křovicích. Je potěšitelné, že tito přátelé mnohdy již důstojného věku nacházejí i nadále potěšení ze vzájemného setkávání a vzpomínání.

Občanské sdružení Hastrmánek

Toto sdružení je založeno s cílem vytvořit pro město Dobrušku a okolí veřejný prostor, který by sloužil všestranné pomoci rodině. Občanské sdružení se zaměří na vybudování Mateřského centra, které je zařízením sociální prevence pro rodiny s malými dětmi. Chce svou existencí přispět k tomu, aby bylo mateřství veřejností přijímáno s větší vážností, aby se ženy rozhodovaly využít celé mateřské dovolené a zároveň při ní nestrádaly a aby děti prožily první léta svého života v tvořivém prostředí. Pro činnost Hastrmánek poskytl rada Města Dobrušky prostory bývalého bufetu v budově krytého bazénu a části pozemku pro vytvoření Mateřského centra. Jeho provoz byl slavnostně zahájen 2. října v 10 hodin.

Mateřské centrum je prostor pro aktivní trávení volného času rodičů společně s dětmi. Pomáhá maminkám na mateřské dovolené, které se někdy cítí izolované a společností nedocenené, navázat kontakt s ostatními maminkami i odborníky. Je místem možného vzdělávání, rekvalifikace či dalšího rozvoje osobnosti.

Hlavním obsahem je dopolední herna s maminkou. Její náplní je společné zpívání, tvoření, cvičení, hraní si ve společnosti vrstevníků. Děti si postupně zvykají na kolektiv, maminky si mohou sdělovat spoustu cenných rad a informací. Kromě herny s maminkou plánuje mateřské centrum jednou v týdnu vodní hrátky, jednorázové akce pro děti a rodiče, např. karneval, dětské dny, besídky, výlety, burzy dětského a těhotenského oblečení, burzy hraček, atd. Činnost mateřského centra bude zahrnovat přednášky a besedy na téma těhotenství, kojení, zdravá výživa, první pomoc při úrazech dětí, apod.

8. Sportovní život

Skiboby

Pro nedostatek sněhových podmínek byly zrušeny všechny domácí závody. Nejhorší tréninkové podmínky za celou existenci oddílu (41 let). Každý ale věřil, že "domácí" mistrovství světa v Deštném se uskuteční. Finálové přípravy MSJ dobrušských organizátorů se chýlily ke konci, když přišlo rozhodnutí: mistrovství se pro nedostatek sněhu nekoná. Český svaz s pomocí mezinárodního (FISB) operativně ve stejném termínu MSJ zajistil. Zpráva přišla čtyři dny před odjezdem poměrně stručná. Berg im Drautal, start 2 050 m n. m., výškový rozdíl 380 m, délka tratě 1 110 m. V zoufalých podmínkách se trénovalo 2×3 hodiny denně na směsi tráva - kamení - hlína - sníh.

Dobrušští měli mimo juniorek (jiné zaneprázdnění) zastoupení ve všech kategoriích. V mladších žákyních sbírala zkušenosti Pavlína Tojnarová a obsadila ve všech disciplínách shodně pátá místa. Ve starších žákyních měla Stanislava Preclíková největší konkurentku v deštnské Anetě

Havlíčkové a Rakušance Claudii Hartl. Stáňa začala u bramborové v S-G a skončila u zlaté ve slalomu. Je potěšitelné pro skibobový sport, že jezdí na lyžích i skibobu české výroby. V kategorii mladších žáků Honzík Flegl si vynahradil loňskou sezónu, kdy skončil vždy na čtvrtém místě. Letos první medaile v kariéře. Lepší byl jen Rakušan Knieger Tomas ze Salzburgu. Stejně jako Pavlína Tojnarová jel na zkušenou i Vojta Rydl. V kategorii starších žáků skončil vždy za první desítkou.

V kategorii ženy Jana Trunečková udržuje skvělou formu. Vloni prohrála jen v OS o deset setin s Němkou M. Fehrlingovou a letos ve slalomu s Rakušankou D. Florovou o pouhé čtyři setiny. V nejmladší seniorské kategorii byl Martin Tribula bez konkurence. Vloni se "pral" o medaile s P. Hlaváčem z Jablonce n. J. a Němcem F. Rauscherem. Letos byl neúspěšnějším sběratelem zlata. Neměl to však v Bergu vůbec snadné. Do jedné vteřiny se za ním srovnalo až pět dalších závodníků. B. Fleglovi v kategorii S2 dvakrát uniklo zlato, které si odvezl Rakušan M. Gamper z SBC Münster. Oproti loňsku je to velký výkonnostní skok. Vloni "jen" jedenkrát stříbro.

O týden později se jelo mistrovství světa juniorů v Aigenu, kde startoval z dobrušského Skibob klubu Petr Čiháček. Ve vyrovnané konkurenci 13 závodníků ze 6 států se v jednotlivých disciplínách umístil na čtvrtém až šestém místě, což je v letošních tréninkových podmínkách chvályhodné umístění.

Veřejná lyžařská škola

SKI KLUB Dobruška zorganizoval a zajistil v uplynulé zimní sezoně již 37. ročník Veřejné lyžařské školy (VLŠ). Celkem bylo přihlášeno 233 dětí ve věku 6 až 17 let, které byly podle věku a zájmu zařazeny do družstev sjezdového lyžování a snowboardingu. Doprava do lyžařských areálů VLŠ byla bez problémů zajišťována, v mnohdy složitých zimních podmínkách, autobusy firmy ORLOBUS, a. s.

Zájemci o sjezdové lyžování a snowboarding byli rozděleni do čtyř autobusů: v prvním autobusu v pěti družstvech, tzv. přípravkách, 56 dětí, které s lyžováním začínají, ve druhém a třetím autobusu dívky a chlapci, tzv. pokročilí, 121 dětí a ve čtvrtém autobusu, tzv. snowboardáckém 56 dětí. Přestože v tomto roce byly sněhové podmínky nepříznivé, podařilo se v období od 27. ledna do 23. února 2007 absolvovat osm zájezdů - kurzů lyžování. V sobotu 3. března 2007 se uskutečnil devátý zájezd, a to karneval VLŠ. Vzhledem ke krátké zimě a nedostatku sněhu musely být zájezdy třikrát organizovány jako zdvojené, jelo se v sobotu i v neděli. Během uskutečněných lyžařských kurzů nám bylo počasí nakloněno příznivě. Při karnevalu zima ukázala silným větrem, mlhou a sněžením, kdo je na horách pánem. A může to dosvědčit přibližně stovka rodičů a hostů. Přesto se karneval s přehlídkou masek, zejména těch nejmenších dětí, uskutečnil a nejkrásnější masky byly po právu oceněny.

Veřejná lyžařská škola má k dispozici dva lyžařské areály, areál u Masarykovy chaty na Šerlichu a areál Kutl u Olešnice v Orlických horách. V lyžařském areálu u Masarykovy chaty je k dispozici přenosný lyžařský vlek pro malé děti a začátečníky zařazené do družstev přípravek a střední lyžařský vlek POMA o délce 300 metrů s hodinovou kapacitou 380 lyžařů pro starší děti a pokročilé. V areálu jsou k dispozici dvě chatky, ve kterých je dětem, vedoucím a technickému personálu podáván čerstvý čaj a kde si mohou v teple a suchu odpočinout a sníst svačiny. Areál Kutl je vybaven obdobně. Vedením družstev (kurzů) jsou pověřeni zkušení lyžařští instruktoři, kteří vykonávají svoji práci dobrovolně, bezplatně. Celkem má škola k dispozici kolem šedesáti instruktorů, v současné době probíhá školení dalších instruktorů z řad mládeže.

Výcviku je přítomen lékař, který je v případě potřeby připraven poskytnout lékařskou pomoc. Velkým kladem letošního ročníku je, že kromě několika drobných škrábanců a naražení nedošlo k žádnému vážnějšímu úrazu.

O provoz technických zařízení (vleky, rolba, skútr) a o úpravu svahu se stará asi patnáct pracovníků technického personálu.

Za tímto vším stojí jak ohromné nadšení, fandovství a stovky neplacených hodin lyžařských instruktorů a technického personálu odpracovaných při vlastním výcviku dětí a přípravě lyžařských areálů, tak pomoc rodičů při brigádách během roku. Z finančního příspěvku rodičů za děti lze uhradit jen dopravu, pojištění, základní občerstvení a drobné opravy. I v současnosti je veškerý provoz po stránce technické řešen z dotací, projektů a sponzorských darů. Proto je tato forma trávení volného času dosud cenově dostupná dětem nejen z Dobrušky, ale i ze širokého okolí.

Tomáš Kupka mistrem České republiky v krasobruslení v kategorii mladších žáků

Tomáš bruslí od 5 let v TJ Kraso Náchod. Začínal bruslit u trenérky Jany Ryšavé, která dovedla spoustu dětí na stupně vítězů a u které bruslil dva roky. Odešla na mateřskou dovolenou a přišla paní Nina Černěnko ze St. Petěrburgu, také s bohatými zkušenostmi v oblasti krasobruslařské přípravy. V loňském roce Tomáš začal dojíždět jednou týdně do Prahy k panu Františku Pecharovi, trenérovi krasobruslařského svazu, který trénoval a trénuje mnoho českých nadějí, např. Petra Barnu.

Příprava závodníka trvá minimálně 3 - 8 let a situace je dnes o to těžší, že Český krasobruslařský svaz vydal přísná výkonnostní kritéria - Testy výkonnosti, které musí závodník splnit, aby mohl jezdit na závody Českého poháru. Tomáš má splněn test č. 5, v tomto roce ho čeká test č. 6 a přestup do žáků. Celkem je osm testů, každá kategorie má svůj a ten je povinný.

Tomáš v tomto roce soutěží v kategorii mladší žáci. Na Mistrovství ČR v Uherském Hradišti 16. - 18. 2. 2007 obsadil 1. místo a získal titul Mistr České republiky.

Tento sport je náročný pro celou rodinu, jak finančně, tak časově. Tomáš každý den jezdí po škole do Náchoda. Mimo to ještě jednou týdně do Prahy a tyto tréninky jsou místo vyučování. Každý den trénuje dvě hodiny na ledě, ale krasobruslení není jen o ledě. Jednou týdně balet a gymnastika a třikrát týdně suchá příprava v tělocvičně - skoky se musí nejdříve natrénovat "nasucho". Bruslí se celý rok. V březnu končí v Náchodě led, ale bruslaři nekončí, přesunou se do tělocvičny. O sobotách se dojíždí za ledem do Prahy a Nymburka. Na konci školního roku Tomáš jezdí na 14 dní do Příbrami na soustředění, kde mají každý den tři hodiny ledu, jednu hodinu baletu a jednu hodinu gymnastiky. O prázdninách v červenci odjíždí na týden do Orlové na soustředění. V srpnu začíná led v Náchodě. Jiné děti jezdí na tábory, Tomáš chodí bruslit.

Tomáš má i jiné zájmy, chodí do ZUŠ v Dobrušce k paní Štěpánové pátým rokem na akordeon. V létě si udělá čas a jezdí s vodáckým oddílem na vodácké závody. Rád také jezdí na kole. Samozřejmě chodí do školy, do 5.B třídy ZŠ Fr. Kupky v Dobrušce. Učení zatím zvládá bez individuálního plánu a látku vždycky dohoní.

Badminton

V sobotu 17. března se v Orlové uskutečnil druhý finálový turnaj smíšených družstev dospělých v badmintonu, který měl definitivně určit vítěze II. ligy - skupiny východ a zároveň účastníka baráže o postup do nejvyšší soutěže. Dobrušští hráči odjeli na severní Moravu s jednobodovým náskokem na domácí favority.

V prvním utkání nastoupila proti sobě moravská družstva a Orlová porazila Tatru Kopřivnici 5:3. To pro Dobrušské znamenalo, že si prakticky zajistili druhé místo, ale na druhé straně museli s Orlovou vybojovat alespoň remízu. Situaci navíc komplikovalo bolestivé zranění Miroslava Skočdopole, který však nejen že dovezl část družstva jako řidič, ale na kurtu v obou deblech výrazně pomohl k vítězství.

Na rozdíl od dobrušského turnaje se v Orlové dařilo mužům v singlech a tradičně získala body děvčata, když vedle zkušené Jolany Rejchrtové tentokrát nastoupila juniorka Šárka Křížková, výborná deblistka. Na severní Moravě chyběli Mikuláš Skála a Hana Jiruchová, kteří mají nemalý podíl na zisku prvního místa, neboť nastupovali v předcházejících zápasech.

Poté, co prvoligové družstvo vyšlo medailově naprázdno, je tento výsledek - zlaté medaile a pohár - dalším výrazným úspěchem dobrušského badmintonu.

Badmintonové "B" družstvo dospělých, vítěz východní skupiny II. ligy, bojovalo v Praze v baráži s družstvy TJ Astra Praha, vítězem západní skupiny, a BK Prosek Praha, předposledním družstvem I. celostátní ligy, o postup do nejvyšší soutěže. V případě úspěchu by Dobruška byla jediným českým oddílem, který by měl v nejvyšší soutěži dvě družstva. V celé takřka padesátileté historii českého organizovaného badmintonu se to podařilo krátce snad jen dvěma oddílům z Prahy.

Výchozí pozice však nebyla jednoduchá - chyběl kapitán družstva Miroslav Skočdopole a deblistka Hana Jiruchová. Přesto se podařilo sehrát hned první zápas s BK Prosek Praha, ve kterém nastoupil i bronzový medailista z Mistrovství světa 2007 na Tchajwanu v kategorii 40 let, velmi dobře a těsná prohra 3:5 znamenala zachování naděje na postup. Ta byla ještě posílena po remíze s TJ Astrou Praha 4:4. Zbývalo vzájemné utkání pražských oddílů, před nímž dobrušští hráči odcestovali domů. Poté ovšem družstvo Prosek Praha prohrálo překvapivě vysoko a hladce 2:6, a tím do nejvyšší soutěže postoupily oba pražské oddíly.

Dobrušská oficiální badmintonová historie se píše již třicet pět let. Nový oddíl byl založen na podnět tehdy velmi populární akce "Bud' fit!". Výboru TJ Sokol byl zaslán dopis z ustavující schůze oddílu 26. listopadu 1972.

Aby mohli zavzpomínat, uspořádal oddíl pro bývalé i současné členy slavnostní večer k 35. výročí existence oddílu. Ve velkém sále dobrušské sokolovny se sešla více než stovka účastníků, mezi hosty byli dobrušský starosta pan Petr Tojnar, bývalý starosta pan Oldřich Klobas a předseda Českého badmintonového svazu a člen TJ Sokol Radotín Ing. Zdeněk Musil a zástupci českých badmintonových oddílů, např. TJ Sokol Nový Hradec, VŠTJ Hradec Králové, TJ Králův Dvůr, Astra Praha a další.

Úvod večera vyplnila sportovní cvičení - moderní gymnastky TJ Sokol, aerobik - a kulturní vystoupení - Dobrušské žesťové sdružení a skupina společenských tanců HOP. Dobrušskou badmintonovou historií provedla přítomné obrazová digitální prezentace a sborník mapující třicet pět let existence oddílu.

V oficiální části vystoupil s projevem starosta dobrušské tělocvičné jednoty br. Josef Urban, který připomněl osmdesáté výročí vybudování dobrušské sokolovny a sto dvacet let sokolské tělovýchovné činnosti v Dobrušce a hovořil o pozici oddílu badmintonu v místní tělocvičné jednotě. Ing. Musil poté v krátkém projevu zhodnotil přínos dobrušského oddílu pro český badminton a zavzpomínal na dobu, kdy jako žák a dorostenec hrával na dobrušských turnajích.

Na závěr oficiální části předali ocenění zakladatelům oddílu a dalším obětavým činovníkům pánové Tojnar a Urban. Podobně byli oceněni i zástupci těch oddílů, které v počátcích pomáhaly při rozvoji badmintonu v Dobrušce. Ocenění obdrželi také pánové Oldřich Klobas za spolupráci při organizaci tří mistrovství ČR dospělých a Mezinárodního mistrovství ČR v roce 2003 a pan Milan Pohl, učitel tělesné výchovy na SPŠ, za dlouholetou spolupráci při užívání sportovní haly pro tréninky i turnaje.

Florbal

Florbalový oddíl TJ Sokol Bodlinka Dobruška reprezentovalo v sezóně 2006-07 pět družstev v Severovýchodní florbalové lize. Družstvo elévů absolvovalo celkem 10 turnajů (celkem 10 účastníků), ve kterých se umísťovalo na 3. - 5. místě. Družstvo mladších žáků obsadilo celkově sedmé místo (celkem 16 účastníků). Družstvo starších žáků obsadilo šesté místo v 1. lize starších žáků (celkem se soutěže a ligy zúčastnilo 18 družstev). Družstvo juniorů se ve druhé celostátní florbalové lize divize II umístilo na sedmém místě. Družstvo mužů s přehledem vyhrálo krajskou divizi III a postupuje do vyšší krajské soutěže. Žáci trénovali v tělocvičně ZŠ Františka Kupky pod vedením trenérů Jiřího Šmída, Jana Černého a Jana Jiráka, s tréninkem jim pomáhali Petr Čiháček, Michal Reško a Jan Červinka. Junioři a muži trénovali v sokolovně pod vedením hrajících trenérů Jana Jiráka a Jana Švorce.

Dobrušský florbalový oddíl uspořádal přebory ZŠ okresu Rychnov nad Kněžnou. Kvalifikace se hrály v Dobrušce, finále potom v Kostelci nad Orlicí, protože v Dobrušce máme hřiště jen 30 × 15 metrů. ŠSK Bodlinka při ZŠ Františka Kupky reprezentovala celkem 3 družstva - tj. 50 florbalistů ve třech kategoriích. Přemožitele jsme našli jen v kategorii 1. - 5. tříd, kde jsme skončili na 2. místě za ZŠ Rychnov nad Kn. V kategorii chlapců 6. - 7. tříd a 8. - 9. tříd jsme v okrese zvítězili a v krajském kole v obou kategoriích jsme obsadili druhá místa. Na podzim roku 2006 se také uskutečnila v Kostelci nad Orlicí Okresní florbalová liga základních škol okresu Rychnov nad Kněžnou za účasti 8 ZŠ. Naši florbalisté ve všech sedmi utkáních s přehledem zvítězili a se skórem 42:2 se stali vítězi ligy. Mezi vyhodnocenými nejlepšími hráči byli útočníci Tomáš Pecen a Jiří Kováč, obránce Tomáš Tuček a brankář Michal Ivica.

Svého prvního turnaje se zúčastnili i nejmladší (98 a ml.) v květnu ve Dvoře Králové, kde ve finále s Mladou Boleslaví zvítězili a přivezli pohár.

Fotbal

Dobrušští fotbalisté za sebou mají jednu z nejpovedenějších sezon. První tým dospělých se po dvouleté pauze dokázal probjovat zpět do krajské soutěže. Mužstva staršího dorostu a mladších žáků, která působila v nejvyšší soutěži Královéhradeckého kraje, vyhrála okresní pohár. Dorostenci ve finále zdolali Spartak Rychnov nad Kněžnou 3:1. Mladší žáci si ve finálovém duelu poradili se stejným

soupeřem z okresního města 2:0. Úspěšné byly i rezervní celky dospělých. B-tým v konečné tabulce okresní III. třídy obsadil třetí příčku a "céčko" vyhrálo IV. třídu.

Radikálně omlazený A-tým dospělých (věkový průměr okolo 23 let!) dokráčel k titulu okresního přeborníka zcela suverénním způsobem - z šestadvaceti zápasů pouze jedinkrát odešel poražen. V konečné tabulce měla Dobruška úctyhodný náskok devíti bodů před druhým Borohrádkem. Svěřenci trenéra Milana Mikušika přehrávali soupeře rychlou kombinační hrou a fanouškům přinášeli radost skvělou koncovkou. Během sezony vstřelili devadesát branek (!), což představuje průměr téměř tři a půl gólu na zápas. S výjimkou Borohrádku všechny ostatní celky nenastřílely ani polovinu z dobrušského počtu. Stejně dobře jako ofenziva pracovala i obranná řada Dobrušky. Pouhých dvaadvacet inkasovaných branek (nejméně v soutěži) je toho pádným důkazem.

Vítězem pátého ročníku turnaje fotbalových přípravek Rampušák Cup se na dobrušském městském stadionu stalo mužstvo Sokol Třebeš z Hradce Králové. V konkurenci deseti týmů si počínalo naprosto suverénně a jediné dva body ztratilo až v závěru turnaje po remíze s moravským celkem Elseremo Brumov.

Třebešští zachránili dělbu bodů až v závěrečných vteřinách tohoto dramatického zápasu. Hráči ze Zlínska konečnou remízu posléze obrečeli, protože je připravila o zisk bronzových medailí, z nichž se radovali nejmenší fotbalisté z královéhradecké Olympie. Druhou příčku obsadil celek FK Náchod/Deštné. Domácí celek spolupracujících oddílů Dobruška/Opočno skončil šestý. Na druhého zástupce z rychnovského okresu, který přijel ze Solnice, zbyla předposlední příčka.

Při slavnostním vyhlášení 5. ročníku turnaje nejmladších hráči převzali poháry a ceny z rukou dobrušského starosty Petra Tojnara a Jana Hableho, fotbalového reprezentanta, který letos podepsal přestup do italské Fiorentiny.

Nejlepšího střelce turnaje měl ve svém středu celek Olympie. Václav Pícha se v posledním vystoupení svého celku proti domácímu týmu (4:0) zaskvěl hatrickem a celkových sedm gólů mu zabezpečilo cenu pro kanonýra turnaje.

Nejužitečnějším hráčem pátého "Rampušáka" pořadatelé vyhlásili Josefa Bartozela z Elseremo Brumov. Cenu pro nejspolehlivějšího muže mezi třemi tyčemi převzal Roman Weisser, brankář týmu Náchod/Deštné. V dovednostní soutěži ve střelbě na branku nasbíral nejvíce přesných zásahů Michal Doubrava ze Slovanu Broumov. Slalomovými brankami se s míčem nejrychleji propletl Marek Landa z vítězné Třebše.

Osmnáctý Dobrušský pohár v malém fotbalu

Čtyřiašedesát mužstev si to rozdalo na sedmi hřištích na dobrušském městském stadionu o osmnáctý Dobrušský pohár v malém fotbalu (hráči 65. družstva Dynamo Kápa se nedostavili, a proto jejich utkání končila kontumačně 0:5). Bylo sehráno celkem 194 zápasů, ve kterých padlo celkem 709 branek. Vítězství v turnaji si odnesl celek Indiana Plumlov z okresu Prostějov, který ve finále porazil vloni bronzový tým Ivánek & Company (Dobruška). Finálové utkání bylo do posledních okamžiků plné zvratů. "Ivánek" vedl již 2:0. Plumlovským se podařilo snížit a posléze vyrovnat skóre zápasu. Napínavý souboj rozhodl tři minuty před koncem Miroslav Grmela, jehož vítězná branka na 3:2 zajistila plumlovským fotbalistům vysněný zisk poháru. Duel o třetí místo mezi celkem Hotel Metuje (Nové Město nad Metují) a 1. DFK Slaný skončil v běžném hracím čase nerozhodně, a tak přišel ke slovu divácky atraktivní penaltový rozstřel. Úspěšnější exekutory měl 1. DFK Slaný (3:2).

Lehká atletika

Dobrušský lehkooatletický oddíl byl tradičně pořadatelem již 34. ročníku Podorlické patnáctistovky. Vítězem hlavního závodu v běhu na 1 500 metrů na dobrušském atletickém mítinku Podorlická patnáctistovka se stal Petr Hubáček z TJ Nové Město na Moravě, který ve finiši zdolal Oldřicha Vodičku z pardubické Hvězdy v čase 4:19.8 minuty. Třetí doběhl do cíle Jiří Lepl z Nové Paky. Běžecký závod na střední trati, podle něhož nese celý mítink název, se letos uskutečnil už po třiačtyřicáté.

Na mítinku, který je tradičně součástí Východočeského turné, měly nejvyšší kvalitu vrhačské disciplíny. Hod diskem se stal kořistí Antonína Žalského z pražské Slavie (54.65 metru). Mezi ženami kralovala v diskařském kruhu pardubická Jana Kárníková (45.50), která nenašla přemožitelku ani ve vrhu koulí (16.31). Na dobrušském městském stadionu se představilo čtyřicet tři atletů ze třinácti oddílů z celé republiky.

Ve dnech 15. a 16. září 2007 proběhlo v Břeclavi MČR v atletice v kategorii žactva. Dobrušskou TJ, oddíl lehké atletiky, tam reprezentovala nadějná sportovkyně Aneta Košíková. Nominovala se na mistrovství hned ve třech disciplínách, a to v disku, kouli a oštěpu. Závody proběhly za krásného slunečného počasí, pro atletiku ideálního.

Aneta jela na závody jako jedna z favoritek díky svým dobrým výsledkům, které dosáhla před prázdninami. Avšak v závodech takového významu, jakým bylo MČR, nemusí vždy umístění v dlouhodobých tabulkách znamenat automaticky podařený výsledek v závodě. Aneta se o tom přesvědčila v první disciplíně, ve vrhu koulí. V koutku duše jsme doufali v její umístění do čtvrtého místa, které by jí zajistilo nominaci na mezistátní utkání ČR - SR, ale samotný závod se jí nevydařil. Po dvou vrzích mimo výšeč a jednom přešlapu se nedostala do finále a skončila poslední. Po roce dřiny tedy propadák, ale naštěstí si mohla spravit chuť ve druhé disciplíně, v hodů oštěpem. Ten se jí povedl a hodem za 35 metrovou hranici si zajistila velice pěkné páté místo v konkurenci sportovkyň z velkých profesionálních oddílů. Druhý den měla na pořadí disk, který není její silnou stránkou, a výkonem 22,90 se nedostala do finále. Nakonec tedy pro Dobrušku přivezla Aneta Košíková páté místo

Národní házená

Házenkářky Dobrušky se po letošní prvoligové sezóně mohou pyšnit titulem vicemistryně. Vítězkám základní části v nesmírně vyrovnané finálové sérii play off chyběl proti obhájkyním trofeje z Chomutova jediný gól k tomu, aby právě ony připravily Severočesky o titul. Po prohře v Chomutově 19:24 zvítězil Sokol Dobruška v domácí odvetě 15:11, což na získání prvenství nestačilo.

Házenkářští dorostenci se zúčastnili mistrovství republiky ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, které se konalo ve dnech 22. až 24. června. Celý turnaj provázely výkyvy počasí, zejména na to doplatily celky, které neměly zkušenosti s mokřým umělým povrchem, na kterém se mistrovství hrálo. O vyrovnanosti turnaje také svědčí celkem 6 remízových výsledků, každý celek minimálně jednou prohrál.

Třetí místo Dobrušky na takovémto vrcholném turnaji mládeže ukončilo devatenáctileté čekání na cenný kov z mistrovství republiky. Bylo zcela zasloužené a podíleli se na něm všichni hráči ze základního kádru družstva dorostenců. Tímto turnajem se s celkem dorostu rozloučili hráči Slezák a Michal Jiroud.

Nejlepší sportovci města

K ocenění bylo navrženo celkem 15 jednotlivců, 11 kolektivů a 7 trenérů. Komise vybírala podle pravidel pro vyhodnocení nejlepších sportovců z návrhů dvou tělovýchovných jednot (TJ Dobruška, TJ Sokol Dobruška) a čtyř klubů (Klub orientačního běhu, Skibob klub, Tri club a Školní sportovní klub Bodlinka).

Na radnici se sešli mistři světa, vítězové mezinárodních mistrovství několika zemí Evropy, mistři naší republiky, vítězové národních pohárů, krajských a okresních přeborníci. V Dobrušce se již tradičně daří především tzv. malým sportům, mezi které lze počítat třeba národní házenou, kuželky, badminton a skiboby. Neustálý výkonnostní růst zaznamenáváme u florbalistů a loňský rok byl po mnoha letech úspěšný i pro družstvo mužů oddílu fotbalu.

Finanční odměna, kterou převzali nejúspěšnější sportovci, představuje jen nepatrnou částkou z toho, co každoročně putuje z rozpočtu města na sport a tělovýchovu v Dobrušce, neboť podpora sportovních aktivit a mnoha sportovních zařízení patří mezi priority vedení dobrušské radnice.

V kategorii jednotlivců převzali finanční odměnu a diplom Katarína Labašová (orientační běh), Šárka Křížková (badminton), Petra Laštovičková (národní házená), Tereza Hocká (moderní gymnastika), Stanislava Preclíková (skiboby), Jan Flegl (skiboby), Jana Trunečková (skiboby), Martin Tribula (skiboby), Bohumil Flegl (skiboby), Jiří Balcar (Tri club), Aneta Košíková (atletika), Tereza Tupcová (atletika), Jiří Nárovec (atletika), Martin Schod (atletika) a Aleš Hašek (fotbal).

V kategorii kolektivů obdrželi finanční odměnu a diplom smíšené družstvo dospělých "B" oddílu badmintonu, družstvo žen oddílu národní házené, družstvo mužů oddílu florbalu, družstvo dorostenek oddílu atletiky a družstvo mužů "A" oddílu fotbalu. Diplomem byli oceněni dorostenci oddílu národní házené, dorostenci oddílu atletiky, dorostenci oddílu kuželek a družstvo mužů Tri clubu. Zvláštní cenu v kategorii kolektivů získal vodácký oddíl Školního sportovního klubu Bodlinka.

V kategorii trenérů získali diplom a finanční odměnu Petr Šváb (badminton), Pavla Bajerová (moderní gymnastika), Věra Jílková (zdravotní a tělesná výchova), Milan Mikušík (fotbal) a Jitka Müllerová . (ŠSK Bodlinka). Diplom převzali Ing. Josef Verner (národní házená) a Jaroslav Černý (kuželky).

9. Zajímavosti ze života města

Zemřel historik města Václav Matouš

22. června zemřel ve věku nedožitých 74 let dobrušský historik Václav Matouš. Jeho odchod znamená pro naše město a jeho historiografii ztrátu opravdu nenahraditelnou.

K jeho práci a životnímu dílu se budeme nepochybně mnohokrát vracet jako ke zdroji vzácných informací o dějinách našeho města a regionu. Protože bez jeho přispění by naše vědomosti o minulosti našeho kraje byly velmi neúplné a nepřesné.

Životní pouť Václava Matouše byla složitá a nelehká, ale vždycky přímá a poctivá. Vystudoval historii na Filozofické fakultě Karlovy univerzity a stal se ředitelem Státního okresního archivu v Rychnově nad Kněžnou. Za jeho působení došlo v tomto zařízení k zásadnímu posunu. Zmizely nekonečné hromady neidentifikovaných papírů, fondy byly přehledně uspořádány a bezpečně uloženy. Zasloužil se také o konečné uspořádání městského archivu v Dobrušce, čímž jej vlastně plně zpřístupnil badatelské veřejnosti.

V jeho práci mu však nebylo dovoleno pokračovat. S přímostí sobě vlastní odmítl přizpůsobit se realitě tzv. normalizace počátkem sedmdesátých let a jediným zaměstnáním, které mu tehdejší „vrchnost“ povolila, byla práce v pulické cihelně. Aby zvůle a hloupost triumfovala dokonale, bylo mu také (samozřejmě neoficiálně) zakázáno publikovat. A tak psal dalších dvacet let „do šuplíku“.

Až teprve závěr roku 1989 přinesl nové světlo do jeho života a práce. Konečně se mohl věnovat svému oboru, když nastoupil jako odborný pracovník do nově se rodícího muzea v Deštném v Orlických horách. Tam pracoval až do svého odchodu do důchodu.

Ale ani pak svou práci, kterou považoval spíše za poslání než za zaměstnání, neopustil. Nejprve ve Státním okresním archivu v Rychnově n. Kn. a potom v dobrušském muzeu pokračoval v práci historika našeho regionu. Vedle nespočetného množství článků, publikovaných v odborném i populárním tisku, vydal stěžejní práci historiografie našeho regionu *Dějiny města Dobrušky v datech* a neméně důležitou studii *Ortel podle práva*. Kromě vlastní publikační činnosti usiloval o zpřístupnění starých archivních pramenů co nejširšímu okruhu zájemců. Přepsal a přeložil desítky starých kronik a jiných archiválií. Ve věku, kdy jiní odmítají jakékoli „novoty“, se naučil pracovat s počítačem. Jeho práce byla vždy přesná a kvalitní.

Díky jeho úsilí máme dnes digitalizovány desítky kronik, ať již obecních, církevních nebo soukromých, dobrušská privilegia, právní manuály, gruntovní knihy a mnoho dalšího historického materiálu. Podílel se na zpracování publikací a CD ROM o dobrušských osobnostech, řemeslech, tkalcovství, o zajímavostech ze starých dokumentů. Jako poslední vyšla v roce 2007 *Kronika válek v Podorlicku*.

Václav Matouš žil čestný a poctivý život. A stejně jako jeho dílo, které přežívá svého tvůrce, zůstane i on natrvalo v naší paměti.

Vysvěcení domašínské kapličky

V neděli 4. listopadu byla po náročné opravě vysvěcena kaple Panny Marie v Domašíně. O domašínské kapli najdeme podrobné informace v Rejzkově obecní kronice. Dočteme se tam, že „*předchůdcem této kaple byla malá kaplička či Boží muka, na jejichž místě stojí kříž Petru*“. O postavení dnešní kaple kronikář píše, že máme záznam k roku 1845, „*kdy ji postavil obci učitel Hartman. /.../ Z počátku byla bez zvonku a oltáře. /Zvonek/ byl pořízen roku 1849. /.../ V r. 1860 byl pořízen oltář z peněz za odprodané pozemky obecní.*“ Zároveň bylo ze sbírek pořízeno další vnitřní vybavení kaple.

Počátkem osmdesátých let 19. století byla kaple v tak špatném stavebním stavu, že se uvažovalo o jejím zboření a vystavění kaple nové. Protože se však nesehnalo dost peněz, byla kaple postupně opravována. V roce 1885 byla zhotovena nová fasáda a střecha pokryta šindelem, 1895 opravena věžička a v roce 1901 střecha i věžička oplechovány. 31. ledna 1918 byl pro válečné účely

zrekvírován zvonek, který byl v roce 1920 nahrazen novým. Při jeho svěcení byla zároveň vysvěcena i kaple, a to ke cti a chvále Rodičky Boží.

V roce 1931 byla kaple opravena a vymalována, v roce 1932 vysvěcena křížová cesta a kaple vydlážděna. 10. dubna 1940 byl německými okupanty zrekvírován i druhý zvonek. Z výtěžku sbírek a darů byl po osvobození zakoupen zvonek nový, který byl slavnostně vysvěcen na den sv. Václava, 28. září 1946.

Poslední oprava kaple Panny Marie v Domašíně byla provedena za přispění a pomoci Města Dobrušky. Za účasti místních obyvatel, starosty Dobrušky Petra Tojnara a zástupců domašínského sboru dobrovolných hasičů provedl slavnostní vysvěcení P. Vincent Zonták, jenž posvětil i nový hasičský automobil, sloužící domašínskému sboru.

Návštěva z USA

V pondělí 15. října odpoledne navštívila dobrušské muzeum paní Dana Gorner, dcera malířky Věry Jičínské a Prokopa Laichtera. Zavzpomínala na svá dětská léta, která prožívala zčásti i v našem městě, na své rodiče i dědečka, významného českého nakladatele Jana Laichtera. Potěšil ji zájem české uměnilovné veřejnosti o výtvarné dílo její matky, které je téměř každoročně zapůjčováno z dobrušského muzea na výstavy do českých a moravských galerií. Paní Gorner je sama také malířkou. Jako ukázkou svého díla darovala našemu muzeu tři své obrazy a archivní sbírku obohatily fotografie z jejího mládí. Kontakty, navázané mezi dobrušským muzeem a paní Danou Gorner, budou pokračovat i nadále.

10. Požáry v Dobrušce

Objev potřebnosti ohně pro zlepšení kvality života kdysi v dávnověku lidstva znamenal nesporně blahodárný pokrok. Teplo, možnost úpravy pokrmů a v neposlední řadě i ochrana před divokou zvěří, to všechno byly důsledky "zdomácnění" ohně v tlupách pravěkých lovců. Když pak bylo vynalezeno, jakým způsobem se dá oheň rozdělat, znamenalo to další krok k nezávislosti lidí na přírodních silách.

"Zkrocený" oheň doprovází člověka celou historií civilizace. Běda však, když se vymkl lidské kontrole a vládě a začal si "hospodařit" po svém. A tak, společně s radostí z ohně jako pomocníka, se táhne lidskými dějinami i strach z ohně jako nepřítele. Oheň byl lidmi zneužíván i ve válkách, a to od starověku až po války současné. Ten dnešní je ovšem daleko nesrovnatelně účinnější a ne náhodou se pro jednu z možností zániku civilizace používá výraz "zahynout v atomovém ohni".

Nejenom ve válkách, ale v životě mírovém se lidé obávali ničivé tváře ohně. Objevovala se jim nejčastěji v podobě požárů, ničících jejich města i vesnice, požárů, proti nimž v podstatě po celá staletí neměli skutečně účinnou ochranu. Výhrůžka o "posazení červeného kohouta", známá ze Stroupežnického Našich furiantů, patřila vždy k nejnebezpečnějším. I v minulosti měst a vesnic našeho kraje najdeme bezpočet záznamů o zhoubné síle ohňové záplavy, srovnávající se zemí lidské domovy. Staré záznamy úřední i kronikářské, které otevřeme, nám tyto chvíle lidských tragédií a neštěstí připomenou.

Také naše město a kraj pod Orlickými horami provázely požáry po celou jeho historii. Stavby byly, až na výjimky v podobě opevněných šlechtických sídel a kostelů, zpravidla dřevěné a jakákoliv i sebemenší neopatrnost při zacházení s ohněm měla bezprostřední, někdy dokonce katastrofální následky.

Ostatně, vůči ohni nebyly imunní ani uvedené stavby kamenné. Kámen samotný pochopitelně nehořel, ale střechy, vnitřní konstrukce stavby a její vybavení, to všechno bylo ze dřeva či jiných hořlavých materiálů. Požár mohl vzniknout jednak lidskou neopatrností, jednak lidským záměrem. Tak tomu bývalo především v dobách válečných, kdy i hrdé kamenné hrady útočníci vypálili a nezřídká srovnali se zemí. Četné doklady o takovýchto požárech v našem kraji najdeme i ve zprávách a kronikách z doby husitské. V kronice Bartoška z Drahonice čteme o husitském tažení do Slezska, jehož hrady a města hájili mj. i šlechtici z Podorlicka. *"Pak se léta Páně 1428 obrátili (husité) do Slezska a položili se táborem u města Nisy. V tomto městě byl však pan Půta z Častolovic s lidmi tamního biskupa. Proti husitům vyšli nějakí lidé z předměstí a vesničané, kteří se seběhli. Proti nim postoupila husitská vojska s vozy, se svými zbraněmi a děly a zahájila boj. Konečně přišli na předměstí ti, kdo vyšli z města. Husité tam pobili několik tisíc lidí obojího pohlaví, předměstí vypálili a*

kdyby jim nebyl statečně bránil pan Půta z Častolovic se svými lidmi a svými spojenci, byli by se zmocnili i města samého." Jak je i z toho úryvku patrné, vypalování patřilo vždy k válečným zvyklům.

Vypálení nešel ani opočenský hrad, sídlo jedné z důležitých osobností protihusitského tábora v našem kraji, pana Jana Městeckého z Opočna. V roce 1422 sice ještě odolal oddílům Zikmunda Korybutoviče, ale v polovině roku 1425 Opočno dobyli královéhradečtí husité. Přitom byl hrad samozřejmě i vypálen, jak nás informují například Staré letopisy české.

Zřejmě k nejstarším historickým zprávám o požáru v Podorlicku patří stará pověst o vypálení Jankova. Šlo o jednu ze středověkých kolonizačních vesniček, která stávala v místech, kde se dnes rozprostírá jen les, nedaleko osady Chmeliště u Dobrého. Pověst, zaznamenaná v několika variantách, vypráví, že tehdy měli opočenský hrad v držení lidé pana Svojsze ze Zahrádky, kteří sužovali obyvatelstvo okolního kraje. Když přijela jedna z lupičských hlídek do Jankova a vyžadovala potraviny a krmivo pro dobytek, sáhli zoufalí vesničané ke krajnímu kroku a lupiče na místě pobili. Jejich velitel by se byl nikdy nedozvěděl, co se stalo, nebýt zrádce z řad vesničanů, který za jidášskou odměnu vše prozradil. V odplatu byla vesnice vypálena a obyvatelé, kteří lupičský nájezd přežili, namísto jejího obnovování založili nedalekou ves Rovné. Pro úplnost je třeba dodat, že i zrádce došel své mzdy. Po vyplacení peněz ho lupiči, mající také jakýsi smysl pro čest a spravedlnost, na místě oběsili.

Oheň byl zbraní i v rukou selských povstalců na jaře roku 1628. Poměrně na svou dobu dobře organizované vzbouřenecké houfy se snažily na svou stranu získat i některá města. U těch, kde se jim to nepodařilo a která získaly do své moci, použily jako jednu z forem jejich potrestání i oheň. Tak tomu bylo zejména v případě Nového Města nad Metují. Vypálena byla ale také Žalmanova Lhotka (dnešní Kostelecká Lhota), kde se sedláci mstili za kruté zacházení jejímu majiteli Kašparovi z Grambu, přičemž zabili jeho bratra P. Kamila.

Vypálení bylo nejen jednou z nejpoužívanějších forem povstaleckého či válečného násilí, ale zároveň také jednou z forem nejjednodušších. Dřevěné stavby, pokryté obvykle šindelovou (nebo častěji doškovou) střechou se pro zapálení přímo nabízely. Zvláště došky, přivázané k dřevěné střešní konstrukci slamenými povíslky, se po jejich přehoření uvolnily, vylétly do vzduchu a posloužily k zapálení sousedních domů. Požáry se tak velmi rychle šířily a ve válečné vřavě byli lidé rádi, když zachránili alespoň holé životy. I když ani to se vždycky nepodařilo.

Bohatá na požáry byla rovněž třicetiletá válka. Vojska všech válčících stran žila na úkor obyvatel krajů, jimiž zrovna procházela. Když vesničany či obyvatele měst důkladně ožebračila, často domy navíc podpálila, aby zde nepřítel již nenalezl žádné zásobovací zdroje. Pochopitelně, že ten kdo na to doplatil nejvíce, nebyl onen nepřítel, ale místní obyvatelstvo, jemuž tak nakonec bylo úplně jedno, která z válčících stran ho ožebračila a vypálila jeho domy. Jako jeden příklad za všechny uveďme vypálení Nového Města nad Metují, lakonicky popsané v kronikářských záznamech Františka Hylenky, i když v dobách mnohem pozdějších. *"Svízele válečné roku 1639 Nové Město v hojně míře zakusilo. Když došla zpráva, že 11. července t.r. jenerál Švédský Baner Hradce Králové se zmocnil, obdrželi měšťané od vrchnosti nařízení, by se k obraně města připravili. Než Švédové k městu přitrhše, z velkých kusů tak mocně do něho stříletí počali, že brzo hradby pobořili a město popálili. Zejména utrpěl zámek, kostel děkanský a fara u sv. Trojice.*

Vyplenivše okolí, opanovali konečně i město, odkud potom mnohé výpady do okolí činili. Tehdá spáleny vesnice a zpuštěny byly Ždár a Bradle, jichž obyvatelé před nepřitelem se ukrývajíce potom v Klopotově se osadili."

Zajímavou a tak trochu tajemnou historickou událostí je požár opočenského kláštera. V roce 1674 přišli do Opočna na pozvání Ludvíka Colloredo z Wallsee kapucíni. S podporou zámecké vrchnosti vytvořili klášterní komunitu, která za vydatné pomoci opočenských pánů vybuodovala postupně nádherný barokní komplex klášterních budov. Aktivita kapucínů byla však trnem v oku tajným evangelíkům. Z některých zmínek v dobových dokumentech se dá usuzovat, že požár kláštera v roce 1733 byl úmyslně založen a že na něm možná tajní evangelíci měli svůj podíl. Jednoznačně to však prokázáno není, takže je stejně pravděpodobná i další varianta, totiž že evangelíkům byl požár připisován samotnými kapucíny nebo vrchností, aby tak rozmnožili počet jejich hříchů a špatností. Úmyslné založení požáru patřilo totiž vždycky k činům zavrženíhodným, byť bylo vedeno i těmi zdánlivě nejlepšími úmysly. Obětí ohně se totiž stávali i lidé naprosto nevinní, zejména pak děti a staří lidé, kteří nestačili včas utéci.

Zpravidla co se týče ohňů, k lidskému neštěstí a trápení obvykle stačily ty, které vznikly neúmyslně, lidskou nedbalostí nebo nešťastnou náhodou. Tak například již zmíněný kronikář František Hylenka připomíná ve svých zápisech několik význačných požárů ve vzdálenější minulosti kraje. *"Nenadálé neštěstí stihlo město (tj. Nové Město nad Metují) roku 1526 dne 22. června, kdy celé město od zapálení bleskem vyhořelo. Šlechtný zakladatel dal sice mnoho domů ze svého měšce postavit, ale přece trvalo dlouho, nežli se docela vzpamatovalo."* Hylenka uvádí dokonce i požáry, které postihly hrad Radiš a městečko Levín na kladské straně hranic. *"Onen pak hrad nazvaný Hradiš (během času jméno to znetvořeno a nyní jmenují jej Češi i Němci Radiš), byl při velkém výpadu Husitů roku 1428 dobyt a nadobro zničen. Stejný osud stihl městečko, z něhož zůstal pouze farní chrám ušetřen. Velké požáry stihly Levín obzvláště v letech 1703 a 1772. Od poslednějšího se značně zvelebilo."*

Z měst našeho kraje byla v minulosti snad nejvíce ohnivým živlem postihována právě Dobruška. Již v roce 1565 shořelo při velikém požáru během pouhé půlhodiny 76 domů, radnice, pivovar, špitál, jedenáct stodol a dokonce i obecní šatlava. Zprávu o požáru zanechal ve svých kronikářských zápisech městský písař Zikmund Kunášek. Tehdy bohaté město se však z následků požáru rychle vzpamatovalo a vystavělo své domy znovu v krásném renesančním stylu. Jako stavební perla vyrostla v této době i nová městská dominanta - radnice s vysokou věží. Při požáru byly zničeny také krejčovské cechovní artikule, takže v roce 1582 udělil krejčovskému cechu dobušskému Jan Jaroslav Trčka z Lípy artikule nové. 1. srpna 1629 postihl město požár, který zničil deset domů, dále se však nerozšířil. Za třicetileté války bylo město požárů uchráněno jen za cenu vysokého výpalného, vyplaceného zejména švédským vojenským oddílem. Požár v roce 1672 zničil jen šest domů u bývalé Vodní brány. Zato oheň, který postihl Dobrušku 4. září 1702, spálil 62 domy, radnici s pivovarem a devět stodol plných čerstvé úrody obilí. Za oběť mu padli také čtyři lidé. Prudký požár zničil 24. října 1733 všechny stodoly v dnešní Solnické ulici. Odtud přeskočil na náměstí a do Novoměstské ulice. Shořelo 15 domů. Na ochranu proti zhořelému živlu zakoupila městská rada v roce 1787 od zvonaře Ignáce Draka z Hradce Králové protipožární stříkačku.

Největší požár v celé jeho historii postihl město 9. května 1806. Bylo o něm popsáno již mnoho stránek, a tak se omezme jen na stručnou statistiku: shořelo 269 domů, radnice, pivovar, kostel sv. Václava s budovou děkanství, obě školy, špitál, masné krámy, pět židovských domů se synagógou a 69 stodol. Požáru padlo za oběť 19 osob a 1.800 lidí přišlo o střechu nad hlavou. Dějinám města způsobil požár nenahraditelnou škodu tím, že shořely matriky a množství dalších historicky cenných písemností. Oheň nepřestal sužovat město a okolí ani v dalších desetiletích 19. století. 27. září 1820 vyhořelo do základů 6 stodol plně naložených obilím na Krajském předměstí v Dobrušce v dnešní Opočenské ulici. Jako podezřelý ze zhářství a autorství paličských listů, které se předtím objevily, byl zatčen bývalý purkmistr Josef Alois Hek. Vina mu však nikdy prokázána nebyla. Dne 9. dubna 1845 zničil požár devět stodol na Dobyčím trhu. V Pulicích sežehl oheň 20. září 1858 dřevěné zemědělské usedlosti čp. 3, 4 a 5, které při nové výstavbě byly již postaveny z kamene.

Zvláště bohatý byl na požáry rok 1866. Již 24. dubna vyhořelo 24 gruntů v Křovicích. 24. července, za prusko-rakouské války, jako odvetu za přepadení ozbrojenými vesničany zapálili prusí vojáci domek Josefa Šenkýře čp. 215.

Dobrušským knězem Josefem Mnohoslavem Roštlapilem napsaná pamětnice děkanství nám podrobně popisuje také druhý největší požár města v 19. století. *"Dne 7. října v neděli 1866 o půl šesté hodině k večeru vypukl strašlivý oheň v Dobrušce na náměstí z č. 9/a - a poněvadž bylo velmi sucho, stálo ihned celé náměstí v jednom plamenu, tak sice že nejen po větru, ale i proti větru stojící stavení ihned chytala a hořela. Shořelo 81 čísel; celé náměstí, radnice i s pivovarem podle ní stojícím i s věží, Kostelní ulice až po samou školu, s druhé pak strany až naproti škole. Škoda tím ohněm povstalá počítala se na 400.000 zl."*

Strana pulická zachráněna domem č. 28 taškami krytým. Opočenská ulice taškami krytým domkem č. 5/b, za branou Solnickou č. 57a Aloisa Synáčka a protější taškami skrytým č. 56a.

Po ohni vykoupila obec spáleniště domků č. 47a a 46a na židovském městě, aby malé náměstí se rozšířilo. Shořelý pivovar u radnice koupila obec za 2.500 zl.; zbytky z něho si nákladníci odklidili."

Za pouhé tři týdny od této katastrofy vypukl požár v čp. 6 v Měčanech. Uhořela při něm služebná Marie Kárníková z Ohnišova. Bez požárů se neobešla ani následující desetiletí. 3. dubna 1883 shořelo pět domků v ulici Svatodušské. 3. září 1884 zničil požár téměř celé Chábory. Shořelo 15 domků z celkového počtu 22. Nově postavená parní pila na Zastavilce padla za oběť požáru 18. října

1891. O čtyři roky později, 10. července 1895 při požáru stavení Josefa Svatáka čp. 18 v Křovicích uhořela manželka a dcera majitele. V roce 1927 uhořel při požáru kůlny u čp. 45 v Křovicích tulák Antonín Mach z Nedvězí, v roce 1932 vyhořela továrna na zemědělské stroje firmy Josef Šeda v Pulické ulici a 13. října 1935 zničil požár stodoly a kůlny v pulickém Velkém dvoře. Na požářišti bylo nalezeno tělo neznámé osoby.

Poslední dva velké požáry postihly Dobrušku v roce 2006. Dne 27. února a 21. března hořelo v dobrušském pivovaru. Vyhořela sladovna a škoda dosáhla výše 10 milionů korun. Požár byl založen úmyslně. Žhář byl vypátrán a potrestán mnohaletým trestem odnětí svobody.

Rozvoj hasební techniky od 19. století a ustavování sborů dobrovolných hasičů společně s novými stavebními materiály zamezil dalším požárům katastrofálních rozsahů. Nová technika umožnila zrušení protipožárních rybníčků v Domašínské a Svatodušské ulici v roce 1914. Hasičské sbory v Dobrušce i okolních obcích byly postupně vybavovány novými motorovými stříkačkami a v roce 1935 zakoupilo město elektrickou poplachovou sirénu. Postupně se stavěly i nové požární zbrojnice. V roce 1973 byla dána do provozu nová moderně vybavená budova požární zbrojnice v Solnické ulici a zároveň zřízen profesionální veřejný požární sbor. Hrozba požárů, ničících celá města, se stala nenávratnou minulostí. A je jenom dobře, že i v našem kraji si je připomínáme jako (i když ne zrovna nejpříjemnější) dějinné události, jako součást naší historické paměti.